

ארי קלט (מורה חדש)
 עתון יומי בלתי מפלגתי בשפה העברית
 העורכת: ד"ר נ. פרסון
 העורך האמרי: דוד שו
 המו"ל: מורה חדש בע"מ ת"א רח' הגבול 11

XLV. ERFOLYAM שנה כ"ד
 Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
 Felelős szerkesztő: SCHÖN DEZSO
 Kiadó: Mizrách Chádás Ltd., Tel-Aviv,
 Hängeveg 11. - POB 831.
 Telefon: Szerkesztőség: 31476
 Kiadóhivatal, hirdetés, nyomda: 31677.

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: **Dr. MARTON ERNŐ**
 A napilap vezetője: **Dr. MARTON ERNŐ**

Tovább folyik a „tisztogatási akció” Magyarországon

Eltávolították a legfelsőbb bíróság elnökét és helyettesét is
 Bécs, (Reuter). A magyar igazságügyi hivatalok nyolc legmagasabb rangú tisztviselője elvesztette állását, a Magyarországon folyó desztalinizáció következtében — közlik megbízható magyar körökből, — Alacsonyabbfokú bíróság-

tisztviselőket is eltávolítottak az ország minden részében. A legnagyobb felütést dr. Jahner-Bakos, a legfelsőbb bíróság elnökeinek, valamint dr. Timár Istvánnak, a legfelsőbb bíróság tagjának és elnökhelyettesének eltávolítása keletette.

Dr. Timár annak idején fontos szerepet töltött be a Rajk-perben, de nem történt bántódása 1956 után sem, amikor a kivégzett Rajk Lászlót röviddel az októberi forradalom előtt rehabilitálták. Dr. Timár volt az ügyészség képviselője Kádár János emlékeztetés bűnperében és ő volt az ügyésze más kommunista vezetők ellen folytatott pereknek is Rákosi idejében.

Ugyancsak felfüggesztették állásukból dr. Bródi István és Simor Gyula büntető bírósági tanácselnököket, valamint dr. Avar Jenőt, Budapest helyettes főügyészét.

Próbálják megmenteni az Arab Liga egységét

Elhalasztották a tanács záróülését, hogy Egyiptom és Szíria által elfogadható kompromisszumot találjanak — Szaudia és Jordánia bejelentették hadseregeik egyesítését

Beirut, (IFP, Reuter, UPI). — Az Arab Liga tanácsának tegnap délelőtti tervezett záróülését elhalasztották, hogy lehetőséget adjanak kompromisszumos javaslat megfogalmazására, amelyet Egyiptom és Szíria is elfogadhat és ezzel meg tudnák akadályozni az Arab Liga felbomlását. Egész nap lázas közvetítői tevékenység folyt, amelybe igen erősen kapcsolódott be Philip Tekla libanoni külügyminiszter. Abdel Chalek Chaszuna,

az Arab Liga főtitkára a délelőtti órákban számos küldöttség vezetőjével tanácskozott, majd délután Damaszkuszba érkezett, ahol rögtön megbeszélést folytatott Nazem el Kudsi elnökkel és Dzsamál Fara külügyminiszterrel. Chaszuna nem volt hajlandó nyilatkozni az újságíróknak a megbeszélések eredményéről. Chaszuna, az esti órákban visszaindult Sturába, a szíriai kormány pedig minisztertanácsra ült össze.

sze, nyilvánvalóan azért, hogy a Chaszuna által előterjesztett kompromisszumos javaslat fölött tárgyaljon. Időközben megérkezett Kairóba az Arab Liga tanácsüléséről kivonult egyiptomi küldöttség, amelynek tagjai azonnal kihallgatáson jelentek meg Nasser elnökkel. Akran Diri, a küldöttség vezetője, akit az újságírók megkérdeztek, hogy van-e valamilyen fordulat, csak annyit mondott, hogy a Sturában elhangzott egyiptomi nyilatkozathoz nincs hozzátenivalója. Az Arab Liga palesztinai szakértőinek konferenciáját, amelynek tegnap kellett volna összeülnie Sturában, bizonytalan időre elhalasztották.

A két ország gazdasági politikájának összeegyeztetését és az összes formalitások felfüggesztését a két ország közötti közlekedés és árucserre tekintetében. Ugyancsak együtt fog működni a két ország kulturális ügyekben, valamint a közigazgatás terén és azonnal rendezni fogják a két ország között fennálló határkérdéseket.

A két uralkodó a továbbiakban felhívja a többi arab országokat, hogy csatlakozzanak az egyezményhez.

ROCKWELL AMERIKAI NÁCIVEZÉRT KANADÁBÓL IS KIUTASÍTOTTÁK

Nem talált vezért egy ottani náci párt számára

Montreal — (Reuter). — George Lincoln Rockwellt az amerikai náci párt vezetőjét kiutasították montreali szállodájából, mint nemkívánatos személyt, mire azonnal repülőgépre ült és visszautazott Bostonba. — Rockwell minden gatlás nélkül elbeszélgetett az újságírókkal, akik telefonon érdeklődtek a történetek iránt. Elmondta, hogy az éjjel folyamán néhány telefonhívást kapott, egyesek szidalmazták, mások pedig felszólították, hogy távozzék. Olyanok is voltak, akik azzal fenyegetőztek, hogy felrobbantják a szállodát.

Jack Scheffield, a szálló-

da igazgatója így nyilatkozott: „Nem volt semmi botrány, egyszerűen csak megkértük, hogy távozzon. Társasága nem volt kívánatos számunkra. Ha tudtuk volna, hogy kicsoda, nem kap nálunk szobát.”

Az amerikai nácivezér azt is mondomta, hogy komoly támogatásra számít mozgalmának részére a magyar és lengyel menekültek körében, akik nemrég érkeztek Kanadába.

Ben Bella hadserege elindult Algir elfoglalására

Az algiri tiszték elutasították Boumedienne ezredes felszólítását, hogy adják vissza a hatalmat a politbűrónak

Algir (Reuter, UPI, IFP) Mohammed Ben Bella hadserege tegnap Oránból elindult Algir felé a város visszafoglalására és már meg is érkezett az algiri kerületbe anélkül, hogy bárhol is ellenállásba ütközött volna. A felvonuló hadsereg négy parancsnokság katonáiból áll. Az FLN hat „viláji”-jából kettő, az algériai és a kabíliai, szembe szállt Ben Bella politikai irodájával, míg négy parancsnokság, amelynek központi személyisége Houdan Boumedienne ezredes, az FLN volt vezérkari főnöke, há maradt Ben Bellához.

A tényleges hadműveletek megindítása előtt Boumedienne felszólította az algiri parancsnokságot, hogy adja vissza a főváros föléi hatalmat a politikai bizottságnak, mert különben felvonultatja ellene csapatait. Az algiri tiszték azt

üzenték, hogy az utolsó emberig ellent fognak állani. Algir utcáin tegnap drámai hangú röpcédulákat terjesztettek, amelyek szerint „hét éve tartó véres harcok után most polgárháború kitörésének veszélye fenyegeti az országot.” A parancsnokság felszólítja a lakosságot, hogy tömörüljön azok köré, akik meg akarják akadályozni, hogy Algériában egy ember diktatúráját teremtsék meg.

A késő esti órákig még nem érkezett jelentés arról, hogy megtörtént-e az összeütközés a szembenálló erők között. Jólétesült körök szerint, Boumedienne csapatai modern cseh ágyúkkal és páncélkocsikkal rendelkeznek, míg az algiri „negyedik” parancsnokságnak nincsenek ilyen fegyverei.

A tegnapi fejleményeket szerdán véres események előzték meg Algirban, ahol a Casba-negyedben 25 ember meghalt a Ben Bella hívei és a hadsereg közötti összeütközésekben. Ben Juszeif Ben-Chedda szerdán éjjelkor drámai felhívást intézett a néphez, Ben Bella táborának pedig megegyezést ajánlott fel, amelyet azonban a politikai iroda ambiciózus vezére a jelek szerint nem fogadott el.

Ezzel szemben a politbűro hivatalos nyilatkozatban felszólította a négy parancsnokság közös vezérkarát, hogy küldje csapatait Algirba és így legyen segítségére a politbűrónak a rend helyreállításában és a főváros fölötti uralom visszaszerzésében. A nyilatkozat szerint a politikai irodának az FLN parlamentje által a részére nyújtott felhatalmazás alapján, joga van erre a lépésre.

Vasárnap reggel 660 ezer növendék előtt nyílnak meg az ovodák, az elemi- és középiskolák kapui. Ovodában 90 ezer, elemiben 430 ezer, középfokú tanintézetekben pedig 85 ezer gyermek fog tanulni az idén, közöttük 40 ezer gimnazista és 22 ezer fiú és leány, akik mezőgazdaságot és szakmát tanulnak.

A közoktatásügyi minisztérium 181 milliós évi költségvetéséből 162,5 millió forint fordítanak az ország iskolahálózatának fenntartására és 23 millió forintot új iskolák és tantermek építésére,

főleg az olék által lakott központokban. Az ebből épített 1100 tanterem is kevésnek bizonyult azonban a délutáni tanítás felszámolására, mert a következő tanévben még mindig 450 osztályban fognak délután tanulni az elemisták.

Aba Even közoktatásügyi miniszter, aki tegnap ismertette az országos közoktatási helyzetét, bejelentette, hogy az új olék által lakott községekben, városokban és falvakban az idén 15-20 ezer 3 és 4 éves gyermek fog járni ovodákba állami költségén. A közoktatási törvény szerint ovodába csak az ötéves korú gyermekeket kell beírni.

A régi lakók és az új olék gyermekei között lévő kulturális nivőkülönbséget megszüntetése érdekében megkértszerezik a „beér-sévei kísérlet” néven ismert akciót, amely kiváltotta a tanítók haragját.

Beér Séván ugyanis a 7-ik és 8-ik osztályos gyerekeket tudásuk és szellemi képességük szerint csoportosították, tekintet nélkül arra, hogy melyik iskolába jártak. Így elérték azt, hogy a jó tanulóknak nem kellett szenvedni a rossz tanulók miatt és a kisebb képességűek a megfelelő pótközpontokban részesültek.

Az idén külön hangsúlyt helyeznek a héber nyelvre, a számtanra és a fogalmazás oktatására. A multban ugyanis sikerrel jártak a „limud mugbár” „fokozott

oktatás” kísérletei, mert ezekben az osztályokban tanuló gyerekek megalapozott algebratudással lépnek a gimnáziumba.

Az iskolagyerekek szellemi magatartásának emelése céljából, a miniszter bejelentette, hogy a kormány egyik közeli ülésén javasolni fogja, hogy a hatodik osztálytól felfelé ismét megengedjék az ifjúsági mozgalmak munkáját.

amelyet néhány évvel ezelőtt megtiltottak.

A tanítóképzésről szólva Aba Even elmondta, hogy a nyáron öt ezer tanító képezte tovább magát az egyetemen, de a nem képeztet tanítók száma az alijja követelményeinek megfelelően az idén emelkedni fog. A minisztérium tervezetét dolgozott ki, hogy a tanítók az eddigi (Folytatás a 16-ik oldalon)

Özv. Dr. Urményi Gézané

szül. Ungvári Erzsike
 Tel-Aviv — Temesvár

kedden, augusztus 28-án elhunyt. Augusztus 29-én, szerdán csendben eltemették a kirját-sauli temetőben.

ROKONAI ÉS BARATAI

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy imádott férjem, apánk, testvérem

Iczkovits Zeév

Kirját-Motekín (Jaszi)
 e hó 20-án hirtelen elhunyt. — 35 éves volt.

A gyászoló család

Feljethetetlen, drága családfőnk

Goldstein Cvi (Artur) 77

elhunytának gyászveze letétével AZKARAT tartunk szept. 2-án, vasárnap délután 3.30-kor a khayat-beachi temetőben. Találkozás a főkapunál.

A gyászoló család

Feljethetetlen férjem, apánk, nagyapánk

Kling Jenő 77

Temesvár — Havasza

SLOSIMJA és SIRKŌAVATÁSA

szeptember 3-ikán, hétfőn délután 5 órakor lesz a khayat-beachi (Haifa) temetőben.

A GYÁSZOLÓ CSALAD

Köszönet mindazon egyéneknek és egyesületeknek, akik szeretett bátyánk

Rosner Miklós 77

tragikus hirtelen halálakor részvételükkel fájdalmanakat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család

Istenben boldogult Dusicskám

Kordic Jolly szül. Singer

Haifa — Nagyszombat

sírnáján a haifai temetőben, 1962 szeptember 7-én, pénteken délelőtt

AZKARAT TARTUNK.

Rokonai és ismerősei a temető bejáratánál találkozhatnak 11 órakor.

Dr. Kordic Emil

MINDENT
 amit tudni akar
 kinyomozza a
„HA-AJIN”
 detektíviroda
 T.-A. Sheinkin 2
 szoba 4.
 telefon 62810

Kahan Emil (Mendi) Fränkel Friderika
 BESZTERCE — BECS TEMESVÁR — RAMAT — GAN

JEGYESEK

AZ ESKÜVŐ SZERDÁN, SZEPTEMBER 5-IKEN LESZ, ESTE 7 ÓRAKOR, A SAVION-TEREMBEN (Rechov Karlebach 10. — 2 MÁRIV-HÉZ mellett).

CIMEK HIÁNYÁBAN KÉRJÜK EZT A HIRADAST SZEMÉLYES MEGHÍVÓNÁK TEKINTENI.

AS A LEGKÜNBŐB KÖSER FELVÁGOTT AZ ORSZÁGBAN

HIREK

AZ ÚJ KELET
ELŐFIZETÉSI DIJA
HAVONTA 5.80 FONT
Tel-Aviv, POB 831.
Fiókiadóhivatalok:
HAIFA:
Schapira 13. Tel. 2463.
JERUZSALEM:
Javec-u. 7. Tel. 26046.

5722 elul 1.
1962 aug. 31. péntek
Rozs Gal
Gyertyagyújtás ideje:
Jeruzsálem 5.20
Tel-Aviv 6.40
Haifa 5.30
5722 elul 2.
1962 szeptember 1. szombat
Héti száma: Softim
Hafara: Josifahu 64. 16.
Perek 1.
Szombat kiadása:
Jeruzsálem 6.42
Tel-Aviv 6.40
Haifa 6.48

Az argentin nagyköv
vet búcsúlátogatása az ál-
lamelnöki párnán. Jicchák
Ben Cvi államelnök és hit-
vese tegnap fogadták Ro-
gello Rafael Tistani argen-
tina nagykövetet és felesé-
gét, akik elutazásuk előtt
búcsúlátogatást tettek. Ezt
követően az elnöki pár ebé-
den látta vendégül Dávid
Hákonén Kneszet-képviselőt
és feleségét. Az állam-
elnök Trinidad független-
ségének elnyerése alkalmá-
val táviratban üdvözölte
Valubago kormányzóit. Ma-
laja függetlenségi napja
alkalmából az államelnök
jókívánásait fejezte ki táv-
írásban az ország királyá-
nak.

JÓ MULATÁST A
PAPRIKA
magyar étteremben.
Teljes légkűtés!

ROZSA-GAL cigánydúó
Tel-Aviv,
Kikár Dizengoff 14/16.

A tel-avivi sakk-vil-
lámturna győztese. Jadaél
Sztepak nyerte meg az ez-
évi tel-avivi sakk-vilám-
turnát. Stepak a hét játsz-
ma közül hatot megnyert
és csak Jáir Kreidmann
mesterrel szembeni játékát
vesztette el, aki 5.5 pont-
tal a második lett. Jicchák
Aloni országos bajnok a
harmadik helyen végzett 5
ponttal.

* Minden új és használt
tankönyv, a Reali, Hugim,
Bialik és minden iskola szá-
mára Gondos könyvkereske-
desében, Haifa, Bét Hákrá-
not.

Anglia főbírja ha-
zaúzott. Dr. Jiszráél Brody,
Anglia országos főbírja,
aki részt vett a Mizrácht
jeruzsálemi vilá kongresszu-
sán, tegnap hazautazott. -
Elutazásakor kijelentette,
hogy az angol zsidóság min-
den eszközzel harcol az
utóbbi időben megnyilvánu-
ló antiszemita jelenségek
ellen. Brody rabbi hangsú-
lyozta, hogy az angol nép
minden előítélettel mentes
és a különböző antiszemita
és fasiszta megnyilvánu-
sokat muld jelenségnek kell
tekinteni.

* Ünnepekre barátoknak,
rokonoknak ajándékozson
piasztki csipketerítőit. Ma-
gyar jlisuvt nagyban árn
kiszolgálja Rosner Mose. -
Terítők 5 agorától, méteres
nagyságúak 50 agora. Mug-
rabinál, Dvora Haneviá-u. 7.
földszint 3., Tel-Aviv.

Megtanítom angolul
a legújabb
természetes tanítási
módszerrel mindazokat, akik
a leggyorsabban akarják az
angolt elsajátítani.
„PERFEKT”, Haifa,
POB. 4094.

2 Új Kelet 1962 VIII 31

Emlékművet emelnek
Treblinkában. Varsóból je-
lentik: A lengyel kormány
a treblinkai haláltáborban,
mely a náci gyilkosok egyik
leghírhedtebb tömegm-
szárló helye volt, hatalmas
emlékművet készített a fa-
szizmus áldozatainak emlé-
kezetére. Az Alsó-Szléziá-
ban lévő treblinkai haláltá-
bor területén felállításra
kerülő emlékmű, amely grá-
nitkőből készül, 174 tonna
súlyu lesz.

* **Tanuljon angolul!** Gyor-
san Szenczy tankönyvből,
vagy fonetikus szótárból IL
1.50-ért. - Nyelvkönyvek,
szótárak minden nyelven.
„Hadash”, Hajarkon ötven-
kilenc.

Reklám grafika
PETACH-TIKVA és környéke
részére, D. Izraeli veze-
tése alatt, Petách-Tikva,
Silkon Amami „Achtut”,
blok 34.
rech. Chárefe Chájim-ból nyitó
Korczak János-utca-ban.
71-es autóbussz.
Jelentkezés: Vasárnap, hétfő
és szerda délután 4-8 óra
között, szeptember hó 10-ig.

Külön rajztanfolyam
gyermekeknek, 12 évtől.

Amerikai babot kap
Izrael. Washingtonból je-
lentik: Az amerikai földm-
velésügyi minisztérium fel-
hatalmazta Izraelt, hogy
364 ezer dollár értékben ba-
bot vásároljon amerikai ter-
melőktől. A vétel az „éle-
lem a béke érdekében” el-
nevezésű segélyprogram ke-
retében történik.

* **Táncsz. tífli mezusa,**
imakönyvek magyarul is,
legolcsóbban Ungár Majse-
nál, a telavivi nagytemplom-
nál. Ügyeljen a héber
felírta Ungár névre.

Sitrit miniszter lát-
ogatást tett a tel-avivi és
dámóni börtönökben. Be-
chor Sitrit rendőrnagy a ka-
binetfőnöke, Joáv Pe-
leg rendőrtábornok és ma-
gasrangú rendőrtisztek ki-
sérétében tegnap látogatást
tett a tel-avivi és a dá-
móni börtönökben. A mi-
nisztert és kíséretét A. Nir,
a főtörzsfőnök és országos fő-
felügyelője és helyettese
Tuvia Dori fogadták. A két
börtön igazgatójának rész-
letes beszámolója nyomán
a miniszter elismeréssel
nyilatkozott a rabok főleg
a fiatalok büntözök meg-
javítása érdekében kifejtett
tevékenységéről.

Pénzkölesön?
AZONNAL FOLYOSÍT
aranyra, ékszerre, vagy
értéktárgyakra: Rajna,
LOMBARD TIFERET
TEL-AVIV, 84. Rothschild 31.
(Allenby-szok)

A jordániai adóhivatal
jelzése volt a csempézett
árny. A hatóságok csempé-
zés vádjával letartóztatták
Ezra és Eljáhu Ézer tel-
avivi lakosokat. Az Ézer-
fivérek teherocsijában 3500
selyem fejkendő és ezer
csomag kártyát találtak,
amelyeken a jordániai adó-
hivatal jelzése volt. A nyo-
mozás során kiderült, hogy
a 30 ezer font értékű árut
Jordániából csempézték az
országba. Ezra és Eljáhu
Ézert a vizsgálóbíró elé ál-
lították, aki 15 napos viz-
sgálati fogságot rendelt el
ellenük.

Gyermeknyaralóhely a
fiatalok büntözök volt ott-
honában. Az Akko mellett
Philadelphia gyermekfalu-
ban tegnap véget ért a
nyaralóidény és hét turnus-
ban 1400 fiú és leány, java-
részét új olgyermekek töl-
tötték a vakációt a tenger-
part közelében. A Szochnut
által létesített ifjúsági köz-
pontok tagjai is a „Phila-
delphiában” nyaraltak a
Gádná oktatóinak felügye-
lete mellett. A gyermekfalu,
amely a múltban fiatalok
büntözök otthona volt, most
a Szochnut kltaoisztálya,
valamint a munkügyi és
közoktatásiügyi minisztéri-
umok felügyelete alatt áll.

Valódi
Franck kávé
kapható
Haifa! Kópv.:
WIND & BLAS E. T.,
Sirkin-utca
Jeruzsálem:
„SEMES”, mul „Edison”

Havonta egyszer in-
gyen mehetnek a moziba.
A rámei városi népjóléti
hivatal és az Ajalon-mozi
igazgatósága között kö-
tött megegyezés nyomán
ezentől a rámei öregek
klubjához tartozó élteseib
korú lakosok havonta egy-
szer ingyen mehetnek a mo-
ziba. Az öregek klubját a
város népjóléti hivatala tart-
ja fenn.

* **Vásároljon részlete,**
kamatmentesen, cipőfűzőtől
szobabútorig mindent, nya-
ralhat bármely pénzintézet.
Korlátlan hitel, részletfizet-
és a vevő lehetősége sze-
rint. Új oléknak különleges
kedvezmények és feltételek.
TÁ Á M CH Á J I M, igazgató
Titinschneider, T.-A., Allen-
by 27., udvarban.

Torna Givat Rámbám-
ban. Az iskolaév kezdetével
megnyílik Givat-Rámbám-
ban, rechov Gneszin 16 sz.
alatt, az esztendő folya-
mán népszerűvé lett torna
iskola. Dückstein Zoltán és
felesége mindent elkövet-
nek, hogy a gyerekek száza-
i jól érezzék magukat. Vidám
mozgásban egészítsék ki
szolgálat, fejlesszék testi-
üket és növejjék testi erejü-
ket, ügyességüket. A ritni-
kai részt Heiler Mirjam ta-
nárnö vezet.

כשר להודין
Margoa penzió
NAHARIA
TELEFON: 920108.
Kéri a melőből ünnepi meg-
rendeléseket.
Rosenfeldné
Knöpfler Klára

Megmérgezték a nyul-
tenyészetet. Dávid Petel
beér-séval lakos panaszt
emelt a rendőrségen, hogy
ismeretlen tettesek teny-
észetéből 30 nyulat megmér-
gezték. Petel, aki semmi
közelebbi felvilágosítást
nem tudott adni, szerdán
éltelenül találta az állat-
okat ketrecekben.

* **Szakkönyveket, nyelv-**
könyveket, szótárakat, szép-
irodalmat reggel 7 órától
cserélhet és legolcsóbban
vásárolhat Allenby könyv-
ban, Tel-Aviv, Allenby 11.

Tűz a napfényre járó
vízmelegítő kazán-gyárban
Csütörtökre virradó éjszaka
tűz tört ki a Szálame út
39 szám alatt lévő Háchjá
üzemben, amely napfény-
nyel működő vízmelegítő
készülékeket gyárt. A láng-
ok elhamvasztottak két
barakkot, melyekben a rak-
tár és az iroda volt. A tűz-
oltók gyors beavatkozása
nyomán időben sikerült
megfékezni a lángokat és
így magát a gyárépületet,
valamint a szomszédos üz-
mekeket megmenteni.

Ujolek Vámmentesen
gyárt áron bármint behozhatnak
Wallerstein irodája
által, T.-A., Allenby-út 90/EL.
Telefon: 64916.
Díjtalan tanácsadás.
9-1, 4-7-ig.

Fokozódik a munka-
nélküliség Kirját Gátban.
Az utóbbi hetekben foko-
zódott a munkanélküliség
Kirját Gátban, ahol 150
többgyermekes munkakere-
ső maradt naponta átlago-
san munka nélkül. A mun-
kanélküliség súlyosságára
jellemező, hogy ezek a nagy
családú munkakeresők, a-
kik javarészt új olék, egy
hónappól csak 14 napot
dolgoznak. A munkanélkü-
liséget az okozza, hogy ju-
lius óta beszüntették a szük-
ségmunkákat, mert nézetel-
térés tört ki a Keren Kaj-
jemet és a munkügyi mi-
nisztérium foglalkoztatási
igazságtálya között.

Ködöbáló megrögtötte
a vonatban ülő asszony
szemét. Nem mindennapos
baleset érte A. Windor
beér-séval asszonyt a Tel-
Aviv és Beer Séva közti
vonaton. Amikor a szerel-
vény elhagyta a rámei pá-
lyaudvart, egy ismeretlen,
aki a töltés közelében állt,
követ hajított a vagonba,
ahol Windorné ült. A kö a
nyitott ablakon keresztül
balszemen találta az ass-
zonyt, aki olyan súlyosan
megsebesült, hogy orvosi
kezelésre szorult. A rend-
őrség keresi a ködöbálót.

* **Legszébb női tászkák**
Évától, Tel-Aviv, Allenby-
út 90. - Készítői árak.

Végleges
hajeltávolítás
a legújabb modern géppel
teljes felelősséggel
* **Ráncos, zsíros, pattan-**
ásos arc bőr eredmény-
es kezelése.
* **Kozmetikai kurzusok**
H. HEILBRUNN,
T.-A., Szünat Bét Hácsóvá 13
Allenby 96-nál, telefon 69997.

A tervhivatal igazga-
tója külföldre utazott. -
Dávid Kochá, a pénzügy-
minisztérium gazdasági
tervhivatalának igazgatója
tegnap Bécsbe utazott, ahol
teszt vesz a nemzetközi
gazdasági szervezetek köz-
gyűlésén, ahol tervezési és
gazdaságfejlesztési problé-
mákról lesz szó. A fiatal
izraeli közigazdász meg-
hívták a francia és angol ter-
vhatóságok tanácskozásaira
is.

* **Tábori Pál, Szilágyi Jó-**
zsef, János Andor, Vadnay
László (Hacsek és Sajó)
írásai az „Izraeli Futár” új
számában. Szerkesztő: Re-
zes György, Haifa, POB.
1719.

A zsebmetszők is fel-
avatták a Muszrara-hidat.
Egy 32 és egy 60 éves zse-
metsző elhatározta, hogy hi-
vatlanul részt vesz a
Muszrara-híd felavatásán
Amikor Námir polgármes-
ter a hid átjáróját elzáró
szalagot el akarta vágni,
a két „zsebes” a tömeg kö-
zébe furakodott, hogy kényel-
mes körülmények között
„dolgozhasson”. Balszeren-
süjre azonban a rend-
őrök észrevették és letar-
tóztatták őket, amikor az
egyik meghívott vendég
pénztárcáját akarták ki-
emelni.

SZEZONVEGI
kiárúsítás!
Női ruhák
nagy méretben is
„Elisabeth”
Tel-Aviv, Ibn Gviról 65.

Három izraeli tudós
a cseh-szlovákiai atomfiz-
ikai továbbképző tanfolya-
mon. A nemzetközi atom-
ügynökség védmőksége alatt
a cseh kormány nyári to-
vábbképző tanfolyamot ren-
dezett a Tátrában fiatal
atomtudósok számára. A
tanfolyamon 21 ország 70
fiatal atomfizikusa, közt-
ük 3 izraeli tudós vesz
részt, akik az atomerőnek
békés célokra, tehát az
iparban, a mezőgazdaság-
ban és a gyógyászatban
való felhasználásával kísér-
leteznek. Az előadásokat
cseh, holland, angol, szov-
jet és amerikai vendégpro-
fesszorok, valamint az iz-
raeli Amosz de Sálit pro-
fesszor, a Weizmann-inté-
zet tagja tartják.

OLEK!!! VÁMMENTES ARUKAT
gyári áron vehetik meg:
● Autót 800.- \$-től ● Taperecordert 62.- \$-től
● Televíziót 200.- \$-től ● Porszívót 38.- \$-től
● Frigidáiret 90.- \$-től ● Rádiót 25.- \$-től
● Mosógépet 150.- \$-től ● Mixert 23.- \$-től
és minden más árucikket, ugyancsak olcsón

ELECTRONICA-KALMAN-tól
HAIFA: BIALIK-U. 17/1. TELEFON: 69012
Irodánk rövidesen Tel-Avivban is megnyílik

Svájcha utazott dr.
Tartakover. Dr. Árje Tar-
takover professzor, a Zsidó
Vilá kongresszus izraeli ta-
gozatainak igazgatósági el-
nöke, tegnap Genfben uta-
zott. Dr. Tartakover részt-
vesz a Vilá kongresszus
különböző országokban lé-
vő tagozatai igazgatóinak
tanácskozásán.

Arazi nagykövet át-
nyújtotta megbízólevelét
Ciprus elnökének. Tuvia
Arazi, Izrael új ciprusi nagy-
követe tegnap átnyújtotta
megbízólevelét Makariosz
államelnöknek. A nicosiai
elnöki palotában megtar-
tott szertartás során Ma-
kariosz érsek reményét fe-
lyezte ki, hogy a két or-
szág közötti szoros jóvá-
szony az új nagykövet szol-
gálati ideje alatt is meg-
marad, sőt tovább elmélyül.
„Teljes segítségemről bi-
zálhatom Önt, - mon-
dotta Makariosz elnök -
és biztos vagyok benne,
hogy nagykövet ur baráti
fogadtatásban és teljes
együttműködésben része-
sül, ugy a ciprusi kormány,
mint az ország lakossága
részéről.” Ezután az elnök
őszinte jókívánásait küldte
Ben-Cvi államelnöknek
és az izraeli népek.

Nekihajtott a villany-
póznának és belehalt sérü-
léseibe. Halálos kimeneteli
közlekedési baleset áldozata
lett tegnap délután Bät-
Jámban a húszéves Avra-
hám Sakrázi, aki a város-
ban lakik. Sakrázi eddig
ismeretlen okoknál fogva a
Pánészim utcában motor-
kerékpárral nekijajtott
egy villanyoszlopnak és sú-
lyosan megsebesült. A Do-
noló-kórházba vitték, ahol
belehalt sebeibe.

Iskolai ösztöndíjak a
Bergen Belsenben született
gyermekeknek. A bergem-
belseni haláltábor volt fog-
lyainak „Seérit Hápléta”
nevű izraeli szervezete 33
ösztöndíjat osztott ki azon
gyermek között, akik a
felszabadulás után Bergen
Belsenben születtek. Az
5500 font stipendiumot
150-200 fontos összegekben
adták középiskolai és főis-
kolai tanulmányok folytatá-
sára a Menáchem Cvi Ro-
sensaft alaptól amelyből a
tehetséges „bergen-belseni
gyerekeket” támogatják.

Náchál egységeket
szerveznek Brit Guyanában.
Rám Ron ezredes és Cvi
Zellner alezredes a dél-
amerikai Brit Guyanába
utaztak, ahol Chaddy Ja-
gan miniszterelnök felkéré-
sére a Náchálhoz hasonló
ifjúsági mozgalmat fognak
megszervezni. Izrael a mult
ban hasonló segítséget nyuj-
tott számos afrikai és
ázsiai országnak, ahol a
polgárorségek keretében
létesítettek az izraeli cha-
lucsi mozgalomhoz hasonló
ifjúsági szervezeteket.

Ujra megnyílik a tel-
avivi Sáaré Cion könyvtár.
Szeptember 2-án, vasárnap
ismét megnyílik a legrégibb
és legnagyobb telavivi vá-
rosi könyvtár, a „Sáaré
Cion”, amelyet néhány hó-
nappal ezelőtt bezártak,
mert a lebontott régi Herz-
la gimnázium közvetlen
szomszédságában lévő épü-
let, amelyben működött, be-
omlásai fenyegetett. A
könyvtár a Saul király fa-
sor 25 szám alatti telken
felállított tágas barakképü-
letben fog ideiglenesen mű-
ködni. A könyvtárban tá-
gas olvasóteremek állnak
nagyközönség rendelkezé-
sére délelőtt 11 és este 6
óra között.

Új jugoszláv nagy- követ Amerikában

Belgrád, (UPI). - Tito
marsall jugoszláv elnök,
Viaszko Micomovic helyet-
tes külügyminisztert Jugo-
szlavia washingtoni nagy-
követévé nevezte ki. Mico-
movic, aki a második vilá-
gháborúban mint partizan
harcolt Tito parancsnoksá-
ga alatt, moszkvai nagy-
követ volt 1955-ben, ami-
kor a külügyminiszter első
helyettesévé nevezték ki.

124 földrengés 8 óra alatt

Tokió, (Reuter). - Mai-
ka japán szigetein, ahol a
mult héten nagy vulkáni-
kus kitörés történt, tegnap
is számos földrengést érez-
tek, négy perces időközök-
ben. A japán meteorológiai
intézet jelentése szerint
ezen a szigeten 8 óra lefo-
gása alatt 124 földrengés
történt, amelyek elég erő-
sek voltak, hogy az ember
megérezze azokat. Tokió-
ban is érezték a rengést,
de károkról nem tudnak.

Van Cliburn visszajön Izraelbe

Van Cliburn, a világhírű
fiatal amerikai zongoramű-
vész, aki több koncertet
adott a második zenei és
drámai fesztivál keretében,
szülővel együtt tegnap el-
utazott. Kijelentette, hogy
soha nem fogja elfelejteni
rövid izraeli látogatását,
ugyancsak megígérte, hogy
két éven belül visszajön és
a Héochál Hátárbutban fog
koncertezni.

A fiatal művész köszö-
netet mondott a fesztivál
rendezőségének és „a
önök csodás közönségének”.
Harvey Cliburn, a művés
édesapja, aki fiának ve-
délyszerelése alatt a Ro-
tary-klub vendége volt, el-
ismeréssel nyilatkozott a
jeruzsálemi, telavivi és ha-
ifai Rotarykról, akik szívé-
lyes vendéglátásban része-
sítették.

Adatokat küld a Vénusz-műbolygó

Pasadena, California -
(UPI). - A Mariner-2 mű-
bolygó, amely urban van a
Vénusz felé, szerdán este
megkezdte az információk
közvetítését a különböző
megfigyelő állomásokra. A
délafrikai Johannesburgban
lévő egyik állomás rádió
utján utasításokat küldött
a műbolygónak, hogy kezd-
je meg műszereinek működ-
tetését. A műszerek azon-
nal dolgozni kezdtek és
adatokat közöltek a mag-
netikus mezőről, valamint
az elektronos részecskékről,
a kozmikus sugárak-
ról és alacsony energiatar-
talmu plutonokról, amely-
ket a nap táplál. A megfi-
gyelő állomások jelentése
szerint, a közvetítés egé-
szen világos volt.

Szélhámoskodó alfőhadnagyk

A mult hónapban két
21 éves, egyenruhás haifa-
fiatalember jelent meg
Beer-Séván, a Bét Jáci
ifjúsági otthonban s a had-
sereg kémelhárító osztálya
tiszteiként mutatkoztak
be. A főhadnagyi rangot
viselő fiatalemberek azt
mondták a Bét Jáci igaz-
gatójának, hogy különleges
megbízásból jöttek Beer-
Sévára és felmutatták egy
levelet, amellyel állításukat
akarták igazolni. Az igaz-
gató azonban gyanút fo-
gott és feljelentést tett a
rendőrségen. Hamarosan
kiderült, hogy két szélhá-
mosról van szó, akik jogta-
lanul viselték az egyenu-
hát és a rangjelzést, azon-
kívül hamis okmányokat
mutattak fel. A polgári és
katonai rendőrség most
keresi a két szélhámos-
t, akiknek személyazonossá-
gát ismerik.

Izraeli hétköznapok

Írta: Barzilay István

"Parlamentáris tanácsadók" az UNO-küldöttségben

Igy nevezik azokat a képviselőket, akiket minden évben csatolnak Izrael UNO-küldöttségéhez. Bevalljuk, nem ismerjük eléggé a Nemzetek Szövetsége közgyűlésén bennünket képviselő küldöttség tevékenységét, azaz annak technikai részleteit. Ugy hallottuk, hogy a „párt-kules” szerint kiválasztott parlamenti képviselőket szakmaiak szerint osztják be Izrael nevében az UNO különböző intézményei előtt fellépő delegációkba.

Igy például az ENSZ szociális és kulturális tanácsának ülésére nyilvánvalóan szociális vagy kulturális ügyekben specializált szakembert kell küldeni. Az emberi jogok albizottságába természetesen a nemzetközi jogokhoz értő ügyvédembernek kellene képviselnie az országot.

Bevezették azt a szokást, hogy a Kneszetnek képviselőket adnak az UNO küldöttségben; lehet, hogy ez volt az egyik módja a delegáció „demokratizálásának”, azaz, hogy ez a fontos képviselőtünk többségéből az egész ország közvéleményének nevében jelenhessen meg. Nem hiszünk, hogy ez az egyedüli mód, de ha ezt a lehetőséget választották, úgy nyilvánvaló, hogy legalábbis a legkényelmesebb megoldásnak látszott.

Az utóbbi hetek helppolitikai igazságtalanságai mutatják, hogy a rendszer rossz. Az izraeli küldöttség összetételének megállapítása a külügyminisztérium feladata. Olyan embereket kell keresnie, akik elég tehetségesek, képzetek és a diplomáciai életben elég gyakorlottak ahhoz, hogy Izrael nehéz küzdelmeiben helyt tudjanak állani az UNO fórumain, vagy hogy érdekeiket kellő módon tudják megvédeni külisszámogótt tárgyalásokon.

Biztosak vagyunk benne, hogy van bőven az ilyen

feladatok betöltésére alkalmas személyiség az országban. De arról a legkevésbé vagyunk meggyőződve, hogy ezek éppen a Kneszet padosrai között találhatók. A külügyminiszter kezét tehát előre megkötötték, amikor olyan feladat elé állították, hogy a 30-31 tagból álló küldöttségbe 8 embert csak azért vegyen fel, mert képviselői mandátummal rendelkeznek.

Golda Méirnek nyilvánvalóan igaza van, amikor a rendelkezésre álló emberanyagból a célnak leginkább megfelelő akarla kiválasztani. Dr. Arje Altmann, a Chéрут képviselője kitűnő gazdasági szakember, a Kneszet közszolgáltatási bizottságának elnöke. Az UNO küldöttségben nyilván meg volna a helye, s a külügyminisztérium alighanem bizonyos szerepet szánt neki.

Igen am, de a Chéרותon belül más érdekek állanak fenn, ki tudja milyen elgondolások. A párt belső csatározásairól „kiszivárogtatt” hírek szerint a pártban váratlanul önértéki kérdés keletkezett. Azt mondták, hogy nem a külügyminisztérium, hanem a párt feladata, hogy a saját megbízottját az UNO küldöttségbe delegálja. Mindenesetre az lett a konfliktus oka, hogy dr. Altmann itthon marad és Meridor megy New Yorkba.

Meridornak lehetnek kiváló emberi és jogászai kvalitásai, de ebből nem következik az is, hogy alkalmas az UNO küldöttségben belüli szükséges feladatok betöltésére. Mégis ő megy a közgyűlésre, nem pedig dr. Altmann, akinek munkájára alighanem szüksége lett volna a küldöttségnek.

Hasonló harc dult a Vallásos Nemzeti Pártban, ugyanilyen furcsa alkudozás folyt a külügyminisztérium és a párt parlamenti frakciója között a vallásos jelölt megválasztásában. A-

győzött a Chéрут és a Vallásos Nemzeti Párt jelöltje körül dult harc, hogy a jelenlegi rendszeren változtatni kell.

Ha fontos is, hogy az UNO küldöttségben a pártok képviselve legyenek, — nem következik ebből, hogy az „parlamentáris tanácsadók” révén történjenek. Demokratikus elképzelés az, hogy ne csak a kormányt alkotó pártok, hanem az ellenzék emberei is ott legyenek a közgyűlésen. De a pártoknak is könnyebb volna, ha egy-egy jó hosszú listára felvették jelöltjeiket és összeegyeztették belső „tor” ügyeiket a külügyminisztérium szándékaival.

Bizonyára könnyebben és gyorsabban meg tudnának egyezni, mint most, amikor a választás csak kisszámú parlamenti csoport tagjai közül lehetséges.

NAGYVÁGÁS

Írta: Kishont Ferenc

A fenséges Kármel központjában ültünk, Ervinke meg én és gyönyörködtünk a káprázatos kilátásokban. Csend és rend uralkodott az eszpresso teraszán és a török erős volt, mint a bivaly. Az asztalunkon egy magános légy botorkált, de nem mert zümmögni fennhangon, mert érezte, hogy Haifán van. Ervinke az újságokat lapozgatta, különös tekintettel a vágóhid szakmára:

— Van valami a kooperatív gondolatban — állapította meg elismerőleg — talán ejtsünk meg valamit?

Felálltunk és fizettem. Ervinke levette a nyakendőt és szélesre tárta fehér ingének gallérját, majd hosszú elnyúlt léptekkel betértünk a szemközti hentesüzletbe.

— Salom — mondta Ervinke — mi vagyunk az új „rocket”.

A mézáros ijedten pislogott a pult mögé:

— Mi történt?

— A „Jachad” becsukott — magyarázta Ervinke — mi folytatjuk a terrort. Hogy fizetett eddig, havi átalányt, vagy szállításonként?

— Szállításonként.

— Mostantól kezdve havi megváltást fizet. Háromszáz font minden hónap elsején, igen?

— Háromszáz font?!

— Ahogy hallja. Tudja, mennyibe kerül ma egy gangster szervezet?

— Tiltakozom — tiltakozott a mézáros — még a felét sem fizettem eddig. A Hisztadrut védelme alá helyezem magam.

— Szegény Birnbaum is ilyeneket mondott — jegyezte meg csendesen Ervinke és bedugta kezét a nadrágzsebébe. A mézáros kerek szemmel hátrált a falig.

— A Párt fegyelmi bizottsága...

— A Párt — pukkad ki belőlünk a fékevesztett röhej — fegyvel... fegyvel... bizottsága... jujj...

Alig tudtunk felkelni a padlóról:

— Apafej — mondtuk a hentesnek — nincs mese...

— Protestálni fogok a kooperációs központnál!

— Gyerek — így Ervinke — onnan jövőnk.

— A városi munkástanácshoz fordulok!

— Sulzberger is ezt tette azon a szörnyű hétvégén — suttogta Ervinke. — Mindenáron ki akarja törni a nyakát?

— Értesitem a rendőrséget!

— Fölösleges — tisztogatta Ervinke a körmet — a körzeti rendőrfőparancsnokkal ebédelek ma.

— A polgármesterhez fordulok!

— Nocsak. Nocsak.

— Elmegeyek akár a miniszterig is!

— Menjünk együtt.

— Oj — jajdult fel a mézárosmester — edes jó Istenem.

— Ó is mindenről tud...

A hentesnél eltörött a mécses és rivafakadt. Ervinke megértően simogatta a haját:

— Nyugi, nyugi — mondotta — nem olyan rémes ez. Tehetünk mi arról, hogy az árak állandóan emelkednek? Eddig 200 fontért kaptunk alig használt géppisztolyt, ma talán a duplájába kerül. Csúpan egy évvel ezelőtt még kétezer fontos megvesztetés járt a végőhídi ellenőrnek, ma 4-6 ezren alul ki se száll. Hisztadrutit választott bíró ára tizezerig is fölugorhat! Ki bírja ezt pénzzel?...

A mézáros lassan belenyugodott a dolgok állásába. Megegyeztünk két részletben, az első azonnal esedékes, a másik közvetlenül az új választások előtt. A hentes alig tudta, hogyan köszönje meg. Becsomagolt nekünk két szép szelvet felsájt és hosszasan lobogtatta zsebkendőjét távozó alakunk után...

A logika azt követelte, hogy most végigjárjuk a város összes mézárszékeit. Am Ervinke ez alkalommal nem volt hajlandó:

— Isten tudja — mormogta — ez nem is olyan vicces...

Az újságokból

Ejlát jövője

(HÁAREC) — A lapok megírták, hogy Ejlát polgármestere négy hónapra Tel-Avivba tette át székhelyét állítólag Eskol pénzügyminiszter ösztönzésére, aki Ejlátban nemrég oda nyilatkozott, hogy a város képviselőjének olyan embernek kell lennie, aki a zart ajtókat is fel tudja nyitni fellépésével. Az éjláti polgármester tehát ennek a nálunk régen meghonosodott „nyúnyik-rendszert” követi, amikor itt, a tett színhelyén, próbálja városra fejlesztését és előmenetelét finanszírozni.

Azt hisszük, hogy Ejlát fejlődését nem ezen az úton lehet majd elérni, de nem is azoknak a kétesértékű befektetéseknek a segítségével, amelyekre a pénzügyminiszter a privat vállalkozókat most ösztönözni akarja. Egy Ejlátban létesítendő acélüzem megint csak nem a rentabilitáshoz, hanem a szubszidi-

umához fog vezetni. Ejlát-nak a sok rögtönzött gazdasági program helyett, jól átgondolt, hosszú távra szóló gazdasági programra van szüksége. A pénzügyminiszter által elképzelt ipari várost nagyon nehezen lehet Ejlátban életre hívti, mert realisan gondolkozó tőkészek, szakemberek, mérnökök nem igen vállalkoznak majd arra, hogy egzisztenciájukat Ejlátban alapozzák meg, vagy pláne, hogy meglévő állásukat és vállalataikat az ország más részében feladva, ide vonuljanak le.

Ami Ejlát fejlesztését tekintve az egyetlen járható út, az csakis a turisztika széles alapokra való fektetése lehetne. Milliányi európai turista télen át azt a levegőt, éghajlatot, napsütést és tengerpartot, amit messzeföldön ezen a környéken csakis Ejlát nyújt.

A drágasági pótlék megszüntetése felé?

(LAMERCHAV) Megbízható hírek szerint a gazdasági miniszterek a Hisztadrut vezetőivel a bérek rögzítéséről és a drágasági pótlék megszüntetéséről tárgyalnak. A drágasági pótlék megszüntetése helyett az évenként egyszer folyósítandó drágasági pótlékról is szó van. Ebben az esetben megszüntetnék a pótlék adómentességét, míg a népesebb családok számára ugyanakkor valamilyen szociális juttatást nyújtának. A font leértékelése óta már kétféle nyújt a kormány ahhoz a módszerhez, hogy a fokozódó drágaság miatt a sokgyermekes, keveset kereső családok számára szociális juttatást adjon. A kormány ahelyett, hogy a dolgozó ember realis bérének a biztosítására törekedne, inkább valamelyes fajta

szociális rendszert akar intézményesíteni.

Szerintünk a drágasági pótlék nemcsak, hogy nem előidézője a drágaságnak, hanem annak inkább a megállítását szolgálja. A kormány által követett gyakorlat, hogy a drágasági pótléktól való félelmében a drágaságot szubszidiákkal és árellelőrzéssel akarja meggátolni, csak még súlyosítja a helyzetet. Ha a kormány a már bekövetkezett drágulás után sem hajlandó a jogosan megszolgált drágasági pótlékok folyósítására, úgy a drágaság tulajdonképpen a munkaadók hasznát szaporítja csak. A drágasági pótlék rendszerének fenntartása tehát tulajdonképpen az egyetlen módszer a bérek realis értékének megőrzésére és egyben a további dagulás megfékezésére is.

A francia beavatkozás még segíthet

(CHERUT) Az algériai felfordulás valószínűleg a franciák számára is meglepetést jelent az eviáni megegyezés után. A franciák nem sejtették, hogy az algériai vezérek aláírása az eviáni megegyezésen ilyen csekély értékkel bír. Az algériai állapotok első károsultja az ottani zsidóság. Az algériai vezetők az eviáni kötelezettségek megszegését a zsidóknál kezdik el. Arról volt szó, hogy a zsidók kivándorlását semmiben sem fogják akadályozni. Ezzel szemben olyan hírek jönnek, hogy a vámhatóságok teszik lehetetlenné a zsidók eljövételét, vagy pedig hatóságai segédlettel veszik le a szerencsétleneket az induló hajó fedélzetéről.

Fájdalmas tudat számunkra, hogy az algériai

zsidóság elvonulásával az utolsó percig várakozott és nem indult el addig, amíg a francia hatóságok a helyükön voltak. Azonban erkölcsi prédikációval nem segíthetünk már rajtuk. Mindent el kell követnünk, hogy az FLN hatóságai legalább olyan elbánásban részesítsék őket, mint a többi francia állampolgárokat. Az a véleményünk, hogy Franciaországnak még mindig erős befolyása van az algériai vezetőkre. Ezért minden összeköttetésünkkel latba kell venni, hogy Franciaországnál elérjünk azt, lépjenek fel az algériai zsidóság érdekében a legnagyobb erővel, — hiszen egy száz év óta francia állampolgársággal rendelkező tömegről van szó, — és próbálják meg számukra a szabad elvonulás lehetőségét biztosítani.

Joe Golan polgári jogai

(HÁBOKER). Joe Golan esete ismét foglalkoztatja az izraeli közvéleményt. A Zsidó Világkongresszus, illetve dr. Náchum Goldman személyes megbízottjától a külügyminisztérium vádjai alapján a belügyminiszter annakidején elkobozta az izraeli útlevélt, majd később az útlevél érvényességét bizonyos korlátozott időre meghosszabbította. Golan, aki most végérvényesen visszatért Izraelbe, a vádakkal szemben tisztázni akarván magát, a Kneszet külügyi és honvédelmi bizottságának elnökéhez fordult, kérve, hogy ez a bizottság folytassa le ügyében a vizsgálatot.

A bizottság elnöke ugyan azzal utasította el Golan kérését, hogy egy privát embernek a bizottság előtt való megjelenésére nem volt eddig precedens, viszont precedens nélkül áll az is, hogy a külügyminisztérium kérésére egy polgár

útlevélét a belügyminisztérium adminisztratív áton kobozza el.

Az elutasító válasz után Golan nem maradt más tennivalója, mint hogy az igazságügyminiszterhez forduljon, hogy tőle kérjen védelmet és tisztázását az elnevelte felmerült vádak alól. Reméljük, hogy az igazságügyminiszter nem fog a külügyi bizottság elnökének álláspontjára helyezkedni és nem fog nemlétező precedensre hivatkozni. Ha nincs ilyen precedens, úgy mer kell alkotni azt. Kell egy olyan instanciát életre hívti, amely olyan polgárok panaszával foglalkozzék, akiket felfogásuk szerint ártatlanul vádoztak meg és akik egy ellenük folyamatba tett adminisztratív eljárás ellen csak egy ilyen instancánál védekezhetnek.

OLVASÓINK figyelmébe!

Mint minden évben, az idei ros hátsárára is nagyobb terjedelemben fog megjelenni az

UJ KELET

melyben megfelelő helyen lesznek összpontosítva az újévi üdvözlések.

Hogy olvasóink megszabaduljanak az újévi üdvözlések technikai gondjaitól, de főként attól, hogy egy-egy kifelejített barátjuk esetleg megsértődjön,

családi újévi üdvözlést különleges mérsékelt áron

(6 fontért)

küldünk ros hátsárái számunkban, amelynek formája a következő:

Ezúton kívánunk

שנה טובה תכתבו ותחתו

Mező Ferenc és családja, Natanja, Dizengoff-u. 1.

Rosenthal Eliseva, Haifa, Sderot Hákármel 20.

Grünfeld Elemér és neje, Tel-Aviv, Lilienblum 18.

Keleti Imre, Jeruzsálem, Kirját Hájóvél.

A fenti családi üdvözlések MEGRENDELHETŐK — 6 font egyidejű beküldésével — kiadóhivatalunknál, TEL-AVIV, P. O. B. 831.

FELADHATÓK továbbá fiókiadóhivatalainkban:

FELADHATÓK fiókiadóhivatalainkban: JERUZSÁLEM, JAVEC U. 7

6. ZAUBERER MOSE, KIRJÁT HAJÓVÉL, SIKUN OLIM 142.

továbbá minden helyi megbízottunknál

REGKESŐBB 1962. SZEPTEMBER 23-IKÁIG.

A HETI SZIDRA

— SOFTIM —

Birákat és felügyelőket adj magadnak minden kapudban, amelyeket az Örökkévaló, a te Istened neked ad, törzseid szerint, hogy ítéljék a népet igaz ítélettel. El ne hajlítsd az ítéletet, ne tekints személyt és ne fogadj el megvesztegetést, mert a megvesztegetés megvakítja a bölcses szemét és elferdíti az igazak szavait. Igazságot, igazságot kövess, hogy élj és bírd az országot, amelyet az Örökkévaló, a te Istened ad neked. (D'várim 16, 18-20)

A heti szidra bevezető sorai körül egész irodalom keletkezett. Minthogy a galutban a zsidó közélet egyetlen fóruma a hitközség volt, a nép kormányzásával, a bírák kinevezésével, az igazságszolgáltatással és a polgári közigazgatással kapcsolatos rendelkezéseket a rabbiakra vonatkoztatták.

„Birákat... adj magadnak — titen l'chá”. A kommentátorok ebből a két szóból messzemenő következtetéseket vontak le. A Kli Jákár szerint a bíró kötelessége, hogy elsősorban önmagával legyen rendben, az ő magánélete legyen kifogástalan, csak azután ítélkezhet mások felett.

A Chátám Szófer úgy véli, hogy a „l'chá” szó a hitközségi vezetőre vonatkozik. Ezek szerint az Irás a következőket mondja: jöhet te választottad őt meg rabbinak — számodra is ő a rabbi és a döntő tényező... A rabbi kötelessége, hogy téged is dorgáljon, a te kötelességed pedig, hogy szót fogadj neki...

Reb Jánkev József, a chásid-mozgalom apostola, akit főműve után a „Toldot” néven emlegetnek, a fenti versből az objektivitás elvét olvassa ki. Önmagával szemben („titen l'chá”) — írja — ugyan olyan mértéket kell alkalmaznod, mint másokkal szemben. Ne légy mások iránt szigorú, önmagadhoz pedig elnéző. Ne kívánd felebarátodtól, hogy jobb, jámborabb, istenfőbb legyen, mint te magad...

Reb Náfáli Szófer dróse alkalmával a következőket mondta: „A bírák és felügyelők kinevezésével kapcsolatos vershez a Midrás a következőket fűzi hozzá: titen l'chá — l'chá v'lo l'umot háolám, vagyis saját magadnak nevezd ki őket, nem pedig a gójk számára. A magyarázat a következő: régebben, ha egy hitközség rabbit választott, a jelölt személyénél főleg a jidiskájra fektették a súlyt. Azt nézték, hogy nagy tanulmányos, jámbor, istenfűző ember legyen. Ma azonban rabbiválasztásnál elsősorban arra gondolnak, vajon milyen benyomást fog tenni a gójkra... Azt nézik, hogy tudjon idegen nyelveket, hogy szépen prédikáljon és hogy úgynevezett url modora legyen... Ezért mondja a Midrás: softim v'sotrim titen l'chá — a rabbit, a bírót saját magadnak, tehát a zsidók számára válaszd meg, nem pedig a gójkoknak...”

A folklor-irodalomban a szidra nyitányához illő bájos történetet találunk. Érdekes, hogy minden gyűjteményben más-más szereplők, más-más helységnek fordulnak elő. Erdélyi jesivákban jó negyven évvel ezelőtt úgy tudták, hogy a történet hőse reb Avrum-Lájb Schwartz, néhai beregszászi rabbi, akit műve után Kol Árje néven tartottak nyilván.

Beregszászban abban az időben a hitközség elöljárósága választott rabbit, a döntő szó pedig az elnöké volt. A hitközség élén a megye leggazdagabb zsidója állott, aki a hatóságoknál is nagy tekintélynek örvendett. Történt pedig, hogy néhány nappal az installációs ünnepség után, szegény zsidó jelent meg a rabbinál és kérte, hogy a hitközségi elnököt idézze be din-tórára. A rabbi nyomban elküldte a sámeszt, kérve az elnököt, hogy jelenjen meg előtte. A rabbi megrökönyödése leírhatatlan volt, amikor a sámesz azzal jött vissza, hogy a rósekol nem hajlandó din-tóra elé állni. A rabbi újabb idézést küldött, de az is eredménytelen maradt. A rabbi akkor harmadszor is megidézte az elnököt, s figyelmeztette, hogy amennyiben ez alkalommal nem tesz eleget a felszólításnak, egyházi átok alá helyezi, nem engedi be a templomba, nézách-nak nyilvánítja a borát és megtiltja a zsidóknak, hogy szóba álljanak vele.

Egy óra múlva a hitközségi elnök megjelent a rabbinál. Nem jött egyedül, vele volt az egész előjáróság. „Mázál-tov, rebe!” — mondta a vezetőség legöregebb tagja. — „Tulajdonképpen ma lett városunk rabbi, mert láttuk, hogy senkivel szemben sem elnéző, s ha az igazságról van szó, nem tesz kivételt még a hitközség elnökével szemben sem, akinek megválasztását köszönheti.”

Reb Avrum-Lájb akkor tudta meg, hogy szó sincs din-tóráról, a szegény zsidót csak azért küldték, hogy az új rabbit próbára tegyék.

Az utóbbi időben divatba jöttek a szimpozionnak nevezett hitviták és a két tábor (vallásosak és nemvallásosak) képviselői közös fórumon mondják el véleményüket a napirenden lévő kérdésekről. A hagyományhű zsidóság egy része nem nézi jó szemmel ezeket a vitákat, mert úgy véli, hogy vallási kérdésekkel kapcsolatban logikus vitának nincs helye. A vallás alapja a hit és a hagyomány s ezek kizárják az érvelést. A vallás — mondják — (és ennek a csoportnak az ortodox-zsidó Leibovitz professzor a szószólója) tulajdonképpen ott kezdődik, ahol a logika véget ér.

Az állam és a vallás viszonyának, illetve az időszéri vallási kérdéseknek különböző gyűjtő- és folyóiratokban is sok helyet szentelnek. Ezekben a kiadványokban eredeti gondolatot ritkán talál az ember, mindenesetre tájékozódik arról, melyek a napirenden lévő problémák és milyen szellemben igyekeznek azokat megoldani.

„Hádát v'Hamediná” (A vallás és az állam) című gyűjtőiratban Ráv Saul Jiszráéli azt vizsgálja, vajon a Háláchá szerint szabad-e koalíciós-egyezményt kötni a nemvallásos körökkel? Emlékeztet, hogy néhány évvel ezelőtt, amikor Ben Gurion miniszterelnök felszólította az Águdát, hogy lépjen be a kormányba, a párt saját rabbinikus fórumához, a

Mit a VILÁGSAJTÓ?

Mi a helyzet Szíriában?

(Reprinted by permission from TIME, The Weekly Newsmagazine, copyright TIME inc., 1962.)

Damaszkuszról 200 mérföldnyire északra, a Szifra falu szomszédságában lévő poros földeken, a múlt héten több ezer szíriai felhang gyűlt egybe az ünnepélyes alkalomból, hogy 3927 egykori béres jutott földhöz az állam jóvoltából. Olyan földhöz, amelyet ők és őseik évszázadokon keresztül műveltek meg a földesurak javára. Színes ruhákba öltözött tancosok görbe kardjaikkal hadonászva vad baletet lejtettek. Egy vékonydögű, szakállas papember, szoltárokat énekelte a Koránból. A parasztlélek közbeiktatásokkal szakították meg Ahmed Abdel Karim, a földreformügyi miniszter szónoklatát: „Le a feudalizmussal! Le az imperializmussal! Le a diktatúrával! Le a kommunizmussal! Le Nazzerral!” — A pap lelkesen helyeselt: „Allah nevében, izzétek ki a démonokat!”

Az elmúlt négy hónapban, Nazem el Kudsi elnök és Basir el Azme miniszterelnök kormánya viszonylagosan normális állapotokat teremtett Szíriában, amely 13 év alatt hét politikai felfordulásnak volt szívesedő fele. Maga Kudsi a 6. sz. államcsiny

terméke, mikoris, a múlt év őszén, a nacionalista érzelmi katonatisztek lerombolták Szíria és Egyiptom Egyesült Arab Köztársaságát és ezzel együtt véget vetettek Nazzser pánarab államnak egy gyors, vértelen forradalommal. Kudsi decemberben választották meg elnöknek, de márciusban letették és bebörtönözték (7. sz. államcsiny), mert nem küzdött elég erővel a feudalizmus ellen. Két héttel később visszahívták, s ekkor nevezte ki Kudsi elnök, dr. Basir el Azme miniszterelnököt, akivel azóta is teljes harmóniában kormányozza az országot.

A Nazzser-éra rendőralama már a múlté és a szíriaiak már nem vetnek ideges pillantásokat maguk körül, hogy nem hallgatónak-e körülöttük kiváncsi fünek. Bár a szíriai börtönökben még mindig mintegy 500 „felforgató elem” ül — legtöbbször szabotőr, akik Nazzsernek dolgoztak — 48 óráig nem lehet sem tarthatnak fogságban bírósági végzés nélkül. Bizonyosfokú sajtószabadságot is engedélyeztek és a politikát kedvelő szíriaiakat manapság három újonnan engedélyezett ellenzéki lap szórakoztatja, amelyek gyakran nyíltan szembeállnak a kormánnyal.

Víz és olaj

A Nazzser-féle „arab szocializmus” gazdasági korlátozásai is megszűntek és a damaszkuszi bazár ismét zsúfolásig tömve van áruval. „Mi a szabad vállalkozás és a magánüzlet hívei vagyunk”, mondja Azme miniszterelnök. De ellene vagyunk a feudalizmusnak és a kizsákmányolásnak. Nagy lépés előre az eufrateszi gát, amelyet nyugatnémet márkákkal építettek meg, kilencmillió dunám föld öntözésére szolgál és elég energiát fog fejleszteni az ország egész ipari szükségleteinek fedezésére. Először kerül sor a szíriai olaj és gázrétegek kiaknázására is. Ugyanakkor Azme kormánya két hónap alatt több földet osztott ki a parasztlélek között, mint Nazzser 3 és fél év alatt.

Mindemellett nem mondható el, hogy Szíria a stabilitás mintaképe. A rezsim minden jogi alap nélkül kormányoz. A parlamentet, amely Kudsi megválasztotta, feloszlatták. Az alkotmányt, amelyet Nazzser megszüntetett, nem helyettesítették be egy újjal. Bár Kudsi és Azme figgetlenséget hirdet, a kormány minden lépését egy

hattagu katonai bizottság ellenőrzi a kulisszák mögött. Mindemellett a politikai megfigyelők egyetértéssel abban, hogy a kormány

jelentős népi támogatást élvez.

A szíriai politikai pártot, mely valamikor a Közelkelet legerősebbje volt, betiltották ugyan, a többi politikai párttal együtt, de az

A nazzseri veszély

De a legnagyobb veszély, amely Szíriát kívülről fenyegeti, továbbra is Nazzser marad. Nazzser nem ismerte el a jelenlegi kormányt, nem engedi be a szíriai postát Egyiptomba és a kairói rádió nap mint nap tüzel Damaszkusz ellen. Az elmúlt három hónapban pro-nazzserista erők 100 bombamerényletet követtek el Szíriában és számos kisebb puccost kíséreltek meg. A nazzseri propaganda lázadásra buzdítja a hadsereget „a reakció, a feudalizmus és az imperia-

roszok egyre fokozzák befolyásukat. Legfőbb eszközüik a bőkezű gazdasági segély, amelyet mintegy 500 millió dollárra becsülnék. Igaz, hogy ennek nagy részét fegyverkezésre költötték (MIG-ek, tankok, puskák), de jut olyan elsőrendű fejlesztési tervek is, mint a Latakia-Jezrie vasútvonal, amely a földközi-tengeri kikötőt az északi mezőgazdasági vidékkel köti össze. A damaszkuszi szovjet követtség, a legnagyobb követtség a szíriai fővárosban, egy 200 tagú katonai misszió és 300 orosz technikus főhadiszállása.

lizmus” ellen. Szíria a magyar részéről panaszt emelt az Arab Ligánál, követelve, hogy szüntessék meg a nazzseri „agressziót és beavatkozást”. „Szíria soha többé nem fogadja el a zsarnokságot.” — mondja Azme miniszterelnök. „A nép demokráciáért vágyik és minden igyekezetünkkel azon leszünk, hogy teljesítsük a nép kívánságát. Ha a nép velünk van, nem lesz több forradalom és államcsiny.” Azme helyzetében ez egy igen érdemes, ha nem is egészen reális álláspont.

Desztalinizáció Magyarországon

Amióta az orosz tankok lehengerelték az 1956-os budapesti felkelést, Kádár János, Magyarország kommunista főnöke ostorral és répával kormányozta az országot — írja a Time. Könyörtelenül kivégeztette a forradalom vezéreit, de igyekezett megnyerni magának a magyar népet fogasztási cikkekkkel és olyan szlogánokkal, hogy „Aki nincs ellenem, velem van” Hogy talpraállítsa az ingadozó nemzetgazdaságot, Kádár a hozzá nem értő kommunista vezérigazgatókat, kiváló szakemberekkel cse-

relte ki, mondván: „A politikai megbízhatóság és a szakképzettség két különböző dolog.” Nem lehet elmondani, hogy Magyarország népe rajongva legeszebb Kádárért, de legalább nyugalom uralkodik az országban. Az általános felfogás: dolgozni a megélhetésért és a gyermekek neveléséért és lehetőleg kerülni minden politikát. Amde, ha a nép együttműködik a rezsimmel és csendben van — a helyi kommunista vezetők annál elégedetlenebbek. Elkeseríti őket, hogy nincs már meg a régi hatalmak és visszavágyják Rákosi Mátyás és Gerő Ernő napjait, akik, mint a pártnak a vezetérei, 1956-ban behívták az oroszokat a forradalom letörésére.

A múlt héten Kádár már elég erősnek érezte magát, hogy megindítsa az offenzívát a régi sztálinista gárdá ellen. A Központi Bizottság ülésén a párt megszavazta 25 volt kommunista vezér kizárását — közöttük Rákosit és Gerőt elhajlásért és a Sztálin-éra alatt elkövetett bűnökért (amikor magát Kádárt is bebörtönözte és megkínizta az AVÓ). Ez volt a legnagyobb szabású desztalinizációs tisztogatás, amelyet a keleti tömb bármely államában végrehajtottak azóta, hogy Chruscsev lerombolta Sztálin bálványát. Chruscsev egyébként gyorsan jóváhagyta a magyarországi tisztogatást és megígérte, hogy személyesen megjelenjen Kádár oldalán a magyar kommunista párt novemberi kongresszusán.

HOTEL - PENZIO
MARGOA
NATANJA
a tengerparton
Gad Mahes-u. 9.
Telefon: 3 9 0 9.
Magyar konyha
ROS HASANARA
előjegyzéseket már most kérünk.

Tóra Nagyainak Tanácsához fordult, amely ki-mondta, hogy „a jelen körülmények között” az Águdá nem léphet be a kormányba.”

Étv Jiszráéli tisztában van azzal, hogy más a szervezett vallásos zsidóság helyzete a koalícióban és más az ellenzékben. A koalícióban résztvevő vallásos képviselő komoly eredményeket érhet el a nevelésügy, a kásrut és egyáltalán a vallásos zsidóság érdekeinek védelmében. A Háláchá azonban ismeri a „bűn útján jött micvá” („micvá hábáb b'avéram”) fogalmát, amely koalíció esetén lépten-nyomon kíséri az embert. Példa: a városi koalícióban a vallásos tábor képviselője a nevelésügyi tarcát kapja. Beosztásánál fogva a világi, tehát a vallástalan iskolák szükségleteiről is gondoskodnia kell. Munkájával hozzájárul ahhoz, hogy zsidó gyermekek vallástalan nevelésben részesüljenek.

A felvetett kérdésre ráv Saul Jiszráéli igenlő választ ad és bőséges idézetekkel, a rabbinikus irodalomból vett precedensekkel bizonyítja, hogy a Háláchá szerint a koalíciós egyezménynek semmi akadályja sincsen és a vallásos pártok képviselői nyugodt lelkiismerettel együttműködhetnek a vallástalanokkal.

A „Récit” című vallásos folyóiratban egy Jákob Stiglitz nevű fiatalember, akiről a szerkesztőség azt

állítja, hogy a Kuk főrabbi nevét viselő jesivá tanítványa, magasszínvonalú értekezésben a vallási kényszer problémáját tárgyalja. Stiglitz úgy véli, hogy a koalíciós alkudozások folytán elért vallási törvények (szombat-törvény, stb.) tisztavízű életűek, ezért nem érdemes azokba olyan sok energiát öle- telt és pénzt fektetni. A törvény miatt egyetlen vallástalan zsidó sem fog lemondani a szombaton való utazásról, mert taxi, sérut és magánautó még mindig rendelkezésére áll. Különben is: ugyanolyan többség, amely a törvényeket most megszavazza, néhány év múlva — ha megváltozik a politikai konstelláció — hatályon kívül helyezheti azokat. „Gondoljunk csak arra — írja Stiglitz —, hogy ma a vallásos iskolahálózat az izraeli tanuló ifjúságnak csak harminc százalékát öleli fel. A nagykorúság stádiumában, illetve a katonai szolgálat elvégzése után a vallásos ifjúság igen óvatos becslés szerint 10-12 százalékot tesz ki. E kalkuláció alapján a jövő generációban a vallásos nevelés aránya a mai százalék felére fog csökkenni, míg két nemzedéken belül a negyedrésze fog zsugorodni.”

Befejezésül Stiglitz azt ajánlja, hogy a vallásos tábor minden energiáját fordítsa a nevelésre, mert ez az egyetlen terület, ahol biztos és tartós eredményeket érhet el.

K
SVÁ
AUC
M
zsidó
mint
böl
dens
voln
ket
tett
ládé
perc
vona
mozt
tiszt
hőfé
nato
Meg
raju
neke
Ez
itt,
sát
nyon
gadt
leveg
— e
hez
—
tatja
hazza
szíve
Na.
Ist
—
gyek
neki
kal,
nem
intéz
beől
szelle
nem
szab
alkat
módt
tunk
kit,
ban
—
felele
ugya
mene
Drág
—
nem
felele
közös
—
más
Ertén
gis id
vükét
ügy,
tolma
szám
vetten
tek. V
ve ne
rek, i
nyelv
kellen
nem v
lenyüz
Más u
tapasz
és má
hol...
—
róla,
zsidó
Persza
va, n
ősiség
ségéb
peket
nál jó
vünke
gev, v
tott v
remté
késze
egy-eg
éppen
be ke
Aztán
zahú
szétsz
remtó
Ránk
jezzük
vigyün
rítson
szöriz
— Z
nemes
politik
szok,
a nag
ber cs
életet.
Ezt
sváji
vagy
ni.
A s
dolgoz
nagyvi
ben —
ország
ci gy
keresk

CHRUSCSEV HADAT ÜZEN A KÖZÖSPACNAK

Furcsa útjai vannak a világpolitikának és ember legyen, aki tisztán tud látni az elkendőzött tények, semmitmondó frázisok és befolyásolásra szánt propaganda-frázisok ködfelhőin keresztül. Ez a szándékos félrevezetési taktika ma közös tulajdonsága úgy a nyugati, mint a kommunista diplomáciának, habár ez utóbbi kétségtelenül messze felette áll a szabad világ-nak ezen a téren. A tanító

Irta: Diamant Elemér

és a tanítvány helyzete azonban nemcsak az igazság és a tények elküzdöttségében áll fenn, hanem a két világ közötti versengés más vonatkozásaiban is. Erre a legkésebben beszélő példa az a koncentrált offenzíva, amelyet a Szovjetunió vezetői indítottak a héten az európai Közöspiac ellen.

„A modern kapitalizmus problémái”

Szerdán nyílt meg Moszkvában a kommunista részről kezdeményezett nemzetközi gazdasági konferencia, amely „A modern kapitalizmus problémái” című témakört tűzte ki tárgyalásainak feladatául. Ebből az alkalomból a szovjet kommunista párt hivatalos lapja, a hat oldalon megjelenő Pravda, teljes két oldalra

terjedő tízezer szavas cikket közölt az európai Közöspiac ellen, amelyet a Szovjetunió akadémiaja mellett működő világ gazdasági és nemzetközi kapcsolatok tanulmányozó intézet készített. Ez a cikk összefoglalja az európai Közöspiac ellen már korábban is felhozott különböző vádak

A reakció szentszövetsége

A támadás tüzéségi előkészítéseként a Pravda megismétli, hogy a Közöspiac beavatkozása az összes népek közötti szabad és zavartalan kereskedelembe és nem egyéb, mint a világ gazdasági monopóliumok összeesküvése a népek és életfontosságú érdekeik háta mögött.

Ugyanakkor a Pravda cikke azt is hangoztatja, hogy a Közöspiac a reakció szentszövetségévé kezd fejlődni a szocializmus ellen és az Atlanti Szövetség agresszív szándékainak gazdasági bázisának szánták. Ennek logikus következménye Moszkva szerint az, hogy egyetlen ország sem

kapcsolódhat a Közöspiac-hoz, még úgynevezett társasviszony alapján sem és ugyanakkor megőrizze a semlegességét. A Pravda úgy látja, hogy a Svédország, Svájc és Ausztria bekapcsolására irányuló törekvések tervszerű számításokból erednek és gyakorlatilag azt célozzák, hogy ezeket az országokat belevonják az agresszív katonai és politikai államsoportokba. — Különösen veszélyesnek véli a Pravda cikke azt, hogy a Közöspiac fokozza a növekedő német militarizmus erejét, amely a legnagyobb veszélyt képezi Európa népei számára.

Bukásra ítélt szervezet és mégis félnek tőle

De ezzel még nem merült ki a vádak arzenálja. A lap szerint a Közöspiac „várossz” akar lenni a szocialista államokból növekedő erejére, de bukásra van ítélve, a kapitalista államok között elkerülhetetlen és állandósult ellentét miatt. És a Közöspiac valójában kielezte ezeket az ellentéteket, különösen Anglia és Nyugat-Németország esetében, — állapítja meg az előző vádaknak és aggályoknak kissé ellentmondó logikával a Pravda. Mert ha a Közöspiac fokozza a kapitalista államok közötti ellentéteket, miért fél tőle a Szovjetunió és miért indította meg ezt a mostani hármass offenzívát ellene? Ezek után legyengített érvként hat az a vád is, amely szerint a fejlődés kezdetén

álló országok, amelyek a Közöspiachoz kötik sorsukat, egyszerű mezőgazdasági és nyersanyagszállító függelékkel maradnak majd nemcsak egyetlen hatalom gazdasági rendszerének, hanem az imperialista hatalmak egész koalíciójának. Mindezek után a Pravda visszatér Chruscsevnek a kommunista államok gazdasági szervezetének, a Komekonnak ez év júniusában tartott moszkvai konferenciáján megismételt (előzőleg Modibo Keita mali elnöknek a tiszteletére rendezett barátsági összejövetel alkalmából hangoztatott) követelésére, hogy hívjanak össze nemzetközi konferenciát egy általános világeszkedelmi szervezet megteremtése céljából.

Chruscsev cikke a „Kommunist”-ban

Alighanem ezt a konferenciát akarja helyettesíteni a Moszkvában most üléső gazdasági kongresszus, amelynek alkalmából maga

Chruscsev is cikket írt a „Kommunist” című lapban, a szovjet kommunista párt ideológiai folyóiratában. A saját nevével aláírt cikkben Chruscsev arra figyelmeztet, hogy „óvatlan és rövidlátó dolog lenne” alábecsülni a Közöspiac versenyt. „Látjuk a veszélyt, amely ott bújik meg az imperialista körök szándékában, — írja a szovjet miniszterelnök —, hogy a nyugateurópai egyesülés táma-

LUDTALPBETÉT
gipsz-mintára, gyermekbetétek, **SERVIKOTÉ**, amerikai rendszerű, **BAJEL-NAPPAL VISELHETŐ**, nagy sérvekre is.
MASKOTÉ, GUMIHARISNYA, vizsgásozó orthopéd-specialista
Vámos Béla
155 I.A. Dizengoff 155 (azelőtt Epesten). Tel. 227284

חולון עיריית
Cholon város kultúrosztálya
Vasárnap, 1962 szeptember 2-án
esti ivrit tanfolyamok nyílnak
a nyelvtanítási ügyosztály keretében:
1) Intenzív ulpán kezdő és haladó osztályokban, a Bialik iskolában.
2) Ulpánitok — minden körzetben, az iskolákban és a klubokban.
Felvilágosítás és beiratkozás az oktatási helyeken.

Rison Lecion - 80 éves

A nyolcvanadik évét a héber „hősieség” jelzővel illeti, sőt még többes számban is: „gevorot”, hisz nagy hősiességre van ahhoz szükség, hogy az ember a nyolcvanadik évét megérje. Rison Lecion napokban ünnepli alapításának nyolcvan éves jubileumát és valóban nagy hősiességre volt szüksége, hogy megállja a helyét és agyastyáni korba jusson. Nem lehet tőle az elsőséget elvitatni, már a neve is ezt mondja: Rison...

Irta:
Dr. Feuerstein Emil

EGY KIS PÉLDA

Az ég csapásai és az Ember által okozott megálasztások ellenére lassan-lassan zöldülnek a kopár dombok, ház ház mellé sorakoznak, a föld kezd teremtést megadni.

Hozunk fel egy kis példát arra, hogy milyen körülmények közt ment ez az építómunka: a „bárok” egyik hivatalnok asztalosmunkát rendelt az egyik helybéli asztalosnál, akit Mész Kracsevskinak hív-

Az asztalos és a hivatalnok konfliktusát besugtatók a bárónak, aki hatályon kívül helyezte a fenti utasításokat.

A NÉV KÖTELEZ

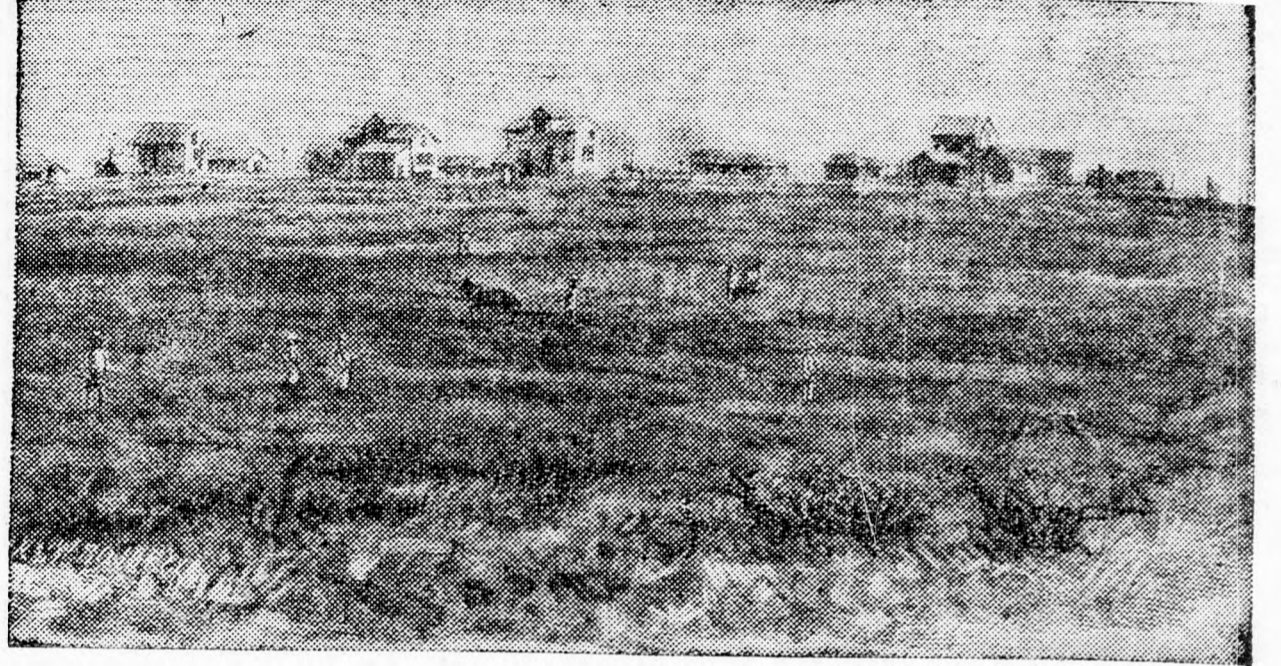
RISON... A név kötelez. Nem véletlenül neveztek így el ezt a mosavat. Itt nyílt meg az első iskola, melynek tanítási nyelve héber volt.

Itt nyílt meg az első héber ovoda. Itt íródott nemzeti himnuszunk, a „Hatikva” és itt „szerezték” hozzá a dallamot.

Rison Lecion, a nevével Jezsajas próféta állította rendelkezésükre: „Rison Lecion, híné hinam...” „Cion

A SZENT CÉL:
A KOLONIA
FENNTARTASA

Hétfői napon történt, év hó tizenötödikén táv rés

RISON LÉCION: AZ ELSŐ HAZAK

mem bét-ben, azaz 1882-ben, hogy husz család megalapította Rison Leciont. Milyen hosszú és milyen fárasztó utat tett meg a mosava nyolc évized alatt! Mit szenvedtek tapasztalatlanok miatt, mit nélkülöztek szegénységük folytán! Mennyire ki voltak téve a klíma viszontagságainak, amelyek ellen akkor képtelenek voltak védekezni. Mit szenvedtek a mocsár és a sárgaláz miatt, hisz még a legelementárisabb szanitaris követelményeknek sem tudtak megfelelni. Nyomorúságuk megálázatosokra készítette, kényszerítette őket, hisz kénytelenek voltak egyidőben a „Chovevé Cion”-ház és a „bárok” aljas hivatalnokaihoz fordulni segítségért. Fogcsikorgatva voltak kénytelenek mindenféle megaláztatást és szenvedést elviselni a szent cél megvalósításáért: a kolónia megalapításáért és fenntartásáért. Se kenyér, se víz nem állt rendelkezésükre, éhes gyomorral ragadtak fegyvert, hogy megvédjék

Vita a kínai marxistákkal

Nyugati körökben Kínának szóló odavágást olvasnak ki Chruscsev cikkének következő mondataiból: „Vannak emberek, akik marxistáknak mondják magukat és bírálatot illetik azt a fontosságot, amelyet a kapitalizmussal való gazdasági versenynek tulajdonítunk és arra hivatkoznak, hogy ezt előbbre helyezzük a munkásosztály politikai küzdelmének. Ilyen kijelentéseket azonban csak olyan emberek tehetnek, akik nem értik meg a leninizmus lényegét. A békés úton való gazdasági verseny, — jeleníti ki Chruscsev, — nem zárja ki, hanem ellenkezőleg, kötelező módon előírja a munkásosztály politikai harcát a kapitalista országokban való szocializmus megvalósítása érdekében. Vannak emberek, akik azt állítják magukról, hogy marxisták és akik szkolasztikus okoskodások által kétségbe akarják vonni Lenin alapvető következtetését, amely szerint igenis szükség van a két politikai rezsim, a szocialista és kapitalista rendszer közötti gazdasági versenyre. Lenin annak idején kihangsúlyozta, hogy a munkásosztálynak kötelessége harcolni nemcsak gazdasági helyzetének megjavításáért, hanem főként azért, hogy elpusztítsa a kapitalista és autokrata rendszert.”

és a szocializmus problémái” című folyóirat különkiadása, amelyet Nyugaton is terjesztenek. Ebben a folyóiratban Chruscsev cikke mellett, amelyben megdöntöhetetlen hitét szögezi le a szocialista gazdasági rendszer felsőbbrendűségében, megjelent a „Komekon” szervezetnek a világ gazdaság kutatására létesített intézete által készített tanulmány is. A statisztikai adatokkal bőven ellátott gazdasági szemle történelmi, gazdasági és filozófiai síkon intézi a legsúlyosabb támadást a Közöspiac ellen. Ugyanakkor azonban először fordul elő az is, hogy

tak. A hivatalnok a füle botját se mozgatta, amikor az asztalos a neki kijáró százhusz fontot kérte. Az asztalos várt jó sok ideig, aztán elvesztezte a türelmét, a jaffai rabbihoz rendelte „din torá”-ra a hivatalnokot. Olyan hatalmas volt a hivatalnok befolyása, hogy a rabbi nem merete magához rendelni a „bárok” kiküldöttjét, hisz ő valószínűleg élet-halál ura volt az új és nagy nehézségekkel küzdő mosavakban. Amint a dolog a hivatalnok tudomására jutott, a következő rendelkezéseket hozta:

1. Az orvos és a gyógyszerész nem kezel az asztalos és családját.
2. Az asztalos gyerekeit kizárják az iskolából.
3. Az asztalost nem hívják fel többé a Tórához.
4. A bába nem nyújt segítséget Kracsevskinak feleségének.
5. A sakter nem vág az ő számára.
6. Aki szobát mer bérelni az asztalosnál, azt a hivatalnokság bojkottálni fogja, stb.

U Tant moszkvai megbízatása

Nyugati körökben a legmesszebbmenő figyelmet váltotta ki a Moszkva által a Közöspiac ellen indított koncentrikus támadás. Ezt az offenzívát főként annak jelölés tekintik, hogy a Közöspiac védővámjai következtében komoly veszély fenyegeti főként Csehszlovákia, Magyarország és a Szovjetunió európai árukivitelét, amely eddig igen tekintélyes jövedelmet és devizaszerzési forrást képezett az egész kommunista államokból részére. Ez a magyarázata

első, ime itt vannak... Kremencsugból és Char-kovból származó iparosok, kereskedők és „egyszerű” talmid chachamok, akik nyolcvan évvel ezelőtt Jaffától délre, az Isten háta megett, egy települést merettek alapítani a pusztaság kellős közepén, ahol se fű, se fa, se egy csepp víz. Azonkívül semmi gyakorlattal, tapasztalattal nem rendelkeztek és semmijük sem volt a nagy akaratlan és a nemes céltűzésen kívül. Ez még a Bilu mozgalom előtt történt, a biluista diákok csak később jöttek. Rison alapítói nem az intelligencia köréből származtak, ezek egyszerű, hétköznapi zsidók voltak. Ez abból is kitűnik, hogy realisták voltak. A Bilu egyik alapszabálya például azt köti ki, hogy az egyesület tagja ne nősiljen, mert „élete a nép és az országé.” A Rison alapítói alapszabályaiban az áll, hogy például akarnak szolgálni azok számára, akik meg akarják majd kísérelni az országban való letelepülést. Érdeklődésre tarthat számot ma az alapszabályok 35. pontja, mely arra kötelezi a tagokat, hogy ne viseljenek se selyemruhát, se ékszer meg szombat, vagy ünnepnap sem, mert a luxus elnyeli Izráel pénzt.”

AZ ELSŐ SZTRAJK

Minden első volt Risonban. Itt kísérletük meg egy héber gimnázium létrehozását, sok évvel a Herzlia előtt. Itt alakult meg az első zenekar. Itt jelent meg az első gyermeknap, „Olam Kátán” címen. Itt húzták fel először a nemzeti lobogót... Itt volt az első színelőadás. Itt született meg a Keren Kajemmet gondolata, sok évvel Herman Schapira előtt. Az első héber nyelv is itt született, mert Eliezer Ben Jehuda gyakran jött ide Jeruzsálemből, hogy tanuja legyen az ősrégi nyelv felelődsének.

Még a munkásszervezet is Risonban született. Az első sztrájk is itt tört ki, még hozzá a „jeker”-ben, hol egy „moszilás” munkás (így van lefénnyépezve...), akit úgy hívtak, hogy Dávid Grin, nagy szerepet játszott a dologban. Ma Ben Gurionnak hívják...

K Ö Z L E K E D É S

UTILAPU

Utazás „innen-onnan”

A közlekedési minisztérium illetékes tényezői azt ígéri, hogy a jövő év áprilisáig elkészül az autó-engedélyek hivatalának, a Miszrád Hárissujnak az új intézete, amelyet Cholomban emelnek.

Nemcsak arról van szó, hogy az ódon, korszerűtlen épületből új, modern, az intézet jelentőségéhez méltó új otthonba költözik a hivatal, egyszerűsített ki-cserélik a műszaki vizsgáló berendezések teljes appará-

tusát is. Információnk szerint az Egyesült Államokból rendelték meg a legmodernebb műszereket, s novemberre meg is érkeznek. Négy vizsgáló műszer csoportot érkeznek: teherautók, személyautók, motor-kerekpárok és robogók vizsgáztatásának céljára.

Ezekben a napokban ért véget a nyári szünet a Miszrád Hárissujban. Köz-tudomású, hogy egyike azon kevés állami hivata-loknak, ahol teljes nyári szünet van, vagyis bezár-ják a kapukat és vala-mennyi dolgozó egyszerre megy szabadságra.

Azt hisszük, az új ot-ton, a choloni körzeti hi-vatal megnyitásával egyidő-ben érdemes lenne mérle-gelni a hivatal munka-át-szervezési lehetőségeit is, mert semmi logikus érv nincs arra, hogy miért ne működhetne egész évben az autó-engedélyek hivatala, s miért ne mehetnének a hi-vatal munkatársai egymást váltva nyári szabadságra?

A jeruzsálemi taxikok egy csoportja érdekes ter-vet latolgat. Rövidhullámú rádió adó-vevővel szerel-nék fel a kocsikat, s a taxi-megrendeléseket útköz-ben osztanák el, egy köz-ponti adóállomás segítsé-gével. A világvárosok bérko-csi-szolgálatának bevált módszerére ez, s minden bi-zonytal gyökeres javulást hozna fővárosunk taxi-for-galmában.

Állami keretek között oldják meg rövidesen a ter-

vek szerint az autózvezető-jelöltek orvosi vizsgálatát. Több mint egy éve kötele-z a törvény a Miszrád Há-rissujt a hajtási jogosít-ványt megelőző orvosi vizs-gálat foganatosítására, de különféle bürokratikus ne-hézségek miatt eddig nem hajtották végre a törvény eme szakaszát. Ertesülé-sünk szerint az egészség-ügyi és közlekedésügyi mi-nisztérium együttes fel-ügyelete alatt szervezik meg a kötelező orvosi vizs-gálatot, amelyre vitán fe-lül nagy szükség van. Az idevágó végrehajtási uta-sítás ezekben a hetekben jelenik meg.

Ujabb határköhöz érke-zik el az évek óta folyó autóbussz-sérut párhare Tel Avivban. Ez a határ-kö, valóban határkö lesz és pedig nemcsak a vitában, hanem a város utcáin, 20 méterre az autóbussz-álla-másoktól. Azt tervezik ugyanis, hogy a sérut-taxi állomásokat is megjelölik, mégpedig husz méter tá-volságra az autóbussz-álla-másoktól, ilyen módon pró-báztatás a 13-ik oldalon

Autóval — majdnem a csillagokba...

A bolygó-közi közlekedés korszakában sem csökken az autó-ípar tudományos sze-repe a kísérletek lefolytá-sában. Az egész tudományos világ érdeklődéssel vette tu-domásul, hogy az amerikai kutatók az űrhajó-építés e-gyik legfontosabb problémá-ját, a különleges plasztikból készült, maximálisan hőálló ablakok megépítését a Stu-debaker autógyár kutató-laboratóriumának bevonásá-val oldották meg.

MI UJSÁG AZ AUTO CAFON-BAN?

Tel-Aviv belvárosának ta-lán a lelegeánsabb autó-szalonyában jártunk, az Autó Cafon-ban, ahol az igazgató így foglalta össze kérdé-sünkre a választ:

- Autó-terünkben első-sorban a legújabb, 1962. évi DKW-kocsi tarthat a vá-sárlóközönség érdeklődésére számot. Ez a népszerű, 5 személyes kiskocsi igen ke-resett autómárka Izraelben.
- Milyen kocsikat tartá-nak még?
- NSU, Prinz, Arabella és BNW-autókat.
- Ujság, ujtás?
- Nyugat-európai mintá-

ra egy új szolgáltatást vezet-tünk be. Mint a DKW-autó vezérképvisellete, lehetővé tettük, hogy ügyfeleink ál-landóan új DKW-kocsival robozjanak. Jutányos összeg ellenében új DKW-ra ese-rőljük ki minden évben ve-vőink kocsiját!

Ford-utat a Ford-garázsban

Ezekben a napokban nyílt meg Tel-Aviv legújabb — egyben legmodernebb — garázsa, a FORD-garázs. Az új garázs arányaira jel-lendő, hogy három és fél dunányi területen épült, s a beépített terület 1900 négyzetméter.

A Ford-vállalat a garázs műszaki berendezését olyan felszerelés beállításával ol-dotta meg, amely az „utol-só szót” jelenti az autó-íparban. A nagy világváro-sok garázs-szolgálatának mintájára az új Ford-garázs ban is bevezették, hogy minden beérkező kocsi át-megy egy általános, alapos vizsgálaton, tekintet nélkül arra, hogy a kocsi gazdájá-nak a panaszra milyen rend-ellenességekre korlátozódik.

Megjegyzendő, hogy csak a javító-garázs működik az új helyen, a Ford régi ga-rázsa a Hámászgér-utcában továbbra is megmarad. Itt, a jövőben az új Ford-kocsi-akat tekintheti meg és pró-bálhatja ki a leendő autó-tulajdonos.

NEGYÜLESES

SKODA

ELADÓ OLCSON,

HIRTELEN UT MIATT.

Csak komoly vevő érdek-lődését kérem „SKODA” jellegre, a kladóba. ●

A Baleset-Megelőző Nemzeti Tanács azt tanácsolja...

A) Készüljön fel minden szempontból az utazásra. Pihenjen ut előtt és ha szükséges, ut közben is.

B) Számoljon előre az ut várható időtartamával és ne veszélyeztesse sietség-gel, kapkodással saját maga és mások biztonságát.

C) Ut közben ügyeljen a távolságra saját kocsija és az előtte haladó autó kö-zött.

D) Ismeri elég alaposan a közlekedési szabályokat? Ha levizsgázott szerencsé-sen, még nem biztos, hogy nincsenek hézagok ismer-teiben. Saját érdekében szá-kitson időt és ismétlje az a közlekedési szabályokat!

Autó Cafon Ltd.

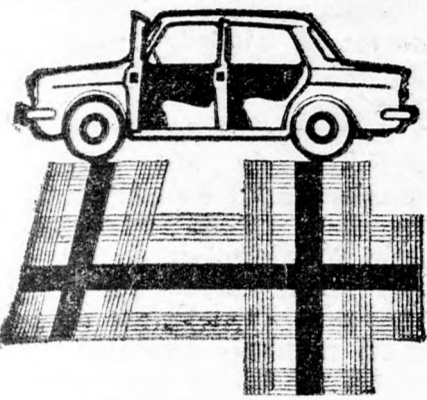
a D. K. W. autók egyedüli képviselése Izraelben

Tel-Aviv, Ibn Gvirol-u. 61. • Telefon 224431

D. K. W. De Luxe kocsik korlátozott számban még kaphatók.

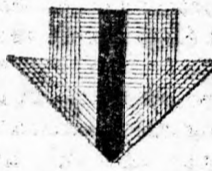
- A világhírű autó
- A kellemes, középnyagyságú és tágas autó (5 ülőhely), minimális tartási költség
- Stabil az utcákon, maximális sebesség (hegy-járó, minden megerősítetése nélkül)
- Gyári garancia
- Kényelmes fizetési feltételek

Eredeti alkatrészeket garázunkban.

4 AJTÓ
4 ULÓHELY
+ vezető
4 HENGER
4 SEBESSÉG
SIMCA
1000

Kicsi és mégis nagy

AUTOMOTIVE EQUIPMENT LTD.

Service ★ Alkatrészek

Jótállás
TEL-AVIV Tel. 61525
HAIFA Tel. 54475
JERUZSALEM Tel. 22660

Uj autóbusszok

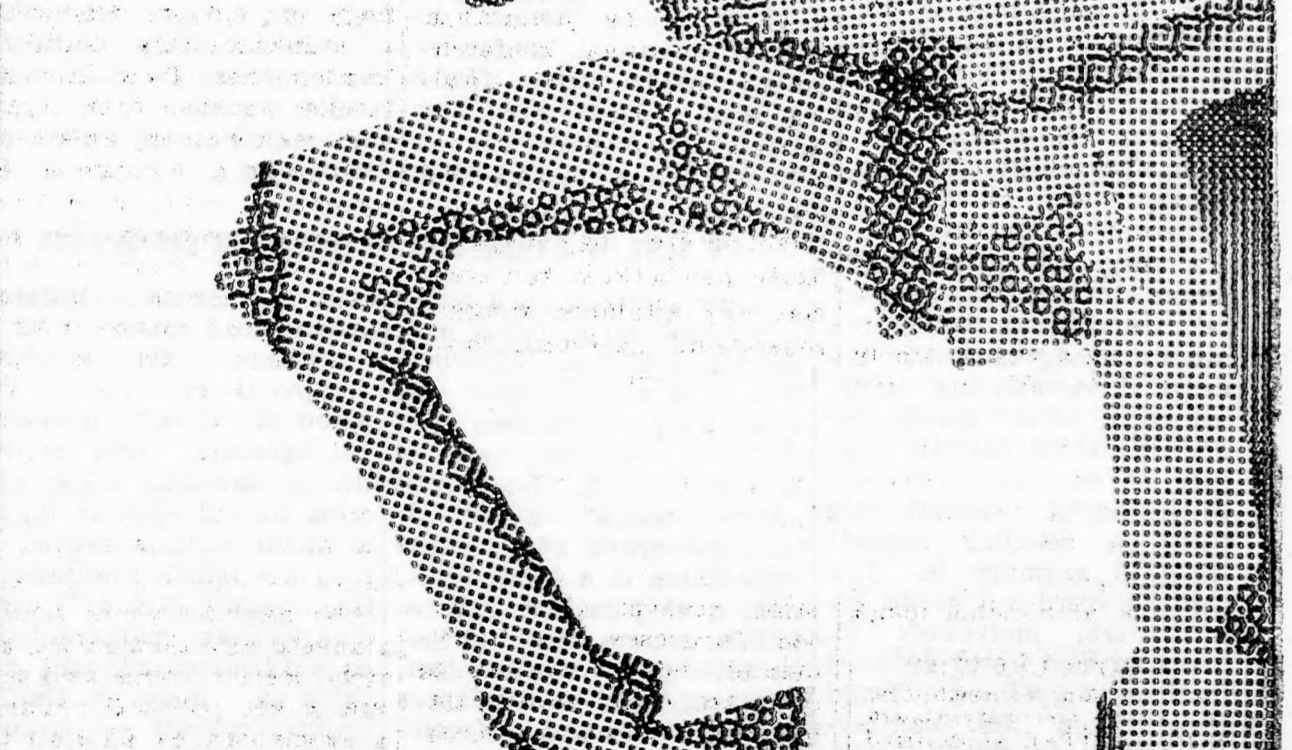
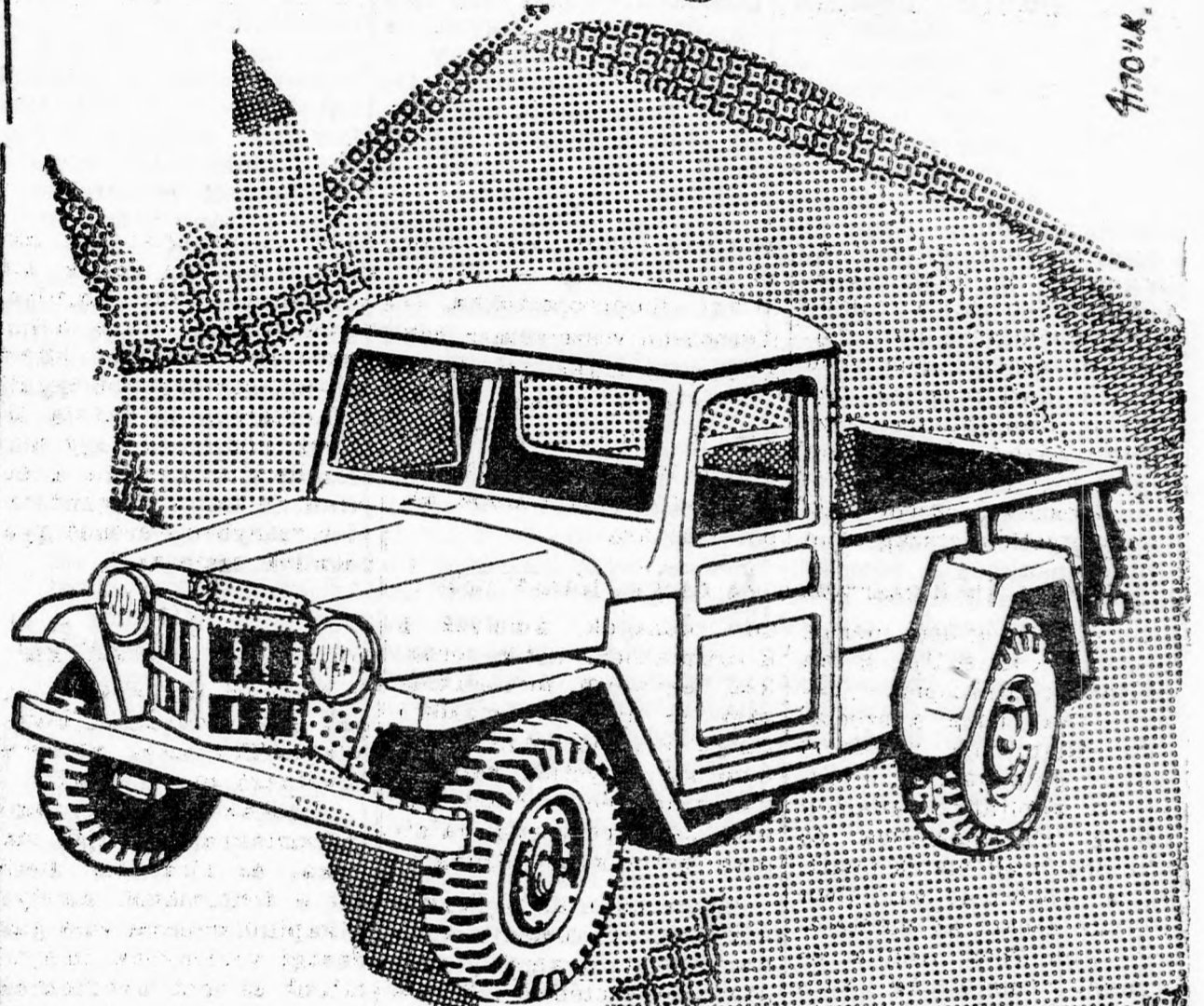
A DAN-autóbusszkooperatíva kocsiparkját 25 leg-modernebb autóbusszal újították fel ebben az évben. További 29 autóbussz teljes felújítása is folyamatban van, rövidesen ezek a kocsik is újjászülve javítják majd a DAN-vonalak szolgálatát. Említésre méltó még, hogy néhány új turista-busz is érkezett a DAN garázsba: rövidesen kifutásra készen állnak és el-indulnak az első kirándulásra.

Paimann-rendszerű turista-autóbusszokról van szó, a legmodernebb technikai és kényelmi berendezésű társasgépkocsikról, felszerelve hűtő-berendezéssel, a kocsi falába épített rádió és az idegenvezető szavatt kívánság szerint felváltva közvetítő hangszóró-berendezéssel és egyéb technikai csodákkal.

A DAN-kooperatíva az új kocsik beállításával egyidejűleg 70 autóbusszt rendelt hogy lépést tartson az utazóközönség egyre fokozódó igényeivel.

Munkára — igáslova!

WILLYS

Jeeps - Stationswagons - Sedan Delivery
csukott szállítóköcsi és nyitott tender
— elsőkerék- és rendes meghajtás —

Kaiser-Tan Industries Ltd.

HAIFA, Cur-u. 3., tel. 66527/8/9 TEL-AVIV, Bét-Hadar, tel. 67988
JERUZSALEM, Slomcion, Hamalka-u. 18., tel. 23466
NATANJA, Katnoé Natanja, Herzl-u. 54., tel. 3852
KURJAT-SMONE, Coop. Hagall Haeljon, tel. 40056

ISTENKERESŐK A KÁRPÁTOK ALATT

A CHASZIDIZMUS REGÉNYE IRTA: SCHÖN DEZSŐ

55.

Rövid szünet után Hers Lájb folytatta:

— En világosan megírtam — mintán kikutattam a zsidó irodalom összes idevonatkozó részleteit — hogy az apának mesterségre kell fognia a fiát, mert az esküvő után csak így képes eltartani családját. Ráműtattam az asszonyi kötelességekre a háztartásban, a házimunkában és kihangsúlyoztam, hogy bármilyen gazdag és vagyonos is valaki, foglalkoznia kell valamivel. Abból indultam ki, hogy az unalom szüli meg az asszony agyában a bűnt és az unalom az ördöge mindennek. Nem szabad elfelejtened, hogy ami ebben a könyvben le van fektetve, az szentírás a vallásos tömegek számára. A gyermeknevelésről is írtam egy fejezetet, de a kiadó azal érvelt, hogy ez a munka legfeljebb az újszülöttnak a kohanitától történendő kiváltásáig mehet. A könyv keretét nem lehet tovább bővíteni. Beláttam, hogy a kiadónak van igaza és ez a fejezet csak gátolhatja a munka népszerűsítését.

— Más irodalmi terveid is vannak? — kérdezte Náchmen Hers komolyan.

— Ó, adok én ennek a tömegnek művészetet is... Munka alatt van néhány szindarabom. Persze, ez nem a régi sablon, nem szerelmi regény. Tölem nem fogod megtudni, mi történt Ádámmal és Évával — Káin születése előtt. Az elmúlt kétezer esztendőben néhány millió variációban már megírták ezt. Nem akarom szaporítani a számot. Én a régi purimi játékokat akarom új tartalommal felírassítani. A megfelelő műkedvelő gárdát erre a célra megtalálom a jesivákban. Ők, a böcherek fogják ezt a műfajt az egész országban népszerűsíteni. Első szindarabom két főhőse a chaszid és a „dác”. A chaszid okos és bölcs; kedves Isten és ember előtt. A „dác” nyomorult, szerencsétlen és félszeg. A chaszidizmus apológiája lesz ez a műfaj. A zsidó utca sok nevetéses és gyökértelen figuráját vonultatom fel: a sádeheneket, a vénlányokat, egyszóval olyan alakokat, akiket a zsidó néphumor bőségesen termel.

A szavakat hívős csend követte. A hangulat feszült volt. A mársedik páfordulása elrontotta a dolgot, megbolygatta a barátságot...

Hers Lájb felállt és keztenyújtott. Náchmen Hers elbúcsúzott tőle, hangja rezignált volt s mint aki fájdalommal mond le valamiről, ami kedves volt előtte, halkán ejtette:

Hát, Isten veled, Hers Lájb... sok szerencsét...

NEGYVENEGYEDIK FEJEZET

Reb Lipe Teitelbaum Szigeten trónolt, de hatalmi szava eljutott az ország távoli csücskébe is. Mert eltekintve attól, hogy az ország legzsidóbb hitköziségének főrabija és a „hatóságilag jóváhagyott” hagyományhű zsidóságnak vezére volt, legenda szerencse kísérte végig egész életpályáját. Neki minden sikerült, az ő hatalmát mindenki elismerte, előtte minden ellenfél térdet hajtott. S hiába, sok véletlen évtizedeken át való szerencsés összetalálkozása még egy chaszid rebénél is igazi érdem számba megy...

Reb Lipe Teitelbaum nyugodtan ült szigeti trónján, mert nem volt riválisa. A wizensitzi udvart kiutasították az ország területéről és így minden akció, amelyet azután kezdeményezett, csak arra irányult, hogy pozícióit továbbra is megtartsa. A wizensitzi udvar befolyása közvetett volt, a rebe személyt a „kiküldött” és az irott betű ereje pótolta. Ha a wizensitzi udvar valamelyik tagja a máramarosi hívekkel akart érintkezni, kénytelen volt megállani a megye tulsó szélén, a bukovinai Jakobeniben. És itt — reb Berec Koffler, a kitűnő chaszid humorista hasonlatával élve — „a kerítésen kívül álló csekkék módjára nyújtogatták nyakukat, hogy néhány szál füvet haraphassanak a kertből...”

A falvakban mindennapi vendégek voltak a vándor-rebék: a burstini, a dolonai, a szretineai, a komarnói, a zidicsojvi és a többi dinasztiai unokái. Viszont ezek a házali rebék csak a falvakat járták, nem merészkedtek be a városba, mert a belügyminiszeri rendelet őket is „ódonserű előítéletekkel eltelet, a talmudbani jártasságon kívül minden más közhasznú műveltség nélküli” kuruzslóknak deklarálta és bennük látta azt az elemet, amely „akadályul szolgál a józan műveltség gyarapodásának.”

Ezek az „unokák” nem jelentettek konkurrenciát a szigeti udvar számára. Hatalomban és befolyásban úgy aránylottak a szigeti rabbihoz, mint a Fidszi szigetek törzsfőnökei az angol királyhoz.

Reb Lipe Teitelbaum nyugodtan kormányzott,

mert a szomszédok területi aspirációi nem zavarták. Tudott dolog ugyanis, hogy akárcsak a történelem során számtalan esetben, úgy a chaszid mozgalom történetében is, újabb földterületek meghódítása volt a legtöbb háború elindításának okozója. A „chucer”, illetve az udvar területi épsege jelentette itt is a legsúlyosabb problémát.

A profán világban könnyebb a helyzet, mert hegyek, vizek és térképvonalak jelzik a határt és fegyveres őrség vigyáz rá, viszont a chaszid világban bizonytalanok a határok és gyakran előfordul, hogy az egyik rebe területe közepén a másik rebe hívei vernek sátrat, felépítik a maguk imaházát és exterritoriális jogokat követelnek egész csapatuk számára. A chaszid rebe vezérkara rendszerint arra pazarolja energiáját, hogy a szomszédot kiszorítsa pozíciójából és gyengítse annak hatalmát.

Reb Lipe különös szerencsésnek tudható be, hogy ezek a chaszid világban általában érvényes szabályok nem vonatkoztak rá. Előtte nyitva állt az egész ország. Az ő birodalma Szigettől Fiuméig terjedt és ezen a területen nem akadt rebe, aki komolyabb chaszid-csoportot magáénak vallhatott volna.

Kivételt ez alól (no igen, mert a szabályt csak a kivétel erősíti meg) a szaploncai rebe képezett. Ő volt az a csodaszerű jelenség, aki felborította a természet rendjét, ő volt az a tünemény, akire akarva, nem akarva fel kellett figyelni.

A szaploncai rebe megnyilatkozásáról szóló történet alapján véve olyan egyszerű, mint az ábécés könyvek egy rövid kis meséje. Egy szaploncai zsidó, bizonyos reb Jánkel Basch, férjhez adta a lányát. A vő az após házában ült és tanult, vallásos életmódot folytatott és egy szép napon — rebe lett. Szinte máról-holnapra történt a dolog. Híveket fogadott, kvitliket vett, szobal úgy viselkedett, mint minden más chaszid rabbi.

Új rebe-dinasztia a tizenkilencedik század hetvenes éveiben...! Több mint egy évszázaddal Bál Sém halála után! Olyan időben, amikor a Mester tanítványai, az első és a második garnitúra is klaszszikus-számba mentek; amikor a chaszidizmus a családi érdekekhez viszonyítva idomította arculatát; amikor harcos mozgalom lett belőle, amely a zsidó közelet minden terén vezető és domináló szerephez akar jutni, amikor az összes apostolok gyermekei, unokái és ükunokái trónkövetelők voltak és kőshégyre menő hareban állottak egymással; amikor testvérek verekedtek egy-egy darabka „területért”, sokszor egy-egy személyért, mint az elkekeredett tízhareban, amikor fülhöz illesztett puskával, a lövészárok biztos fedezékéből, személy szerint céloznak egymásra a szembenálló fáborkatonái...

Új rebe-dinasztia a tizenkilencedik század hetvenes éveiben...! A szent naivitásnak olyan fokára volt szükség, amely igazán csak kivételes tehetséggel megáldott emberekben van meg. A szerencse is erősen a hóna alá kellett, hogy nyúljon, mosolygós ábrázatot kellett mutatnia, hogy útja elején el ne kallódjon a chaszid diplomácia útvesztőjében. Hogy ne keserítsék halálra azok, akik a szomszéd rebe udvarában komáskodnak, hogy a sok zaklatástól, gyötréstől és kínzástól ne válják földönfutóvá. Hogy a konkurrencia fel ne falja szőröstől-bőröstül...

Reb Jozsef-Májér Weisz ebben az időben lett chaszid rabbi és a máramarosi Szaplonca községben egy új dinasztia alapjait vetette meg...

Ki volt ez az ember? Talán valami nagy cádik unokája? Szó se róla, ő maga sem állította ezt soha. Űkapja nem volt Bál Sém előimádkozója, dedapja nem fogta le a haldokló mezricsi magid pilláit, szép-apja nem kapta örökségbe a rimenevi cádik szeméfényét, nagyapja még csak a lublini cádikhoz sem ment szombatra, hogy a szentéletű ember fényéből árásson rá. Egyszerű, becsületes zsidó szülők gyermeke volt. Előbb megnősült és Borsán lakott, majd Munkácsra került, ahol a város végén egy kis viskóban nyomorgott. A szomszédok irgalmára volt utalva, akik küldtek neki egy kis fát, tejet és megymást. Szerencsétlen volt a házasságle, mert kétszer nősült és mindkét felesége meghalt. Szaploncán nősült harmadszor, egy özvegyasszonyt vett el feleségül. Harmadszor nősülése révén olyan helyzetbe került, hogy megszűntek számára a mindennapi gondok. Nem nyomorgott többé. Szaploncán, az apósa házában lett reb Jozsef-Májérből chaszid rebe, — egy olyan ember, akin ezek és ezek tekintete csüng.

A homály és titokzatosság jóságos fátyla burkolja a fogamzás és szülés szent csodáját. A tudomány elmegy bizonyos határig, de ott megáll, mert jeges műszere nem tárhatja fel a Legmagasabb

Akarat nagy művészetének titkát. Hogyan lett chaszid rebe a szaploncai kocsmáros vejéből? Felteszed a kérdést és azt a választ kapod, hogy a zidicsojvi rebe megáldotta, hogy már gyermekkorában azt mondta róla „á sájn mojechl — á sájn mojechl...” De vajon hány okos zsidó gyermek koponyáját találta szépen az öreg jidicsojvi szent? Viszont ha a szaploncai hívő talpraesett, azt válaszolja: „A mi rebénk azért lett a zsidóság vezére, mert méltó volt rá, mert annak született.”

Az élő legenda, a kézzel fogható csoda ott ült Szaploncán egy kis házban és bőséges áldásait árasztotta az emberekre. Mert attól a perctől kezdve, hogy reb Jozsef-Májér beköltözött a faluba, a szaploncai zsidók nem tudták többé, hogy mi a nyomor és nélkülözés. Mindenkinél volt kenyere és ennek tetejében az a tudat, hogy a rebe a közelben van, nyugodt elégedettséget kölcsönzött. A falu megélénkült. Állandóan jöttek a hívek, akadt dolga a fuvarosnak, aki a közeli vasutállomástól a faluig szállította az embereket, s kerestt a többi zsidó is, mert hiszen majdnem minden zsidó ház berendezett vendégfogadóvá vált. Akinek ezek a foglalkozások nem konvenáltak, az imakönyvet, kegyszereket és a rebe által megáldott tárgyakat árult. A rebe pedig imádkozott és tanult s az utolsó garasig szétosztotta azt a töméntelen kincset, amivel a hívek elhalmozták.

„Édes, naiv szó — mondja reb Jozsef-Májér Szepinker első életrajzírója — régi, zsidó legenda meséli, hogy a kinyilatkoztatásnál mind az eljövendő idők zsidó lelkei is ott lebegtek a Szináj-hegy körül, azután visszatértek az egekbe és várják, a maguk idejét... De megeshetik, sokszor meg is esik, hogy elkésve száll a földre egy ilyen lélek, és akinek rabbi Mose Kordovero, rabbi Jozsef Káro, rabbi Jicchák Luria és rabbi Chájim Vitál idejében volt a helye, megbújt a Mindenható trónusa alatt és régi idők, messzi tájak levegőjéből sodródott el a máramarosi hegyek közé az 1870-es években...”

„Miben rejlett reb Jozsef-Májér ereje? Kabbalista volt, szakértők szerint évszázadok óta a legnagyobb. A zsidó géniusz megcsókolta a gyermek Jozsef-Májér szívét, lelkét és szeretettel tárult meg előtte a misztikus Tan kapuja és lelke megfürdött abban a ragyogásban, ahol földi halandó tekintete nem bírja el az áradó fényt...”

Talán nem is volt chaszid a Bál Sém-féle deris életszemlélet alapján. Inkább askéta volt, aki megtagadta az életet. Az ő alakja minden előzetes bejelentés nélkül kilépett a mult és a letűnt századok zsidó történelmének lapjaiból és tizennyolc kilométernyire Máramarosszigettől feltámasztotta a régi kabbalisták világát. Egy életen át igyekezett a régi chaszidizmust az újkori misztika aranyzálaival átészni. Abból indult ki, hogy a zsidó nép minden idők viszonytagyain átmentett kincse a szeméremzet, a könyörületeség és a jótékonykodás, s világosan látta, hogy ez a kincs azonos és maradandó az idők sodrában is. A Tórán és az imán kívül életéleja a „gemiesz chesed” volt, a szeretetnek, az irgalmaságnak és jóindulatnak az alkalmazása, amely a Talmud szerint egyike azoknak a pilléreknek, amelyek a világ és az emberi társadalom nyugszik.

A szombat délutáni „selesidesz” ideje volt a megfelelő alkalom arra, hogy reb Jozsef-Májér hívei előtt megnyilatkozzon. A falu zsidósága és az idegenből jött hívek serege összegyűlt ilyenkor a beszemédrisben, hogy részt vegyen az utolsó szombati lakomán. Alighogy a sötétség kiteregte jóságos leplet, titokzatos csend lopózott be a beszemédrisbe. A zsfolt imaházban az ember szinte hallotta saját szívverését. A feszült csend közepette megszólalt egy mélyseges, fájdalmas, édes andalító hang, úgy tünt, mintha a magasságból szólna: „Májn fítez hot gezugt — hoj-vé — hoj-vé — vé —” S ömlöttek a szavak, sisteregtek, zugtak és viharzottak. Arról szóltak, hogy zsidó emberről csak jót szabad mondani, mert aki a zsidó ember érdemeit keresi, annak érdemeit fent is méltányolják. S szólt a hang arról, hogy az emberek azt hiszik, miszerint örökké élnek, de amikor az ember a földön fekszik, ki nyújtva, halott, dermedt lábait az ajtnak irányítva, szörnyen bánja a dolgokat, de már nem tud segíteni...

Szólt a hang az Örökkévaló hatalmáról, aki előbbi kisugárzott miriárd világot, majd megteremtette az eget és a földet és kiválasztotta az embert, hogy szolgálja és dicsérje őt. „Hogyne szégyellné magát az ember — mondta —, amikor olyasmit csinál, amitől neki, büszke isteni teremtménynek szégyenkeznie kellene...”

(Folytatása vasárnap)

Ar
Nem
veszteni
sietek a
ezuttal a
nagyrol
elezredes
Ha ve
rülöttük
ideig,
mintha
gam a
ket az
remélto
tos, sőt
ronautik
utáni a
rén hé
Fardon!
hőssé fe
baaszoz
rokat sz
megtetto
nevezett
nak a
tömegek
hatnak
könyveit
elbámész
tusába i
Engen
más gon
alig kép
vonzásk
roboták
sei és ne
különöse
Az or
bóli hova
zö is hi
denmapi
tán nag
rének ro
rölt vaj,
sleges ka
meg m
ürhajók
kétalkat
megaton
csakhog
nyükkel
helyzetü
Ugy i
előtt me
letremélt
esabito
megaton
nálásáva
visszater
gestenge
folyamát
később a
Középázs
és egyéb
leteit ter
benépesit
atomerő
és helyet
látványos
Hiszen
orosoz kor
ménye. D
fejllett or
és föld
zók műv
szélytelen
már gy
A holdba
gókba-ut
log lehet
nem meg
berj rek
a visszat
hold söt
Az or
oly erős
nak a s
föltele
nak a ki
ban sem
tatásban
amelynek
giai jele
rületükör
AM
MOS
MIN
GRA
HE
TEL-A
RISZT

Az emberiség és a kutatás hősei

Képeslap

Nem óhajtanám megteveszteni olvasóimat, tehát sietek a kijelentéssel, hogy ezáltal nem Nikolajev öröngyöről és nem Popovics szeszredéről lesz szó.

Ha velük kezdem és körülöttük folytatam is egy ideig, nem azért tesszem, mintha azonosítanám magam a ténnyel, hogy ezeket az egyébként fészelteltem férfiakkal bűmlatos, sőt lélegzetelállító asztromontikai teljesítményeiket utáni a moszkvai Hősök Terén hősökévé avatták. Fardon! Senkit se lehet hőssé felavetni, ahogy bábaasszonyokat és lódoktorokat szokás. Ha mégis megtegyük, az utjonnan ki-nevezett hősek bevonulhatnak a tapsra kényszerült tömegek tudatába, bevonulhatnak hazájuk iskolák könyveibe és ideig-óráig az elbámult világ respektusába is.

Engem azonban (és netán más gondolkodó embert is) alig kápráztatnak el a Föld vonzásfűrébe kibotott akrobata szabályos keringései és nem is látok bennük különösebb hősséget.

Vaj helyett rakéták

Az orosz mutatóvanyokból hovatovább ez a tényező is hiányzik. A nép mindennapi kenyérének és netán nagyobb darab kenyérének rovására és a lespórolt vaj, hus és egyéb szükséges kalóriák árát építik meg milliárdokba kerülő űrhajókat, félelmetes rakétákat, ötven és száz megatonnás atombombákat, csak hogy tudományos főlényekkel, no és natálm helyettesítők tüsszenek.

Úgy nyolc-tíz évvel ezelőtt még volt egy tisztelendő és követésre esztől munkatervük: a megatonnás békés felhasználásával próbálták volna visszatéríteni az Északi Jegstengerbe ömlő hatalmas folyamaikat, előbb az Obot Kézpázsia a Jenisszejt, hogy csak a nagyobb tennivalókat említsék. Ráértünk volna még a hold és más ilyen meddő égitestek meghódítására 60 vagy száz év múlva és netán később is.

De az oroszok meg akarják mutatni, és most akarják megmutatni Amerikának, Amerika pedig meg akarja mutatni az oroszoknak. Tehát mit nekünk békés atomenergia és mit nekünk nélkülözö népek és a föld tökéletesebb tétele! Nincs sürgősebb feladat, mint a holdba repülni és ott, huss-huss, rakétabázist építeni. Békés bázist vagy háborúsot? Ahogy a nyájas olvasó elképzelni kívánja.

A sarkvidék fakutyái

Kör nagyobbik fele és a sarki régiók ugyszólván kínvörösödött orruk előtt heverték, de ha fel kellett kutatni ezeket a lakatlan és hideg területeket, bemondták az unalmast és nem mozdultak falvaikból és városaikból.

Nem egyéb ez, hogy Mallnovszki marsall intó szavait kövessem (bár Nikita Chruscsev a dszakartai játékszabályok szerint egyebet mond) — egy újszerű flottademonstráció, vagy mondjuk, űrhajótűntetés a világ gyengébben felszerelt államai felé.

Ha a hősiesség kritériuma az élet-halál határán elkövetett teljesítmény volna, hőssé kellene nyilvánítanunk minden költőncost vagy a cirkuszi trapézmuvészt, aki szédítő magasságban gyakorlatozik és a foga közé harapott fémkarikán át még külön a feleségét vagy a leányát is megkeringözteti.

Hisz oly mindegy, hogy az ember háromszáz kilométer, vagy csak harminc méter eséssel töri ki a nyakát. A cirkuszi mutatványokban még volna is valamelyes hősiesség: ezek az emberek itt azért vállalják a halálós kockázatot, hogy megszerezzeik családjuk számára a mindennapi kenyeret és esetleg a nagyobb darab kenyeret.

mit láttak ott, ahol világosabb van. És hogyan világít ez a békétlen földgolyó onnan nézve, és mi van a csatornákkal a Marsban és vannak-e ott emberhez hasonló lények, avagy Wells elképzelésének a visszaján csak halalos bacilusok vannak, amelyek elpusztítják az odaérkezőket.

De szivesen el is halasztottam volna romantikus kíváncsiságomat. Van itt még a földön elég elintéznivaló. A szegénység és visszamaradottság megszűntetése Afrikában, Ázsiában és Délamerikában, a nagy Szahara és a kisebb sivatagok visszaszorítása, a jeges területek megtisztítása, az európai kontinensnél másfélszer akkora Antarktusz hasznosítása, hogy csak a nagyobb tennivalókat említsék. Ráértünk volna még a hold és más ilyen meddő égitestek meghódítására 60 vagy száz év múlva és netán később is.

De az oroszok meg akarják mutatni, és most akarják megmutatni Amerikának, Amerika pedig meg akarja mutatni az oroszoknak. Tehát mit nekünk békés atomenergia és mit nekünk nélkülözö népek és a föld tökéletesebb tétele! Nincs sürgősebb feladat, mint a holdba repülni és ott, huss-huss, rakétabázist építeni. Békés bázist vagy háborúsot? Ahogy a nyájas olvasó elképzelni kívánja.

A kutatómunka folyik tovább

Nem marad más hátra, az emberek felrakták hátizsákjaikat és anyni konzervert gyömmösöltek beléjük, amennyit elbírtak, vetették tudományos szereiket és nekiláttak a bizonytalan és csaknem reménytelen útnak. A tudományos aprómunkát, amely az ilyen expedíciók közeit kitöltik, egy pillanatra se nagyták obba: jegyezték a felhők járását, a szelek erősségét, a jég vastagságát és a tenger mélységét. Ezt mérőpisztolyokkal teszik ezek a sarki kutatók, belelőnek a vízbe és stoporával a kezükben figyelik a hangot, hogy a másodpercekből és harmadpercekből megállapítsák, hány métert tett meg a puskogolyó, míg feketét ért.

Irta: Kaczér Ilés

rekedt ugatással vontatták a norvég, dán, svéd, skót, ír, angol és egyéb kutatók szánjait egyre északabbra, a hó és a jég birodalmába. Ők fakutyák módjára űltek sustorgó szamovárjaik alatt. Még az se nagyon bántotta nemzeti önértéket, ha egy sarki szférákban csaknem teljesen érdektelen közép európai expedíció felhajózott a vizeire és ott egy nagy és lakatlan szigetecsoportot az Osztrák-Magyar Monarchia nevében lefoglalt és Ferenc József nevével nevezett el.

Csak amikor a svéd Nordenskjöld az elmúlt század vége felé felfedezte és áthajózta a Kolumbusz sikere óta emlegetett és keresett keleti átjárót, amely

Egy kis nemzet nagy fia

Ronald Amundsen a sarkkutatók szellemese, megállította és hőse egy kis nemzet nagy fia volt. Hogy a kis népeknek nagy hőseik vannak, ez az éniakaras szükségserüléséből és kollektív hősiességéből következik: le kell küzdeniök a nincset. Hollandiának nincs elég földje egyre szaporodó népessége számára, le kell csapnia és ki kell szarítania a tenger erre alkalmas részeit.

Ugyanex kényszerítá a kicsiny Izráelt, hogy termékeny tegye a sivatagot. Norvégiának nagy jeges területei vannak, amelyek nem alkalmasak termelésre, a nép nagy részének a tengeren kell megkeresnie a kenyerét. A norvég heringhalászok és cethalászok emberemlékezet óta kinn kószálnak a viharos tengereken, hogy felhajszólják a zsákmányt. A hering azonban vándorol és a cet is elvándorol, ez rászorítja a norvég halászné-

A befagyott repülőgép

Közel negyven évtizede, 1925 őszén találkoztam Amundsen első adjutánsával, Riiser-Larsen kapitánnyal, aki a nagy kutatót minden útjára elkísérte és a mester halála után önálló sarkkutatókat is szervezett. A kis tudós társaság épp két repülőexpedíció között volt, a huszonhatos előtt, amely fényesen sikerült és a huszonötös után, amely kudarcra végződött.

A sarki utazásokat nem támogatta semmilyen kormány és Amundsen a huszas években csödbe került. Hogy kimásszon a bajból, Amerikába ment, hogy előadásokat tartson és eladja a könyvét. Összeállt egy amerikai sarkkutatóból, L. Ellsworthval, aki két repülőgépet biztosított rendelkezésére. A Spitzbergáról indultak, de alig nyolcszáz kilométer után viharba kerültek és le-

a sarki vizeken keresztül és a Bering-szoroson át Kínához és Indiához vezet és miután Amundsen a század elején az amerikai kontinens felett vezető nyugati átjárót is megtalálta, kezdtek ott érdeklődni a sarkvidék, a birodalom könnyen sebezhető Achilles-sarka iránt. Megkezdtek jégtörő hajók építését, amelyekkel ők is felfedeztek néhány északi szigetet, hajózhatóvá tették a keleti átjárót és alkalomadtán segítségére siettek a jégben megrekedt idegen kutatóknak.

Ez történt 1928-ban is, amikor Nobile sarki expedíciójának nyomavesszett és Amundsen, aki repülőgépen a keresésükre indult, szintén nem került elő. A Krasszin jégtörőnek sikerült megmentenie Nobile embereit, Amundsent azonban nem találták többé.

pet, hogy a keresésükre induljon és néha bizony a déli jéges tengerig is utáruknak mennek.

Az első sarkkutatók ezek a norvég halászok voltak. A sarkkutatók idővel specializálódtak és megneveződtek. Így keletkeztek tradícióból a nagy norvég sarkkutatók — a Nansenek, Amundsenek, Rassmuszenek, Larsenek és a jóég tudja valamennyi nevét. Amundsen hatalmas rekordokat teremtett. Egy kis ötven tonnás naszádon csaknem két évig tartó szivós kutatómunkával átszelt a nyugati átjárót; 1911 decemберben ötödikával és ötvenkét eszkimótkutával elsőnek jutott el a déli-sarkra; 1926-ban az első volt Nobilevel és Riiser-Larsennel, aki átrpülte az északi sarkot, míg két évre rá utolsó embermentő utján örökre magába nem ölte szerelme, a hó, a jég a kőd és az éjszaka birodalma.

Halasztak-e a tengerben, a jég részeim át? Nem, est nem tették és nem is teheték, mert odafenn egy-két fokkal az Északi-sark alatt már megszűnt minden állati élet. Pedig van ott édesvíz és nem egy helyen két méter mélységben és változó szélességgel folyik a jég felett. Ezek a sarki tengerbe torkoló szibériai és európai folyók, amelyek a jégfedél miatt nem juthattak el a tengerbe, Itálnak igea üdítő, de hal nincs benne.

Csak egyszer láttunk ott élő állatokat — mesélte Larsen kapitány. — Egy egy sarki lúd s három szürkelőd idetevédt és a közelükben sétált a havon. Nem láttak soha embert és nem is félték tőlünk.

— Önök persze lelőtték és megsütötték őket. — Nem lőttük se, bármennyire éhesek voltunk. Annnyira meghatott bennünket, hogy ezen az elhagyott helyen rajtuk kívül is járnak élőlények, hogy szinte földi testvéreinknek tekintettük őket. Szórtunk nekik egy kis létszersültet aztán hagytuk elrepülni őket. Még fel is lélegeztünk, amikor elmult a kísértés. Csak kisülte irigyeltük őket, ők repülhetnek, az ő szárnyuk nem fagyott bele a jégbe.

Gyertyával a kézben — Mondja, kapitány úr, — kérdeztem tőle beszélgetésünk végén. — Mi hajtja önöket a sarkvidék veszélyei és kockázatai felé? Önök, mint látom, mind a családjukat szeretők, hová vágyással küzdök, házias emberek. Nem találunk oda-haza kevésbé kockázatos foglalkozást?

Riiser-Larsen eloltotta égő cigarettáját és az egyszerű emberek nyevén próbálta megmagyarázni: — Ha az ember egy új házba költözik be, veszi a gyertyát és felmegy a padlásra, nincs-e ott gyúlékony anyag felhalmozva. Aztán lemegy a pincébe: aem rejteződik-e valahol valamilyen veszedelmes állat. Mi akik ezen a földön lakunk, nem ismertük eddig sem a padlásunkat, sem a pincéket. Tehát elindultunk gyertyával a kezünkben, hogy kikutassuk és megismerjük.

hogy a sarki klímát, a mágnességet, az északi fényt és egyéb jelenségeket tanulmányozzák és hacsak milliméterekkel előbbrevigyék ezt a fontos tudományágat.

Szabad elvonulás az élőknek

Hogy bírták-e az emberei és voltak-e betegeik? Emlékszem a szép szőke norvég kedves mosolyára, amint ezt felelte: — Mi ott az életünkért küzdöttünk, nem értünk rá betegek lenni. Egy általános betegségünk volt valamennyiünknek, éspedig csaknem az egész szőke alatti: tengeribetegség voltunk. Hogy ez hogyan történhetett? Egy úszó jégtáblára kerültünk, amely a sarki vihar következtében hevesen ringott. Estére olyan fáradtak voltunk, hogy már alig tudtuk megvetni az ágyunkat. Ezt eszkimómódra csináltuk, összekapartuk a havat az eszkimóházban, amelyet hóból jégből összetakoltuk, hogy a szelek ellen védve legyünk. Azért jól aludtunk ott a bundáink alatt és szépeket is álmodtunk.

Hogy mit álmodtak ott a sarkon? Az embereket hcnvágy gyötörte, de erről nappal alig beszéltek. Kijel azonban csaknem valamennyi otthonjárt családja körében, meglegte a lábát a kályha előtt, ette a jóízű hallevest, vagy itta a meleg rumos teát.

Halasztak-e a tengerben, a jég részeim át? Nem, est nem tették és nem is teheték, mert odafenn egy-két fokkal az Északi-sark alatt már megszűnt minden állati élet. Pedig van ott édesvíz és nem egy helyen két méter mélységben és változó szélességgel folyik a jég felett. Ezek a sarki tengerbe torkoló szibériai és európai folyók, amelyek a jégfedél miatt nem juthattak el a tengerbe, Itálnak igea üdítő, de hal nincs benne.

Csak egyszer láttunk ott élő állatokat — mesélte Larsen kapitány. — Egy egy sarki lúd s három szürkelőd idetevédt és a közelükben sétált a havon. Nem láttak soha embert és nem is félték tőlünk.

— Önök persze lelőtték és megsütötték őket. — Nem lőttük se, bármennyire éhesek voltunk. Annnyira meghatott bennünket, hogy ezen az elhagyott helyen rajtuk kívül is járnak élőlények, hogy szinte földi testvéreinknek tekintettük őket. Szórtunk nekik egy kis létszersültet aztán hagytuk elrepülni őket. Még fel is lélegeztünk, amikor elmult a kísértés. Csak kisülte irigyeltük őket, ők repülhetnek, az ő szárnyuk nem fagyott bele a jégbe.

Gyertyával a kézben — Mondja, kapitány úr, — kérdeztem tőle beszélgetésünk végén. — Mi hajtja önöket a sarkvidék veszélyei és kockázatai felé? Önök, mint látom, mind a családjukat szeretők, hová vágyással küzdök, házias emberek. Nem találunk oda-haza kevésbé kockázatos foglalkozást?

Riiser-Larsen eloltotta égő cigarettáját és az egyszerű emberek nyevén próbálta megmagyarázni: — Ha az ember egy új házba költözik be, veszi a gyertyát és felmegy a padlásra, nincs-e ott gyúlékony anyag felhalmozva. Aztán lemegy a pincébe: aem rejteződik-e valahol valamilyen veszedelmes állat. Mi akik ezen a földön lakunk, nem ismertük eddig sem a padlásunkat, sem a pincéket. Tehát elindultunk gyertyával a kezünkben, hogy kikutassuk és megismerjük.

Gisèle Pascal esténként kénytelen volt színpadi partnerének José Noguéro-nak egy pofont adni Sacha Guitry „Ne hallgassanak, hölgyeim” című darabjában. Legutóbb Gisèle Pascal olyan realiztikusan adta a pofont, hogy annak Noguéro egyik foga esett áldozatul. Ezért a további előadásokban a pofont ez a szöveg helyettesíti: — Uram, érezze magát felepofozva! (Paris Match)

Fred Okuma, a kenyai Afrikai Kereskedelmi Kamara főtitkára, átirattal fordult a testület összes tagjaihoz, melyben ez áll: „Az állam által nyújtott kölcsönöket s kezességeket csakis ipari és kereskedelmi beruházásokra szabad felhasználni és semmilyen körülmények között nem szabad azokat asszonyok vásárlására fordítani.

Erre egy nairobi kereskedő azt válaszolta, hogy téves az Afrikai Kereskedelmi Kamara állásponja, mert a feleségvétel a legjobb tökébefektetés, különösen, ha az asszony lányokat szül, akiket megfélelő hozományt lehet majd kapni. (Schweizer Illustrierte Zeitung)

A München és Stuttgart közötti autótúton közlekedő egyik nehéz teherautó — elől és hátul — a következő felírást lehetett olvasni: „Vigyázat! Ez a teherautó nyolc közúti balesetből győztesként került ki!” (Schweizer Illustrierte Zeitung)

APRÓ BOLCSÉSSÉGEK Talán tényleg a majomnál kezdődött a civilizáció története. De vajon okos arra, hogy nála végződök is?

Az infláció az a művészet, amikor a legnagyobb bankjegyet is láthatatlanul összezugsorodók.

Első szerelmünk alkalmával a nők szerelmei partnerüket szeretik, a továbbiakban a szerelmet.

A televízió napjainkban több levelet szór el, mint a régi időkben az összes szerelmes szakácsnők.

Kevés erőlködsés nő van, akinek az az állapot idővel ne lenne terhére.

Az ember legnagyobb felfedezése a kerék volt, amíg nem ült mögé.

Voltak idők, amikor az emberek arra gondoltak, mennyi pénzünk van a bevásárláshoz, nem pedig arra, mennyi idejük van hozzá.

Nehéz olyanval szakitani, akit már nem szeretünk.

A volt tuniszi bej, akit Burgiba 1957-ben elcsapott és államosította hatalmas vagyonát, most havi százhuszonöt dollárnak megfelelő kegydíjből tengeti életét, de elutasította azt az ajánlatot, hogy a karthagói múzeum idegenvezető állását foglalja el. Ez az állás nem járt volna ugyan fizetéssel, de a volt bejt ezzel kecsegtették, hogy megtarthatja az idegen turisták által juttatott borraválókát. (Time, Chicago)

Reno, Amerika híres vídó városában Peter Eino, fiatal sportember új rekordot állított fel. Renotól Carsow Cityig, vagyis harminc mérföldes távra gyalogolt — hátrafelé.

Mikor a „sportteljesítmény” elkövetése után megkérdezték, mi készíttette arra, egyszerűen ezt válaszolta: — Nem volt más dolgom. (Time, Chicago)

12 havi részletre

AMCOR frigidairek

azonnali szállításra is. MOSOGÉPEK — LEGHŰTŐKESZÜLEKEK MINDENFÉLE GYÁRTMÁNYU RÁDIÓ GRAMOFONOK, TRANZISZTOROK nagyban árusítása.

Rádió Hár-Szináj Ltd.,

Tel-Aviv, Nachlat Benjamin 53., telefon: 63246.

КАК РАБОТ ПЕРОРЕ? НЕЗНАЕ МЕН КИРАКАТОМА!

HESIL SCHWARTZ

KALAPSZAKÜZLET.

TEL-AVIV, NACHLAT BENJAMIN-U. 40.

TISZTÍTÁS TELEFON: 65309 JAVÍTÁS

Mit tettünk lengyel-zsidó testvéreinkért?

— Válasz a Styji Emlékkönyv vádjaira —

Az Új Kelet egyik utóbbi pénteki számában beszámoltunk a Stryj nevű galíciai városka emlékkönyvéről, amely a legsúlyosabb vádakot olvassa a magyar zsidóság fejére.

Amint az előrelátható volt, a cikkben ismertetett adatok olvasóink körében általános megrökönyödést és felháborodást váltott ki. Az Emlékkönyv legnagyobb bűne, hogy az antiszemita jölmert módszereit követve általánosít és „a magyar zsidóság gyalázatáról” beszél, mintha a vézskorszak idején az egész nyolcszázézer főnyi magyar zsidóság csupa gonosz és szívtelen, kegyetlen és megátalkodott emberből állt volna.

A cikkkel kapcsolatban szerkesztőségünkhez számos hozzászólás érkezett és ezekben szemtanúk mondják el, hogy már 1938-tól kezdve milyen megható módon és mennyi önfeláldozással nyújtott a magyar zsidóság segítséget hajba jutott burgelendi és ausztriai testvéreink, később pedig a menekülő szlovák, cseh, német, lengyel és számos más országból származó zsidóknak. Ezeknek a hozzászólásoknak annál is inkább helyt fogunk adni lapunk hasábjain, mert legjobb meggyőződésünk szerint fundamentumát és tégláit képezik annak a műnek, amely a magyar zsidóság vézskorszakbeli magatartását hivatott objektív formában megírni és megörökíteni.

A hozzászólások konkrét tervekkel is vetnek fel a magyar-zsidó vézskorszak történetének megírásával és kiadásával kapcsolatban. Meglepetés számunkra, hogy ilyen művek évek óta kéziratban fekszenek és a megfelelő anyagi eszközök híján nem láthatnak napvilágot.

A Stryji Emlékkönyv szerkesztői munkájukat bizonyára nem szánták kihívásnak, lelkiismeretellen vádjaikkal a magyar zsidóság körében mégis folyamatot indítottak el. Reméljük, hogy a felháborodást tettek fogják követni, s ebben az esetben a Stryji provokációért csak hálásak lehetünk...

A hozzászólások közlését egyébként az alábbiakban megkezdjük:

Miért olyan kevesen?

Az, hogy a lengyel zsidóság tömegeiben és a maga egészében elpusztult semmiképpen sem volt megakadályozható — írja Moor Zoltán, Nahariáról. — A németek erősebbek voltak. Ezen a tényen senki ember fia változtatni nem tudott. Annak viszont, hogy nem menekültek meg többen, meg van az oka.

Az egyes városok most megjelenő emlékkönyvei nem képeznek komoly történelmi forrásanyagot, mert álettársok írják azokat. Ezek az emberek nekrológokat írnak, s ki sorolja fel a nekrológban az elhalt bűneit, mulasztásait, gyengeségeit? Halottakat csak dicsérni szabad.

A legfőbb baj az volt, amit maga az emlékkönyv is kihangsúlyoz: „Az emberek szökésről kezdtek gondolkodni, vigyázva, nehogy a zsidó rendőrök nezzét vegyék a dolgoknak.” Tehát magában a zsidóságban voltak árulók — a zsidó rendőrség egészében az volt. Magyarországon az egész vézskorszak alatt zsidó árulás nem fordult elő. Ha volt egy áruló — mert lehetett — nem tudunk róla, viszont szervezett, privilegizált árulás, mint társadalmi funkció, ugy ahogyan az egész lengyel zsidóság minden egyes gettójában évekig működött, Magyarországon nem volt.

Lengyel-zsidó menekültek és a legalitás

Ami most már a magyar ország zsidók magatartását illeti — folytatja Moor Zoltán — egyszerűen nem igaz, hogy a magyar zsidókat három napra elzárták, ha lengyel zsidókon segítettek.

A menekült lengyel-zsidók a hatóságok tudtával és beleegyezésével, tehát legalisan tartózkodtak Magyarországon. A lengyelek leverése után Magyarországra tizezrevel fogadták be lengyel katonákat, civileket, menekülteket. Budapestben működött egy keresztény-lengyel komité, amely zsidóknak és keresztényeknek egyaránt menekült igazolványokat állított ki. Ez a komité segélyeket osztott a pénz pedig a magyar kormány bocsátotta rendelkezésre.

18 Új Kelet 1962 VIII 31

szervezni a határátlépést. Nem Magyarországra jöttek egyenesen, amint azt a hozzá nem értő tömeg elképzelte, hanem Szlovákiába, ahol fogadták őket, és biztonságban tovább küldték őket Magyarországra.

A váci gyermekotthon vezetője, bizonyos dr. K. nevű lengyel zsidó, ma Tel Avivban lakik a Rothschild bulvárdon.

Az itt elmondottakat sokan fogják kétségbevonni mert a vézskorszak törtéretét vastag hazugságréteg borítja.

A lengyel zsidóság magyarországi legalitására van tanu. A Szolai Bonegyik igazgatója — abban az időben fiatal fiú — Szlovákiából jött át Magyarországra. A szlovák menekülteket a magyar hatóságok üldözték, aki azokat segítette Zempléncsére és Garanya kerület, illetve az ottani internáló táborokba. A Szlovákiából jött fiatal ember, aki többek között nyelvtehetség is, rövid idő alatt úgy megtanult lengyelül, hogy 1942-ben jelentkezett a pesti lengyel komiténál, lengyel nyelvvizsgát tett, mire kiállították számára a menekült-gazdálkodást és folyósították neki (ha emlékeztem nem csal) havi 150 pengő segélyt. Annaira legalis volt Magyarországon a lengyel menekült helyzete.

Igy segítettünk bajba jutott testvéreinknek

1943 augusztusában Budapestben, a VII. Holló utca 10 számú házban laktam írja Landau Cira, Mosáv Bét Méirből. — Az első férjem munkaszolgálaton volt, ahonnan nem is tért vissza. Két kis fiammal laktam. Abban az időben eljött hozzám két zsidó nő, azt mondták, hogy lengyel-oroszok, tíz hónapig az erdőben bujkáltak és kérték, hogy adják nekik szállást. A kérés természetesen találatom és kötelességemnek tartottam bajba jutott testvéreim segítségére. Napok múlva többen jöttek, az emiatt két nő barátai, testvérei, akik meg húzódtak pár éjszakára, míg lakáshoz jutottak.

Ismerőseim figyelmeztettek, ne tegyem ki magam annak, hogy internáljanak. A figyelmeztetésekkel nem törődtem. Egy Lipinsky nevű lengyel-zsidó menekült, aki jelenleg a nyugatnémetországi Frankfurtban lakik, elhozta tíz éves Janek nevű kislányát, mert félt, hogy elárulhatja őt, aki keresztény papirokkal bujkált. Így tartott ez 1944-ig, illetve a németek bevonulásáig.

Lengyel-zsidó barátom, aki most Natánján lakik, abban az időben elköltözött tőlem, mert ő is árja-papírokkal élt. Lipinsky azonban újra elhozta a kislányát. Egy éjjel razziait tartottak a lakásomon, mert feljelentettek, hogy lengyel gyermeket bujtattok. Kettőn végeztek a razziait, egy rendőr és egy nyilas-karszalagos férfi. A Lipinsky gyereke az én kislányom ágyában aludt. Amikor a rendőr közelített, hogy miért jöttetek, a legnagyobb hidegvérrel azt mondtam, hogy nálam lengyel gyermek nincs, ezek az én saját gyermekeim. A két príbék erre összenézett. „Ez biztos?” — kérdezte a rendőr. „Tudja mi vár magára, ha hazudik?” — „Igen” — mondtam. — „Ezek az én gyermekeim.”

Már attól tartottam, hogy igazolványokat fog

Megfelel a százalékaránynak

Az egyik amerikai szenátor társaságban amiatt panaszkodott, hogy a szenátus tagjai között feltűnő számban vannak nagyon is középszerű intelligenciával bíró politikusok.

— Ez egészen természetesen — állapítja meg valaki a társaságban. — Any-nyi tökéletlenség ember él Amerikában, kell, hogy a Szenátusban is arányszámuk szerint képviselve le-

tette Zempléncsére és Garanya kerület, illetve az ottani internáló táborokba. A Szlovákiából jött fiatal ember, aki többek között nyelvtehetség is, rövid idő alatt úgy megtanult lengyelül, hogy 1942-ben jelentkezett a pesti lengyel komiténál, lengyel nyelvvizsgát tett, mire kiállították számára a menekült-gazdálkodást és folyósították neki (ha emlékeztem nem csal) havi 150 pengő segélyt. Annaira legalis volt Magyarországon a lengyel menekült helyzete.

Egyszóval a lengyel-zsidó menekültek Magyarországon intézményes, odaadó és komoly segítségben részesültek. Minthogy a segítők nagyrésze cionista, itt élnek az országban. Hogy mit gondolnak, amikor a Stryji Emlékkönyvet olvassák, azt jobb nem elmondani...

nak kémi, de hála a jószágos Teremtőnek, annyi eszük nem volt. Jóllehet egész bensőmben remegtem, szembenéztem velük. Rövid gondolkodás után távoztak. Az akkori kis Janek ma Londonban él, a lakásomon bujtattott lengyel zsidók jórésze pedig itt van az országban. Az egyik neve Mina Fischmann, címe pedig Natánja. Rechov Háporcim 14. A másik, Anna Laufer, Bécsben lakik, míg Ignác Lipinsky — mint fentebb említettem — Frankfurtban.

De nemcsak én hoztam áldozatot, nemcsak én kockáztattam életemet. Elég megemlítenem Fischmann német, aki szintén Budapestben, a Holló utca 12 szám alatt lakott és jelenleg Baja város agglomerációjában lakója. Rubinné, aki jelenleg Argentínában és sokan mások, akik itt vannak az országban. Hiszem, hogy sokan érzik magukat megbántva és tiltakozni fognak a rágalom ellen, amelyeket a „Szerfer Stryj” szerzői a magyar zsidóságra szórnak.

A Choma-akció sikeréért

A Choma országos gyűjtőakciója, amely hat hónappal ezelőtt indult meg, a legteljesebb siker jegyében folyik. Az eredmény az oléknak folyósítandó kamatmentes kölcsönök növekedése lesz. Az önkéntes gyűjtőpárokat mindentől a legnagyobb lelkesedéssel fogadják és a jövő magyar szektorához tartozó testvéreink örömmel teljesítik kötelességüket az új olék megsegítéséért.

A lelkesedés azonban nemcsak a gyűjtők megjelenése nyomán mutatkozik meg. Az adakozók nagy táborát nem vár arra, hogy őket lakásaikon felkeressék, hanem magától jelentkeznek a Choma irodában.

A Choma-akció nemcsak az ország nagyvárosaihoz terjedt, hanem eljutott az egészen kicsiny helyiségekig is. Falvak, mosávok, kibucok: megannyi készség, lelkes, támogatásra kész magyar-zsidó család, amelyeknek adakozásából ma már az új olék tekintélyes táborát támogatják hosszabblejárattal konstrukív kölcsönökkel.

Ehhez az akcióhoz csatlakozott a napokban Petach Tikva városának magyarajkú lakossága, ahol tekintélyes számú és befolyásos helyi vezetők álló okcióbizottsága vette kezébe a gyűjtőakció irányítását.

Az akció előreláthatólag november végén zárul. A

Gervai Sándor:

Bötálméi Hágár

(Magyar ugaron)

Magyarországi zsidó írók és költők arcképei „Litteratura” kiadó, Jeruzsálem, 1962

Írta: J. SINAR

Országunk életét legjobban a hazatérő törzsek befogadásának sokrétű folyamata jellemzi.

A diaszporák egy-néppé alakításának nemcsak gazdasági, anyagi — hogy úgy mondjuk pillanatnyi kérdései vannak. Vannak ezen túlmenően szellemi, kulturális és lelki folyamatok, amelyeknek nehézségeit még le sem tudjuk mérni, és csak majd nemzedékek múltán tudja a történelem meg, milyen mértékben volt jó az a munka, amelyet a huszadik század közepén itt Izraelben végeztek.

Szellemi vonatkozásban az olék befogadásának egyik fő feladatát abban lehet látni, hogy a különböző kultúrkörökből érkező zsidó tömegek a magukkal hozott javakat kölcsönösen megismerjék.

Gervai Sándor e téren igen értékes munkát fejt ki és ha kísérleteit ma még szerény keretekben hajtja csupán végre, figyelemre méltó és támogatást érdemlő az a tevékenység, amelyet ő két ifjában végez. Munkája egyik irányja: a héber irodalom nagy alakjainak a magyarajkú olvasóközönséggel való megismertetése, másik pedig: a magyarországi zsidóság nagy irodalmi alakjainak bemutatása a héber olvasóközönség előtt.

Ez utóbbi tevékenysége hozta létre azt a szerény kis kötetet, amelyben kilenc magyarországi zsidó író és költő mutat be a héber olvasónak.

A magyarországi zsidóság körében két író-típust találhatunk, az egyik, a magyarul beszélő zsidó, az az író, aki a magyar nyelv eszközeivel fordul zsidó olvasóhoz, a másik, akit csupán születése köt a zsidósághoz, és az anyakönyvi kivonat „vallása” rovata az egyetlen kapcsolata népevel, a zsidó néppel.

Gervai igen ügyesen és izlésesen úgy válogatta

össze azt a kilenc arcképet, melyet a héber olvasónak nyújt át, hogy mind a két típusról fogalmat alkoshat magának az olvasó. A válogatás szinte véletlen, arcképet nem rendez Gervai sem a költők születési évszáma, sem családevitük kezdőbetűje szerint, sem irodalmi irányok szerint, amelyekben működtek. A kezünkben levő kellemes formátumu könyvecske inkább egy arcképrajzoló vázlatkönyvére emlékeztet. A párisi művészkörhözakban és azok teraszain ülnek arcképrajzolóak, akik lehetetlen gyorsasággal és mégis mélyreható jellemző erővel rajzolják meg „modelljeik” fejét. Így tesz Gervai is, könnyed, de biztos, egyértelmű vonásokkal vázolja fel a kilenc magyar zsidó alakját. Patai József és Kiss Arnold meg Kiss József azok, akik a leginkább képviselik a magyarul beszélő zsidót, míg Molnár Ferenc, Szép Ernő a legjellemzőbb asszimiláns írók. Kétségtelen, hogy az irodalmi analízis azokról az írókról is kimutathatja zsidó élményvilágukat, akik azt gondosan rejtik.

Gervai, aki megjárta a bori munkatábor poklát, jól tudja, miféle szenvedések és kínok utja előzte meg a kitűnő és felejthetetlen Radnóti Miklós halálát, és könyvét „Radnóti Miklós halála” című vázlatával zárja le.

A könyvecske Gervai édesanyja fivérének, nagybátyja emlékének szentelt. Dr. Chájim (Heinrich) Brody, a spanyol-zsidó költészet szerelmese és kutatója volt. Gervai ennek a nagyszerű kutatónak hagyományait keresve végzi irodalmi munkáját. Korábbi könyve, amely 1956-ban magyar nyelven jelent meg Jeruzsálemben, „Galambok az olajfák ágán” ugyan csak irodalmi arcképek gyűjteménye. Itt azonban a magyarajkú közönségnek mutatott be jelenkori nagy héber írókat, mint pl. Sáj Agnont, Uri Cvi Grinberget, Jicchák ben Cvit és a héber irodalom sok más kiemelkedő alakját. Azt mondottuk, Gervai irodalmi munkássága kétirányú, a „Galambok az olajfák ágán” című kötetében mag mutatkozik ez a tendencia, amikor kitűnő portréit rajzol Avigdor Hámmeirről, arról a héber költőről, ki Magyarországon kezdte irodalmi munkásságát magyar írókkal és versekkel, majd pedig a héber írás klasszikusai közé tartozik.

Gervai új könyvecske kétségtelenül a kísérlet bélyegét viseli magán. Munkáját azonban máris tovább folytatja, és mi annak a reménynek adhatunk kifejezést, hogy Gervai az előző kísérletek nyomán újabb kötetekben mutatja majd be a héber irodalom nagyjait a még héberül nem tudó, magyarajkú közönségnek; és ami nem kisebb feladat, tovább munkálkodik majd azon, hogy a héber olvasó igaz és helyes képet kapjon arról, mit és hogyan írtak néplünk fia magyar nyelven.

Ez a kísérlet szerkesztése a nemzet kulturája idegenben nőtt hajtásainak hazaplántálásában. Ez fontos és nem könnyű munka azonban arra hivatott, hogy teljessé tegye a „kittát háállját”, a hazatérő zsidó törzsek befogadását és a „mizug háálljut” a különböző szárványok egy-néppé olvasztásának bizonyult és történelmi folyamatát.

A kicserélt sólet

Reb Náchmán, a falu szegény zsidója, mikor a sóletot a péktől hazahozta, meglepetve látta, hogy a fazékját valaki elcserélte. Náchmánék csak féltlyukot raktak a fazékba és most egy kóvér libával megtöltött fazekat hozott haza. Az éhség hamar győzött a lelkiismeretén és reb Náchmán felesége hozzáállott az étel kitalálásához. Azonban míg eddig mindig reb Náchmán volt először az ételből, most egyre arra utasította a feleségét, hogy az vegyen először a tálból. Ebből után az asszony nem állhatta meg, hogy meg ne kérdezze az urát, miért volt ilyen udvarias vele szemben.

— Egyszerű a dolog — felelte a férje, — tudom, hogy a kicserélt a mi sóletunk eljutott, biztosan azt mondta magában: „Fulhadjon meg az első falattól, aki kicserélte.”

Óceánia új imperialistái

Dr. Szubandrio indonéziai külügyminiszter hiú maradt kormányának eddigi politikájához: nyilvánosan, tudatosan és arcátlanul hazudott, amikor szembentálalta magát a világ felháborodásával, Izrael és Formosa kiábrósítása miatt a dzsarkartai játékokról.

Csak ennek a kormányának a jellemzésére említjük fel, hogy dr. Szubandrio külügyminisztériuma „elűntette” a résztvevő igazolványokat, amelyeket a dzsarkartai játékok vezetője az izraeli és formozai sportolók számára állított ki, de ugyanakkor hivatalosan azt közölte, hogy az igazolványokat már régen elküldték. A múlt héten dr. Szubandrio hivatalosan kijelentette, hogy „új” igazolványokat küldenek a két országnak, de erről a hazugságról elfelejtette értesíteni kollegáját, a sportügyi minisztert, aki elmondta, hogy a kormány még nem döntött, megengedi-e az izraeli és formozai sportolók beutazását.

Nem kevésbé jellemző dr. Achmed Szukarno, a „holland imperialisták legyőzöttje” kormányának jellemére, hogy ugyanakkor, amikor az UNO-ban U Tant főtisztviselői irányítása alatt dr. Szubandrio külügyminiszter a holland delegációval Uj-Guinea problémájának békés megoldásáról tárgyal, és hivatalos fegyverszünet uralkodott, indonéz csapatok nagyszabású támadást

Írta: Arad Gideon

hajtottak végre Uj-Guinea ellen.

Dr. Achmed Szukarno elnök személyesen részt vett ebben az „erkölcsös” játékban. Amikor további engedelményeket akart kizsárolni Hollandiától, hivatalos nyilatkozatban közölte, hogy hazarendelte New Yorkból dr. Szubandriót és megszakítja a tárgyalásokat. Szubandrio elutazott — és másnapra visszatért a New York melletti üdülőhelyéről, azzal, hogy eszé ágában sem volt megszakítani a tárgyalásokat.

A végtelenségig lehetne folytatni ezt a felsorolást, de ennyi is elegendő annak a kormányának a jellemzésére, amelynek az UNO és Amerika egyesült erővel ki szolgáltatták Uj-Guinea véd telen pápua lakosságát. A nemzeti függetlenség és önrendelkezés korszakában, erkölcsileg kvalifikáhatatlan politikai ügyekben egyszerűen eladtak egy népet, amelynek zöme annyira primitív, hogy nem tudja megérteni a hatalmi politika szövevényes útjait. Indonézia, amely egy évtized előtt „antiimperialista” küzdelemben lüzte ki a holland „kolonialistákat”, most erőszak és politikai zsarolás útján kiterjesztette uralmát egy területre és egy népre, amelyhez semmi köze sincsen — és amelyre nincs is szüksége.

Az agresszió jutalma

Uj-Guinea hatalmas, 805 ezer négyzetkilométer területű szigete, amely nagyságában csak Grönland mögött marad el, alig egymillió pápuának a hazája, akik jórészt még a kőkorszakban élnek. A sziget nyugati fele holland, a keleti pedig ausztráliai uralom alatt áll. Az ösödökkel fedett sziget holland részének lakossága alig negyedmilliót tesz ki és ezeknek jórésze primitív törzsekből, fejedelemségekben áll.

A pápuáknak etnikai szempontból semmi közük sincsen az indonéziai szigetvilág lakosságához és a területet sohasem tartozott a mai Indonéziához. Amikor még a hollandok uralták Indonézia közel háromezer szigetét, Nyugat-Ujguinea, vagy mai nevén Nyugat-Irián mindig külön közigazgatás alatt állt. Indonézia „joga” erre a területre abból áll, hogy az arabok és az „antiimperialista” kommunista államok támogatják követelését, az UNO afrikai tagjai nem nagyon

értik a kérdést, Amerika pedig igyekszik a neutralista Achmed Szukarno jóakarátát megvásárolni és évi 70 millió dolláros segéllyel rábírní, hogy szovjet fegyverekkel felszerelt hadsergével ellensúlyozza Kína befolyását ebben a térségben. Így történt, hogy Indonéziának Nyugat-Irián ellen irányuló, minden indokolást nélkülöző, nyílt agressziójának elítélése helyett, elővették Ellsworth Bunker nyugalmazott amerikai diplomata régi tervét, amely szerint az UNO veszi át Nyugat-Iriánt, majd Indonézia kezelésére bizza és idővel, ha Szukarno is úgy akarja és az indonéz hadsereg megengedi, „szabad népszavazást” rendeznek a pápuák között a sziget jövőjéről. A tárgyalások alatti fegyverszünet megszegésének jutalmaként eleget tettek Indonézia követelésének, hogy nem a tervezett öt év múlva, hanem már az év végén teljesen indonéz közigazgatás alá kerüljön a terület.

Megszólalnak a pápuák

A holland kormány legutóbb már évi 50 millió dollárt áldozott Nyugat-Irián fejlesztésére. Bár kétségtelen, hogy holland cégek előnyt húztak a sziget természeti kincseiből, a pápuák javát látták a holland uralomnak. Van már néhány ezer műveltebb pápuák is. Ezeknek a szóvivői szóltak meg nemrégiben a Szamoa szigetén, Pago-Pago-ban megtartott konferencián, amelyet az UNO déli-csendesóceáni bizottsága rendezett. Herman Womiszivar bennszülött oktatóggyengének és szegényletes-

nek nevezte az UNO politikáját és elpanaszolta, hogy Ausztrália nem sietett a pápuák segítségére, amikor az indonézek betörték az országba. Dzsufuvej delegátus leszögezte, hogy az ország csatlóása Indonéziához nyilvánvaló politikai expanzió, amely sérti az UNO alapszabályait és ehhezmondásban áll az ENSZ ígéretével, hogy megvédi az emberi jogokat és azokat a népeket, amelyeknek nincs önkormányzatuk.

Egy további pápua delegátus, Saul Hindem is azt panaszolta, hogy Ausztrália

a sziget keleti részének bir tokosa, amely nyilvánvaló rokonszenvnek örvend a pápuák között, nem segítette őket. „A második világháború alatt 11 ezer pápua áldozta fel életét, hogy segítse Ausztráliát és Amerikát abban, hogy Uj-Guinea is a nyugati demokrácia védelme alá kerüljön. Most, amikor sürgős segítségre van szükségünk, ezt nem adják meg. Ez szégyenletes árulás, amely végül tönkret fogja tenni az UNO-t. Ugy látszik, hogy csak azokat vesszük figyelembe, akik erőszakkal érik el céljukat.” „Ázsia és Afrika nemzeteinek megadják a jogot, hogy önmaguk döntsenek

Az UNO kudarcra

Nyugat-Irián kérdése 8 éve szerepel az UNO napirendjén. Nyolc éve követeli Indonézia, hogy vessenek véget a holland gyarmati uralomnak ezen a szigeten, de nyolc év alatt sohasem kezdték meg tőlük, milyen jogon hiszik, hogy a pápuáknak jobban illík az indonéz imperializmus, mint a holland gyarmati uralom?

Indonézia mindaddig igen keveset tett saját óriási szigetvilágának fejlesztésére. Hol az egyik, hol a másik szigeten lobbant fel a lázadás Szukarno kormánya ellen. A lakosság tízmilliói a legnagyobb nyomorban élnek, a betegségek százezerszámra szedik áldozataikat, a hollandok által gyönyörűen kifejlesztett Jávra kivételével még igen keveset tettek a természeti kincsek kihasználására. A közoktatás a főszigeteken kívül teljesen ismeretlen fogalom és az analfabéták

jövőjükről. Miért nem tette meg ez a jog Óceánia népeit is? — vetette fel a kérdést Szongne delegátus. Egyik társa hozzáfűzte, hogy a pápuáknak alapos gyanújuk van: nem is Indonézia kívánja Nyugat-Iriánt, amelyre semmi szüksege sincsen, hanem a Szovjetunió. „Óceánia népeit a nyugati demokrácia szellemében oktatták, de most a kommunisták karjaiba kényeszerítettek miniket, mert a nyugati hatalmak kiszolgáltattak miniket az indonézeknek, akik sohasem fogják megadni önrendelkezési jogukat” — mondta elkeseredetten Mandibandibo delegátus.

A konferencián résztvevő amerikai, angol, francia, holland, ausztráliai és új-zélandi delegátusok hallgattak.

száma meghaladja a 80 százalékot ebben az országban, amely óriási összeget költ hadihajókra és MIG repülőgépekre.

Valójában még soha senki sem adott magyarázatot arra, hogy Indonéziának miért van szüksége egy további primitív és fejletlen területre. Az egyik magyarázat az, hogy Szukarno, úgy mint minden más diktátor, hódításokkal akarja elterelni népeinek figyelmét az ország belső bajairól. A másik magyarázatot a szamoai konferencia pápua delegátusai adták: Nem Indonézia, hanem a Szovjetunió kívánja az Ausztrália tőzszomszédságában fekvő, tehát stratégiai jelentőségű területet.

Ennek az ügyletnek a jóváhagyása fog szerepelni az UNO őszi közgyűlésének napirendjén és nem is kétséges, hogy meg fogják szavazni.

MINDEN SZÁRAZFÖLDNEK MÁS A SZINE

Nikolajev és Popovics beszámolója

Moszkva, (Reuter). — Andrián Nikolajev és Pável Popovics kozmonauták a Právdában írt beszámolójukban azt írják, hogy minden kontinensnek és óceánnak más és más színe van, ha a világűrbeli nézők azokat. Afrika sárgaszíni, Dél Amerika zöld, az Atlanti-óceán pedig sötétebbnek tűnik mint a Csendes óceán. A két űrrepülő azt is leírja, hogy miként szemléltek egymást űrhajóik, amikor 5 kilométerre megközelítették egymást. Kisfőnyes holdaknak látszóttak és különös, szinte fantasztikus látványt nyújtottak.

Valószínű, hogy a világ hét űrrepülője közül hat találkozik fog a nemzetközi asztronautikai kongresszuson, amelyet a jövő hónapban tartanak a bolgár tengerpart egyik üdülőhelyén. A Tanjug jugoszláv sajtóiroda úgy értesült, hogy Gagarin, Titov, Nikolajev és Popovics szovjet űrrepülő, valamint az amerikai Shephard és Glenn lesznek a konferencián, amelyet Várna mellett tartanak szeptember 23-ika és

29-ike között. A tudományos konferencián a legutóbbi űrkitatási vívmányokról a rakétákról, valamint az atomenergiáról tartanak előadásokat.

Közeletti bizottság a lisztárak megállapítására

Pinchász Szapir ipar- és kereskedelmiügyi miniszter tegnap a malinkok küldötté gével tárgyalta az őrlmények árának megállapításával kapcsolatban és úgy határozta, hogy közeletti bizottságot állítanak fel, amelynek elnöke egy Kneszet-képviselő lesz, míg 2-2 tagot a malomtulajdonosok és az illetékes kormányhivatal delegál. A bizottság meg fogja állapítani a liszt nagybani eladási árát és három hónapon belül befejezi munkáját. Addig a fehér liszt nagybani ára 327.50 font lesz, az egységese liszté pedig 305 font tonnánként. A miniszter megígérte, hogy a bizottság megállapításai retroaktív hatállyal fognak birni.

UTILAPU

(Folytatás a 7-ik oldalról) bajlák elejét venne az ádáz küzdelem további élesedésének az autóbusz sofőrök és a sérut-taxisok között. A tervek szerint korlátoznák ugyan bizonyos mértékig a sérut-taxisok tevékenységét a kijelölt állomások rendszerének megvalósításával, de ugyanakkor törvényesen védett státust is kapnának, az eddi-

gi rendezetlen, nemegyszer „vadnyugati állapot” helyett.

Alláspontunk szerint a probléma a közönség, az utasok szempontjából mérlegelendő. Ha az új tervek alkalmas a város közlekedési problémáinak enyhítésére, akkor megérdemli a legteljesebb támogatást. Ha nem állja ki a tel-avivi utca gyakorlati próbáját, akkor felesleges minden szó: öfélésegek, az autóbusz- és sérut-sofőrök túlteszik magukat a készülő rendelkezés betűin.

Az egyik délafrikai újság autó-rovatában olvastuk:

Hatalmas figyelmetző táblákat állítottak fel Dél-Afrika valamennyi iskolájában közelében az autósok számára: „Vigyázz! Ne gázold el a gyerekeket!” Most meg kell változtatni a tábla szövegét, mert a gyerekek mindenütt hozzáfűzték: — „Várd meg, míg jön a tanító...” (b)

Utazzon AZ ÜDÜLŐBE

közvetlenül

TEL-AVIVI OTTHONABOL

TIVON ★ ZICHRON ★ BET OREN ★ NIREGJON ★ MAALE HACHAMISA ★ KIRJAT ANAVIM ★ KFAK VITKIN

Taxi Merkáz ERLINGER 3. TEL. 31212/3.

Nyereménypályázatunk nyertesei:

1. Gervai: Anát Isenová vírági című könyvét az 1204 számú rejtvény megfejtői közül Mirjam Hots, Jeruzsálem, KKL 26. — 2. Zúszman: Jubileumi évkönyvet az 1025 számú rejtvény megfejtői közül Klein Judit, Bné Brák, Belz 3. — 3. Salamon: „Keresztény voltam Európában” című könyvet az 1026 számú rejtvény megfejtői közül Zehavi Dina, Mágán, Eneke Hájárdán, nyerték. A könyveket postán elküldtük.

1962 VIII 31 Uj Kelet 13

Aki a hajhagymában bízik...

Folytatólagos interjúk keretében arról beszélgetünk ezen a héten dr. Rubin Sándor bio-kosmetikus-sal, (Tel-Aviv, Pinsker utca 2.) hogy mi a hajhagymák szerepe a kopaszodás megelőzésében?

— A hajhagyma igen fontos — mondja dr. Rubin — és mikor már megindult a előrehaladott stádiumba került a kopaszodás folyamata, a hajhagyma még mindig nem mondott le a reményről, hogy gazdája az utolsó percben mégis lépéseket tesz a haj megmentésére.

— Mi a teendő? — Ha természetes hajtápszert juttatunk a hajhagymának, akkor valóban tapasztalhatjuk, hogy még mindig nem késő, a hajma él, a haj megmenthető. — Hogyan döntendő el, hogy az Ön két hajtápszere az Elixir 1 és az Elixir 2 közül melyik használandó?

— Ez elég egyszerű, csak tükörbe kell néznie. Ha hullik a haj, ha a kopaszodás erősen megindult, akkor az Elixir 1-re van szükség, amely egy dus koncentrációja a természetes hajtápszernek. Ha csak kezdeténél tart a baj — kopaszodás, kezdő hajhullás. — akkor az Elixir 2 alkalmazása ajánlatos, amely

megelőzi a súlyosabb bajt. — S mit tegyen az az ember, aki nem meri maga eldönteni a problémát? — Kétség esetén szívesen állok rendelkezésére és a haj állapotának feltárása után individuális kezelést, speciális összetételű hajtápszert is szívesen kikeverek. Az esetek nagy többségében azonban erre nincs szükség, mert az Elixir 1 és Elixir 2 teljesen megnyugtató eredményre vezet.

A riportert egyre optimistábbá válik a folytatólagos interjú során. Ma vettem egy új szaru-fésűt... (Folyt. köv.)

„Szépséges kisváros” a műsor címe — Kirjá jőféfija — és szólótáncosnője a nemzetközi sikereket övezett Jona Lévi, a férfi-szólótáncos pedig Mose Jichák Hálóvi. A műsor egyik festői jelenete a Bucharai esküvő, a másik fő-jelenet pedig a témoni zsidó törzs életének egy harcos epizódját viszi a színpadra. Szerepel még a

Szépséges kisváros — amelyben 21 táncos szerepel — az izraeli bemutató után európai turnéra indul. Erre a turnéra meghívást kapott a műsóban szereplő szépséges jemenita táncosnő is. Sosana Tubi. Képünk az együttes új műsorának egyik jelenetét mutatja be. *) A Fényszóró-rovatot a „ZARKOR”-iroda közli

Haifai mozik műsora:

- RON — A MEGÁTALKODOTT HAZIASSZONY
- MAY — A SZÓRAKOZOTT PROFESSZOR
- ARMON — KEGYZELMI KÉRVÉNY
- GAL-OR — A TIZ ÓRIÁS
- ACMON — AZ EJSZAKA VILÁGA II.
- ORION — Nappal: péntek, vas., hétfő, kedd A KALOZOK KIRÁLYA Szerda, csütörtök: SZELLEMEK VAROSA Este: BATOR SZIVEK
- ORAH — A KORMANY ÜGYE
- MFITEATRUM — HÓ A KILIMANDZSARON

APRÓHIRDETÉSEK

ADÁS-VÉTEL

CSERELUNK használt RADIÓT újra és használt rádiókat alkalmi áron árúszunk. Továbbá új frigidárek részfelkészítésre, használtak alkalmi áron. Rádiónk, Romlett. Tel-Aviv, King George 40.

MODERN LUXUSBUTOR olcsón eladó, Allenby út 97. II. bejárati, III. em. ajtó 13. (12-4. 7-9-ig este).

FRIGIDAIREK! Új és felújított amerikai és „Amcor”, 5 évi jótállással — csak Kíráv Avivnál, Tel-Aviv, King George 29. Magyarul beszélünk.

VARRÓGÉP KÖZPONT. Forduljon bizalommal hozzánk. Eladás, vétel, csere — kedves feltételekkel. (Magyarul beszélünk.) — Tel-Aviv, Bet Lechem 3. (King George-út). Telefon 65332.

BERENDEZETT MÉSZARSZEK. Tyúk- és hal-engedéllyel, családi ókokból átadó. Cím: Vogel, Jávniel.

ALKALMI ARON, elkölözés miatt sürgősen átadó bevezetett cipő-tűt, mihelytel, árdval, vagy a nélkül. Ben-Braik, Akiba 113.

MODERN VARRÓGÉPEKET — kímélettel gyártmány, zárra szerkesztés, kényelmes részfelkészítésre — árúsz Bergmann, Tel-Aviv, Ben Jehuda 10. Nyitva 8-2-ig.

OKTATÁS

IVRIT, ANGOL, FRANCIA nyelvtanítók dipl. tanárnőknél. Schlesinger Lilly, Tel-Aviv, Mendeleu u. 7. 35-ös lakás.

Figyelem! Figyelem! Szeptember 4-5-iken új kurzusok kezdődnek

1. Szabászat és modellirozás varrónőknek, konfekciósoknak, haladóknak, szabászkodóknak és oktatóknak!

Mérték és konfekció! A legújabb francia és amerikai módszer!

2. Varró- és szabászat kurzus kezdődnek!

3. Divatrajzoló kurzus Beiratkozás naponta 9-1 és d.u. 3-7 óráig.

TEL-AVIV,

Leonore iskolában, T.A., Somo Hámlech 72. (Allatkertnél)

Levelés - Házaság

EGYEDÜLLŐ, IDŐSEB ŐR — kis üzemet rövidesen Izraelbe helyezi át — feleségül venne nemese családból való, jótékni, szigorúan vallásos, elhivatásos, igazi eset elhív, ügyes, kedves, okos, rendez magassága, 60 körüli nő, akire átiratott kis vagyónál felül. Közvetítőt szép jutalomban részesít. Lehet olyan nő is, aki csak jiddisül beszél. Levéleket: „Baldorság” jellegére a kiadóra írd.

„FORTUNA” házasságközvetítőiroda, Haifa, Fovzser 13. Telefon: 2498.

**AMERIKAI HÁZASSÁGKÖZVE-
TÍTŐ** iroda. Nagy választékban turisták, akadémikusok, üzletemberek, tanárok, gépészek. Partik minden életkorban. Keresnek férfiakat 65-ig. Ováda Miller, T.A., Mace-u. 54.

GAZDAG, MŰVELT szép lányok, akadémikus fiatalemberek, vallásosok, turisták. „ZENITH”, Tel-Aviv, Geula 47.

JÓ HÁZASSÁGOT csak jó iroda átján kötheti! „Fortuna”, Tel-Aviv, Ielsohn 20.

Igen nagy lehetőségek a házasságoknál! 31 éves hölgy, 3 em. házasság, nagy lakással; 24 éves turistalány, 60,000 hozományjal; 25 éves, gazdag lány, 60,000 hozományjal; — 42 éves szép hölgy, 4 sz. lakással, nagy jövedelemmel; 30 és 50 éves nagypárosok, nagy lakással. **EXCLUSIVE,** T.A., Ben Jehuda 11.

TALAJA MEG ELETÁRSÁT a leggyorsabb és legbizalmasabb módon. Vegye igénybe levelezési szolgáltatunkat. Kérje díjtalan felvilágosításunkat. POB. 171. Rison Leon, „Teum”.

49 ÉVES, JOMEJELLENES amerikai, intelligens iparos elvener megáhozillő, csinos nő, esetleg egy gyermekkel. Grünberger, Haifa Schapira 13. „Szatmár” jellegére.

53 ÉVES, KOMOLY ÖZVEGY, férjhezmenne mosvába, kibucba is. „Szerény” jellegére, Haifa, POB. 604.

Könyvek - Könyvtárak

30 ÉS ÚJ KÖNYVEKET olvashat Hartstein (azelőtt Jób) kölcsönkönyvtárból, T.A., Allenby 84. sz. udvarban. — Könyveket a legmagasabb áron vesznek.

ÁLLÁS

FOGLALKOZÁS
MEGHÍZHATÓ, SZORGALMAS SOFÉR, 8½ tonnaig, ehelyezkedést keres. Tel-Aviv, POB. 4967.

Gyakorlott **elárusítót** és **elárusítónt** keresünk Tel-Avivba és Haifára. Legjobb szociális feltételek. Magas fizetések. Bemutatkozás:
SCHNEIMANN SHOES LTD.
Az ország legnagyobb cipőháza! Tel-Aviv, Allenby-út 36.

KELLEMESE HANGU bábi-tesztelők, kére. ünnepekre ajánljuk. Haifa, POB. 4094. „Oberlandi”.

KÖZÉPKORU KERESKEDŐ házvezetőnk keres. Irásbeli ajánlkozást jerszálemlé fiókkiadóra, Jáve-u. 7. „Házvezető” jellegére.

VEZETŐ FEHERNEMEGYAR **KERES ÜGYES KÉPVISELŐT** Tel-Aviv és környéke, valamint az egész ország részére. A vevőkneki jöt bevezetett érdeklődők jelentkezenek az oldói tevékenység, valamint referenciák megadásával: „Állandó existencia No. 15741” jellegére, „Dachaf”, Tel-Aviv, Allenby 123.

HÁZVEZETŐNT keres 2 személyes háztartás. „Dachaf”, Jeruzsálem, King George-u., „201412” számon.

SZAKMABELI női konfekció szabásznőit keres Avni, Tel-Aviv, Herzl 13.

**TASKAZEM KERES MUN-
KÁST** és varrónőt, nylon táskákhöz. Cím: „Hádugmá”, Tel-Aviv, Allenby 85.

**KERESNEK ADOMANY-GYUJ-
TÓKAT** (férfiakat, nőket) szociális vallásos közintézmény részére, Askalon, Beer-Séva, Kfar Szabá. Ennek irásbeli környéki munkára. Fizetés: jutalék az inkasszóból. Ivrit nyelvű ajánlkozás: Tel-Aviv, POB. 4498.

GYAKORLOTT SZABÁSZ (nőt) keres vezető kőtőrtőrgyár. Titoktartás biztosítva. — Ajánlkozás: „705” számra, Tel-Aviv, P. O. B. 11282.

ÖZERETET KERESNEK félnapra, aki tud főzni és németül beszélni. Jelentkezni telefonon: Tel-Aviv 225520.

SZAKKÉPZETT KETTILZONGÓT keres gyári munkához. Tel-Aviv Merkáz Báái Meláhá 11/álef, Zakai.

MAGYARUL IS BESZÉLŐ FIUT esztregályos tanulókat felvesz: „Roli”, Petách-Tikva, r. Pinsker 83. sz.

50-60 ÉV KORÚLI FERFIT KERESNEK bevezetett cikk eladóihoz. Jó megélhetést biztosítók. befektetés nélkül. Grünwald Sándor, Tel-Aviv, Schunát Montefiore Sderot Jehudit 30.

SZORGALMAS ELÁRUSÍTÓNT felvesz enkrásza, Tel-Aviv, Sderot Chén 13.

KELLEMESE HANGU TENOR — báai Fila — ajánlkozok a nagy ünnepekre. Aba Méir, Másznot Jiechák, Láchis Cáfon.

ELEKTRO-MECHANIKAI üzemi Kirját-Gáiban, keres önálló motor tekereslőt. Cím: Askalon, POB 45.

KERESÉS

1941 aug. 15. magyar gépkocsizó utászszázaddal kerültém ki Ukrajnába. Ind-Itunk Tiszakárvárról, átadták bennünket a német löszeresztől óslophoz. Keresek tanút igazolásra. Steiner Andor, Tibériás, Sikun Gimel 2.

KERESNEK TANUKAT a 13/4 berecki munkásszázadból, 1941 ápr-ristól: Sepsiszentgyörgy, Skole, visszavonulás 1944 őszéig. Munkács környékén szabadultam. Salamon Jakab-Jenő, Rechovo, Herzl 170.

KLEIN SAMUT, kb. 54 éves, szül. Miskolc, Salfróm-u. 23. anyja neve Schwarzenfeld Ester, apja Klein Mér, keresi bátyjának felesége, Klein Sándorné, Blau Helen, 3770 Hutschinson str., Mont-real.

MUSZOS TANUKAT KERESNEK: Proskurov, Kursch, Davidka, Doroschitz, Kiew, Stanilfov, 1942-1945-ig. Sam Lebovits, 512 Burrin Ave, W. K. Winnipég, Man. Canada. Izraeli címen: Meisels Slovo. Rechovo, Sikun Chiszáchon, Míg-rás Milesán, 2-es ház, II. bejárati.

KERESNEK TANUKAT kölesönös igazolásra, akik velem voltak a 202-es detasamentben Pankotai 1941-45 1944-ig, onnan elvitték Focani környéke, egész a fel-szabadulásig. Goldstein Ernest, Kirját-Gát, 706/23.

A 1107. századból TANUKAT KERESNEK kölesönös igazolásra, akik velem együtt 1942 december-16 1944 márciusig Nagybanán. Nagyváradon és Csikban munkaszolgálaton voltak. Heif Wilhelm, Kev, Haifa, Húgefa 12.

LAKAS-BERLET

LAKASOK: vétel, eladás, kulcs-pérez. Üzlethehelységek, existenciák: Weinberger közvetítő iroda, T. A. Merkáz Báái Meláhá 12. Telefon: 64923.

LAKAS, ÜZLETHELYISÉG a köz-luxus, világos hall, oszlopokon. Rámát-Gán B.-ben, 15.000+6.500. Bővebbet: T.A., Levontin-u. 1. szoba 16., 10-12-ig, tel. 61288, 77547.

ELADÓ alkalmi áron 2 szoba luxus, világos hall, oszlopokon. Rámát-Gán B.-ben, 15.000+6.500. Bővebbet: T.A., Levontin-u. 1. szoba 16., 10-12-ig, tel. 61288, 77547.

ELADÓ ES AZONNAL ATADÓ egy-szobás lakás, fűtést, Rámát-Jehchákban. Üzlet-u. 11. — Megtekinthető 4-7 óra között.

KIADÓ MASFELSZOBAS laká-s Rámát-Gánban, kulcséperez nékt Rech. Modin 102. álef, bejárati első ajtó. Megtekinthető délután 6-tól fél 8-ig.

NATANJAN gyönyörü, 3 szoba hallos lakás kulcséperez átadó. Medgyes, Herzl-u. 19.

BUTOR

BUTOR, új és használt: ruha-szekrény, 2-ajtós 70.-től; 3-ajtós 90.-től. Dupla- és sarokrukáknak; foték 25.-től, szalonasztal 40.-től; faligály 30.-től; fotelegy 70.-és 125.-. Könyvtárványok 75.-től. Wagenberg, Tel-Aviv, Rámam-u. 8. sz.

BUTORVASARLOK! Dupla reká-niék fotelek, asztalok modernék és újak olcsón kaphatók: „Keter” Tel-Aviv, Dizensoff 115, I. em.

„DALIA” KARITATOSHELY-BEN, T.A., Pinsker 33., nagy vá-lasztékot talál: Gumavir szapak-Pan, szalonrukáknak, fotelekben és minden modern bútortat-ban. Tökéletes munka. E. Appel vezetése alatt.

KÜLÖNFÉLE

RAMAT-JOSZÉF hirtetés-ek az Új Kelet és minden beföldi díjat nyert. 31. Mussolini címe volt, keverve. 32. Vissza: fontos gazdasági ág. 33. Egy valaki fele. 35. Impressziót kelt. 36. Algériai város. 38. Idegen ö. 40. Híres orosz festő nevének

VILLANYBOILEREK, vízve-zetékcserelek, garanciával. Gye-nes, Tel-Aviv, Shelkin 61. Tel. 224018.

VILLANYBOROTVAGEPEK szákszerű javítása, tekereselese, csakis szakemberrel. Rubin, Tel-Aviv, Jeszod Hámáál 6 (Tácháná Merkázinnál). Telefon 32161. — Magyarul beszélünk.

MOFGOSORT javító tegelesóbban, 30 perc alatt, garantálva, a leg-újabb módszerrel. Fogadok bármely órában. — Tel-Aviv, Keren Kájmert huszonkilenc. Ben Jehuda utca sarok. Telefon 222850.

A ZUCKERMANN FOGASZATI LABORATORIUM, express javítá-sok fél óra alatt. T. A. King George 3. telefon 62428.

HIRDETÉSEK az Új Kelet és az összes izraeli és külföldi újságok részére eredeti árkon feladhatók: Gershon Ben, Tel-Aviv, Allenby-út 51. Tel. 62810 (8-1, 3-7).

A KARCSUSAG TITKA: Ehrenthal túzószalonia, Rámát-Gán, Arzoroff 18.

INTELLIGENS HÖLGY kelle-me ottfont nyújtana az iskoláv-re. Dr. Teichmann, Jeruzsálem, Katamon, Ben Gamla 12.

MENYASSZONYI RUHAKAT, FATYOLT kölesönösünk, új bécsi modellek. „Keter”, Tel-Aviv, Dizensoff 115.

FAJOS LABRA JERUZSALEM-BEN is jó cipőt készit Neuwirth, Somo Hámlech 3.

DR. HEIL EGÉSZSÉGUGYI CIPŐK szezonig elárusításban, nyári cipőkre 20 százalékos engedmény, egyes pároknaál 50 százalék, szeptember 18-ig. — Reich Tel-Aviv, Allenby 87.

BETEG LABRA mérték után, orvosilag és memáál által elismert ortopéd cipészet rendeljen cipőt. Kirját-utárványokat is elfogadok. Ségelbalm, Tel-Aviv, Neszcion 13.

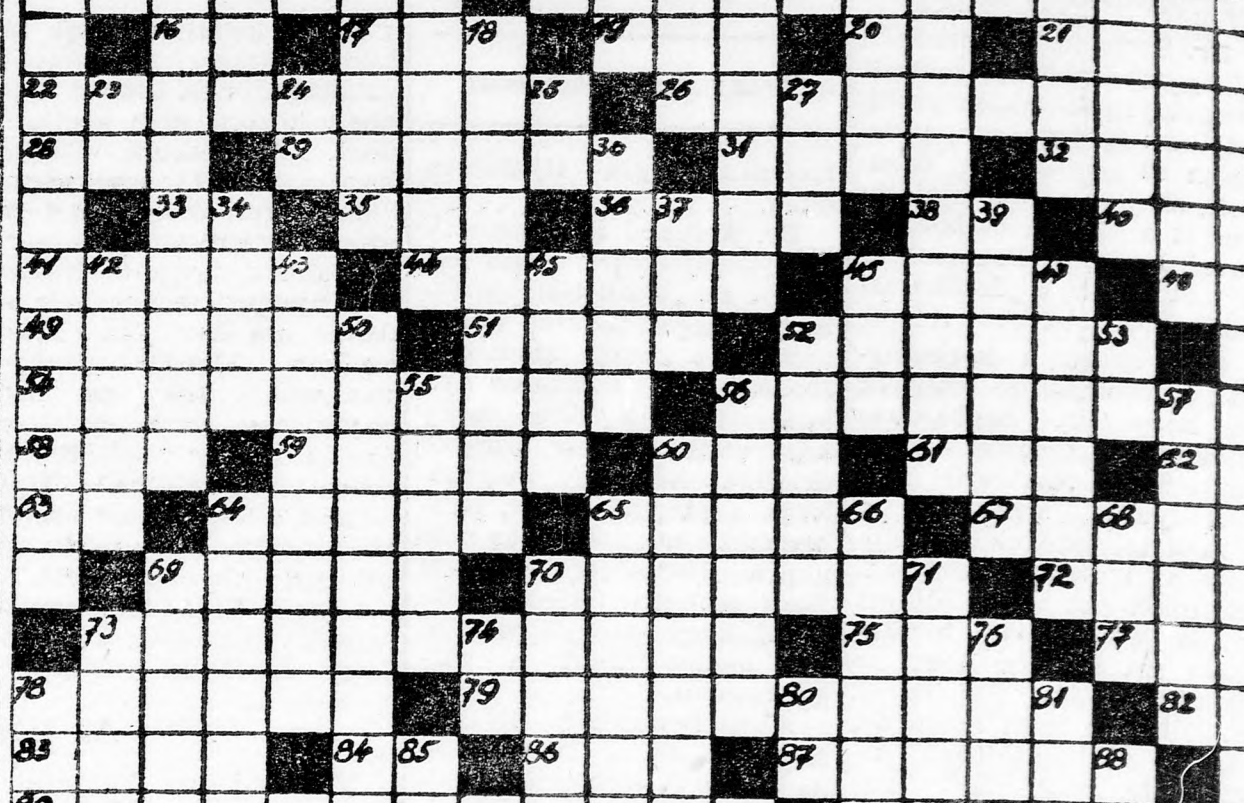
TARS

DIPLOMAS OPTIKUS keres moly, megbízható társat üzlethez, esetleg fotóval. „Komoly, megbízható” jellegére a kiadóba.

HEGEDŰ ES AKKORDEON órák gyakorlott tanítónál. Spivak, Haifa, Karmel, Sderot Szinaj 24.

BEVEZETETT fűszer- és söid segéletek, telefonnal, Hádaron Átadó. „Jóvedelméző” jellegére, Haifa, POB. 4004.

KERESZTREJT VÉNY 1029

Vízszintes: 1. Város Al-bániában. 6. Az izraeli ú-ságírószervezet országos el-nöke, teljes név. 16. Távo-lodást fejez ki. — 17. . . ogáns, kihívó, szemtelen. 19. Adoma, utolsó betű du-plázva. 20. Irányjelző. 21. Magyar vármegye. 22. A forradalom után így ne-vezték a Szovjetunióban a kormány tagjait. 26. Izrá-eli zeneszerzőnő, híres gya-logló dalával nemzetközi sikert aratott, teljes név. 28. Jelt ad. 29. Amerikai fiziológus, 1944-ben Nobel díjat nyert. 31. Mussolini címe volt, keverve. 32. Vissza: fontos gazdasági ág. 33. Egy valaki fele. 35. Impressziót kelt. 36. Algériai város. 38. Idegen ö. 40. Híres orosz festő nevének

mássalhangzói. 41. Vissza: országunk egyik része har-madik betű duplázva. 44. Francia diplomata. Nevé-hez fűződik az Entente Cor-diale megvalósítása (M:N). 46. Fontos tápszer. 48. Azo-nos betűik. 49. Mandzsuria legfontosabb kikötője. 51. A Vichy-i kormány itt ren-dezte híres kirakatperét. 52. Német fizikus, az ultra-ibolya sugarak felfedezője. 54. Két szó: 1. időszak a történelemben. 2. francia írónő, Aragon felesége. 56. Crosz cári hadvezér, aki Katalin cárnő megtéveszté-sére látzatfalvakat épített, utolsó kocka felesleges. 58. Ezek sem nőnek az égig. 59. A folyó ágya. — 60. . . arság, butaság. 61. Csuf. 62. Y. A. 63. Baljós-latú eleje. 64. Angol napi-lap. 65. Ismertevű izraeli ügyvéd. 67. Vissza: ilyen-cir is van. 69. Magyar vá-to-s. 70. Fajtájának minden előnyös külös és belsö tu-lajdonságával rendelkező egyedje. 72. Egy sólyomfaj-ta neve. 73. Két szó: 1. magyar labdarúgó, három ország válogatottjában sze-repelt, 2. francia dícsőség fonetikusan. 75. Betegség. 77. Algériai szabadsámoz-galom keverve. 78. A ten-gerben óriási telepeken élő mézsvázú virágállat. — 79. A Héber Világszövetség el-nöke. 82. Sportoló eleje. 83. Vissza: főnök jászso-san. 84. Virág eleje. 86. Rá-dió magánhangzói. — 87. Kommunista francia író. 89. Két szó: 1. régi ma-technikai műszerek. • Fémfényesítő krémek. Óra- és műszertisztító-folyadékok. Négyzögletes, három-szögű „Arkasas” kövek és kés. Kartondobozok ékszerék részére.

HAIFAI APRÓHIRDETÉSEK

TÖRÖTT FOGSORAT perek alatt megjavítja Kármí, Haifa, Herzl-utca 23.

**PERZSA- ES BELFÖLDI SZO-
NYEGET** most a régi, megbízható Jakob Ezra cégél vásárolhat in-tányosan. Haifa, Khayat-u. 6. Tel. 3238.

TANULJON harisnyaszemfelle-zést Gálnál, Haifa, Blalik-u. 7.

BEVEZETETT fűszer- és söid segéletek, telefonnal, Hádaron Átadó. „Jóvedelméző” jellegére, Haifa, POB. 4004.

HAIFAI APRÓHIRDETÉSEK
TÖRÖTT FOGSORAT perek alatt megjavítja Kármí, Haifa, Herzl-utca 23.

**PERZSA- ES BELFÖLDI SZO-
NYEGET** most a régi, megbízható Jakob Ezra cégél vásárolhat in-tányosan. Haifa, Khayat-u. 6. Tel. 3238.

TANULJON harisnyaszemfelle-zést Gálnál, Haifa, Blalik-u. 7.

BEVEZETETT fűszer- és söid segéletek, telefonnal, Hádaron Átadó. „Jóvedelméző” jellegére, Haifa, POB. 4004.

HAIFAI APRÓHIRDETÉSEK
TÖRÖTT FOGSORAT perek alatt megjavítja Kármí, Haifa, Herzl-utca 23.

**PERZSA- ES BELFÖLDI SZO-
NYEGET** most a régi, megbízható Jakob Ezra cégél vásárolhat in-tányosan. Haifa, Khayat-u. 6. Tel. 3238.

TANULJON harisnyaszemfelle-zést Gálnál, Haifa, Blalik-u. 7.

BEVEZETETT fűszer- és söid segéletek, telefonnal, Hádaron Átadó. „Jóvedelméző” jellegére, Haifa, POB. 4004.

HAIFAI APRÓHIRDETÉSEK
TÖRÖTT FOGSORAT perek alatt megjavítja Kármí, Haifa, Herzl-utca 23.

**PERZSA- ES BELFÖLDI SZO-
NYEGET** most a régi, megbízható Jakob Ezra cégél vásárolhat in-tányosan. Haifa, Khayat-u. 6. Tel. 3238.

TANULJON harisnyaszemfelle-zést Gálnál, Haifa, Blalik-u. 7.

BEVEZETETT fűszer- és söid segéletek, telefonnal, Hádaron Átadó. „Jóvedelméző” jellegére, Haifa, POB. 4004.

HAIFAI APRÓHIRDETÉSEK
TÖRÖTT FOGSORAT perek alatt megjavítja Kármí, Haifa, Herzl-utca 23.

**PERZSA- ES BELFÖLDI SZO-
NYEGET** most a régi, megbízható Jakob Ezra cégél vásárolhat in-tányosan. Haifa, Khayat-u. 6. Tel. 3238.

TANULJON harisnyaszemfelle-zést Gálnál, Haifa, Blalik-u. 7.

BEVEZETETT fűszer- és söid segéletek, telefonnal, Hádaron Átadó. „Jóvedelméző” jellegére, Haifa, POB. 4004.

HAIFAI APRÓHIRDETÉSEK
TÖRÖTT FOGSORAT perek alatt megjavítja Kármí, Haifa, Herzl-utca 23.

**PERZSA- ES BELFÖLDI SZO-
NYEGET** most a régi, megbízható Jakob Ezra cégél vásárolhat in-tányosan. Haifa, Khayat-u. 6. Tel. 3238.

TANULJON harisnyaszemfelle-zést Gálnál, Haifa, Blalik-u. 7.

BEVEZETETT fűszer- és söid segéletek, telefonnal, Hádaron Átadó. „Jóvedelméző” jellegére, Haifa, POB. 4004.

HAIFAI APRÓHIRDETÉSEK
TÖRÖTT FOGSORAT perek alatt megjavítja Kármí, Haifa, Herzl-utca 23.

**PERZSA- ES BELFÖLDI SZO-
NYEGET** most a régi, megbízható Jakob Ezra cégél vásárolhat in-tányosan. Haifa, Khayat-u. 6. Tel. 3238.

TANULJON harisnyaszemfelle-zést Gálnál, Haifa, Blalik-u. 7.

BEVEZETETT fűszer- és söid segéletek, telefonnal, Hádaron Átadó. „Jóvedelméző” jellegére, Haifa, POB. 4004.

HAIFAI APRÓHIRDETÉSEK
TÖRÖTT FOGSORAT perek alatt megjavítja Kármí, Haifa, Herzl-utca 23.

**PERZSA- ES BELFÖLDI SZO-
NYEGET** most a régi, megbízható Jakob Ezra cégél vásárolhat in-tányosan. Haifa, Khayat-u. 6. Tel. 3238.

TANULJON harisnyaszemfelle-zést Gálnál, Haifa, Blalik-u. 7.

BEVEZETETT fűszer- és söid segéletek, telefonnal, Hádaron Átadó. „Jóvedelméző” jellegére, Haifa, POB. 4004.

HAIFAI APRÓHIRDETÉSEK
TÖRÖTT FOGSORAT perek alatt megjavítja Kármí, Haifa, Herzl-utca 23.

**PERZSA- ES BELFÖLDI SZO-
NYEGET** most a régi, megbízható Jakob Ezra cégél vásárolhat in-tányosan. Haifa, Khayat-u. 6. Tel. 3238.

TANULJON harisnyaszemfelle-zést Gálnál, Haifa, Blalik-u. 7.

BEVEZETETT fűszer- és söid segéletek, telefonnal, Hádaron Átadó. „Jóvedelméző” jellegére, Haifa, POB. 4004.

HAIFAI APRÓHIRDETÉSEK
TÖRÖTT FOGSORAT perek alatt megjavítja Kármí, Haifa, Herzl-utca 23.

**PERZSA- ES BELFÖLDI SZO-
NYEGET** most a régi, megbízható Jakob Ezra cégél vásárolhat in-tányosan. Haifa, Khayat-u. 6. Tel. 3238.

TANULJON harisnyaszemfelle-zést Gálnál, Haifa, Blalik-u. 7.

BEVEZETETT fűszer- és söid segéletek, telefonnal, Hádaron Átadó. „Jóvedelméző” jellegére, Haifa, POB. 4004.

HAIFAI APRÓHIRDETÉSEK
TÖRÖTT FOGSORAT perek alatt megjavítja Kármí, Haifa, Herzl-utca 23.

**PERZSA- ES BELFÖLDI SZO-
NYEGET** most a régi, megbízható Jakob Ezra cégél vásárolhat in-tányosan. Haifa, Khayat-u. 6. Tel. 3238.

TANULJON harisnyaszemfelle-zést Gálnál, Haifa, Blalik-u. 7.

BEVEZETETT fűszer- és söid segéletek, telefonnal, Hádaron Átadó. „Jóvedelméző” jellegére, Haifa, POB. 4004.

Sport

NINGS VALTOZAS A VALOGATOTT KERETBEN

Tegnap reggel Rómában jött össze a válogatott keret az ottani Hápóellal. Mándi a 18 játékost rendezte ki azokat, akik a keretbe kerültek. A játékosok nagy része időközben részt vett már egyesületei tréningjein, aki pedig ezt nélkülözte, az egyéni tréninget tartott Mándi vezetésével. Mándi most az tervezte hogy a-mennyiben Malajziába utaznak a csapat, az utolsó napokban még kemény tréningre fogja be őket.

A dzsokartai kiállítások, labdarúgókat, atlétákat, uszókat és csehbőlvezetőket tegnap este az olimpiai bizottság látta vendégül az Új-széki Székházban. Ezen közötték a résztvevőkkel az utazás elmaradásának okait.

A MAKKÁBI GYŐZŐT DÁNIABAN

A Makkábi Tel-Aviv és a Makkábi Cafon vegyes kézilabda csapata harmadik, egyben utolsó - mérkőzését játszotta Dániában a Vicking Bornholm csapatával. A mérkőzést a Makkábi nyerte meg 25:15 arányban, a félidő eredménye 10:5 volt. Kemény játék folyt, különösen a szünet után. Szandelár 10 gólt dobott, a többi a következők dobta: Mandler 5, Michaelis és Ben Ari 3-3 és Eliezer 1 gólt. Dániából Franciaországba utazik a tel-avivi csapat. Dániai mérleg: két győzelem, egy vereség.

DAVIDMANN — LAVER FOREST-HILLSBEN

Az Egyesült Államok tornasportjának legnagyobb tenisversenye indult meg tegnap Forest-Hillsben. 262 versenyző gyűlt össze 28 országból, hogy megküzdjön az USA nemzetközi bajnokságáért. Közülük a legjobb amatőr játékosok. Rod Laver, aki ha megnyeri ezt a bajnokságot is, akkor a legnagyobb tenisz teljesítményt csinálja. Előzőleg megnyerte már Ausztrália, Olaszország, Franciaország és Wimbledon bajnokságát ebben az évben. Mőgötte második helyen a multévi bajnok, Emerson ugyan csak Ausztrália játékos és Mac-Kinley USA a legjobb. — A nők között Margaret Smith, Ausztrália, az első számú kiemelt, mőgötte a wimbiedoni győztes, Karin Sussmann USA, Bueno Brazil és Szokova Csehszlovákia következnek.

Elazar Davidmann és David Assz képviselik Izráelt a nagy nemzetközli versenyen. Davidmann már másodsor veszt részt az USA bajnokságában, 1958-ban játszott először, Assz most először szerepel benne. A sorsolás szégyelze Davidmann Laverrel hozta össze az első fordulóban.

A LABDARÚGÓ SZÖVETSÉG ELNÖKE ISMÉT ZEEVI

Jicchák Zeevi választotta meg újra az izráeli labdarúgó szövetség vezetősége ünnepe ülésén. A többi tisztségre a választásokat elhalasztották. A Makkábi és a Betár kérték a halasztást, a Hápóell beleegyezett.

ÚJRA ELKÉSTÜNK

Meg élénk emlékeztetünk van a róplabda világ bajnokságra elkésve küldött nevezésünk okozta zűrzavar. Most ismét hasonló helyzetben vagyunk Prágában, 1963-ban megrendezésre kerülő pingpong-világ bajnoksággal kapcsolatban. A nevezési tárlat július 30-án volt és mi ezt nem vettük figyelembe. Valószínűleg nem is vehettünk részt a versenyen, ami pedig az izráeli pingpong sport nagy kárára volna.

Nehézségek merültek fel az IRSO-ügyben a bizonyítékok beszerzésénél

A tanúk egyrésze meghalt, mások nem hajlandók vallomást tenni

Az államügyészséget továbbra is foglalkoztatja az IRSO-ügy, amely néhány évvel ezelőtti Amosz Ben Gurion volt rendőrfőparancsnok helyettesének a Surát Hámitnádvim ellen indított rágalmozási perben robbant ki és közbiztonságot okozott. A rendőrség annakidején kihallgatta Jessájahu Járkoni üzletembert, Amosz Ben Gurion gyermekkori barátját, valamint Arje Pilz vállalkozót és üzletársaikat, A. Braun és A. Dresinert, akik azzal gyanúsították, hogy felduzzasztották a szállodák számára az IRSO-cég pénzéből Béren dezésiban rendelt berendezési tárgyak számláit és így nagyösszegű nyereségre jutottak devizában.

Az ügyészség jogászai között, hír szerint, most kevésbé merültek fel az eljárási, mert nehézségek állnak fenn a bizonyítékok megszerzésében.

Néhány évvel ezelőtti nyhatméret gyárosok vallomása alapján indították meg az eljárást, akiket azonban ma már nem lehet kihallgatni, mert egy részük időközben meghalt, többien pedig megtagadták a tanúvallomást. Kiderült az is, hogy az egyik német gyáros vallomását, amelyet Sauchs volt rendőrtiszt előtt tett, nem a tanú írta alá, hanem csak a rendőrtiszt és így nem használható fel bizonyítékként. Maga Sauchs már régen kilepelt a rendőrségtől és Kanadába vándorolt, mint ahogy Sáj-

ke Járkoni és Arje Pilz is külföldre távozott. Feltételezik, hogy valaki kapcsolathoz lépett azokkal a gyárosokkal és felkérte őket, hogy ne valljanak.

A négy gyanúsított ellen vámkijárástól ólmán is eljárás folyt, ezek a vétséggek azonban közben elévültek. Ilyen körülmények között valószínűnek látszik, hogy az ügyészség kénytelen lesz az egész ügyet adacta tenni.

Amennyiben így határozának, bizonyos körök vizsgálóbizottság kiküldését fogják kérni annak megállapítására, hogy miért hanyagolták el ennek az ügynek nyomozását, amikor a bizonyítékok rendelkezésre állottak és a tanúvallomások frissiek voltak.

PÉNTEK

8: Má tovu, 9:05: rövid hírek, 9:10: zenélő óra, - 9:57: műsorismertetés, 7: hírek, 7:17: hangulczek, - 7:45: Izráéli dalok, 8: rövid hírek, 11:16: nepszere koncert: Krommer: Concerto klarinéra és zenekarra, szolista Vladimir Riba, Mendelssohn: Sikit szimfónia, 12:10: katonazenekarok 12:30: tv-ról dalok, 12:45: esti zene, 13:30: hírek, 13:55: Hovt megvünk sabbát estét, 13:58: rövid hírek, 15:30: Kabalet, sabbát műsora, 16: ifjúsági műsor, 16:30: asszonyrovat, 17: hírek, 17:45: híradásjelentés, 17:06: klasszikus kkvanszműsor. Haydn: Oboa koncert; Prokofjev: Szimfónia, No. 7, 18: sabbát dalok, 18:30: Izráéli szíjtemény, 19: hírek, 19:30: Jákov Ben Herzl műsora, 20:30: Schumann: Fantázia, Ficscher Anni előadásában (Zongora) 21: hírek, 21:16: Pentekesi koncert: Beethoven: Hárszentelés, nyitány; Mozart: Koncert két hegedűre, oboára és csellóra; Mordecháj Széter: Sabbati Kantáta. A Kol Jisráél énekara és szimfonikus zenekara előadásában, vezényel: Gary Bertini, 23: híradásfoglalás.

PARIZHUSOS MŰSOR
8: rövid hírek, 9:02: hangulczek, 9:08: hírek, 9:15: hírek, 9:25: hírek, 9:30: hírek, 9:35: hírek, 9:40: hírek, 9:45: hírek, 9:50: hírek, 9:55: hírek, 10:00: hírek, 10:05: hírek, 10:10: hírek, 10:15: hírek, 10:20: hírek, 10:25: hírek, 10:30: hírek, 10:35: hírek, 10:40: hírek, 10:45: hírek, 10:50: hírek, 10:55: hírek, 11:00: hírek, 11:05: hírek, 11:10: hírek, 11:15: hírek, 11:20: hírek, 11:25: hírek, 11:30: hírek, 11:35: hírek, 11:40: hírek, 11:45: hírek, 11:50: hírek, 11:55: hírek, 12:00: hírek, 12:05: hírek, 12:10: hírek, 12:15: hírek, 12:20: hírek, 12:25: hírek, 12:30: hírek, 12:35: hírek, 12:40: hírek, 12:45: hírek, 12:50: hírek, 12:55: hírek, 13:00: hírek, 13:05: hírek, 13:10: hírek, 13:15: hírek, 13:20: hírek, 13:25: hírek, 13:30: hírek, 13:35: hírek, 13:40: hírek, 13:45: hírek, 13:50: hírek, 13:55: hírek, 14:00: hírek, 14:05: hírek, 14:10: hírek, 14:15: hírek, 14:20: hírek, 14:25: hírek, 14:30: hírek, 14:35: hírek, 14:40: hírek, 14:45: hírek, 14:50: hírek, 14:55: hírek, 15:00: hírek, 15:05: hírek, 15:10: hírek, 15:15: hírek, 15:20: hírek, 15:25: hírek, 15:30: hírek, 15:35: hírek, 15:40: hírek, 15:45: hírek, 15:50: hírek, 15:55: hírek, 16:00: hírek, 16:05: hírek, 16:10: hírek, 16:15: hírek, 16:20: hírek, 16:25: hírek, 16:30: hírek, 16:35: hírek, 16:40: hírek, 16:45: hírek, 16:50: hírek, 16:55: hírek, 17:00: hírek, 17:05: hírek, 17:10: hírek, 17:15: hírek, 17:20: hírek, 17:25: hírek, 17:30: hírek, 17:35: hírek, 17:40: hírek, 17:45: hírek, 17:50: hírek, 17:55: hírek, 18:00: hírek, 18:05: hírek, 18:10: hírek, 18:15: hírek, 18:20: hírek, 18:25: hírek, 18:30: hírek, 18:35: hírek, 18:40: hírek, 18:45: hírek, 18:50: hírek, 18:55: hírek, 19:00: hírek, 19:05: hírek, 19:10: hírek, 19:15: hírek, 19:20: hírek, 19:25: hírek, 19:30: hírek, 19:35: hírek, 19:40: hírek, 19:45: hírek, 19:50: hírek, 19:55: hírek, 20:00: hírek, 20:05: hírek, 20:10: hírek, 20:15: hírek, 20:20: hírek, 20:25: hírek, 20:30: hírek, 20:35: hírek, 20:40: hírek, 20:45: hírek, 20:50: hírek, 20:55: hírek, 21:00: hírek, 21:05: hírek, 21:10: hírek, 21:15: hírek, 21:20: hírek, 21:25: hírek, 21:30: hírek, 21:35: hírek, 21:40: hírek, 21:45: hírek, 21:50: hírek, 21:55: hírek, 22:00: hírek, 22:05: hírek, 22:10: hírek, 22:15: hírek, 22:20: hírek, 22:25: hírek, 22:30: hírek, 22:35: hírek, 22:40: hírek, 22:45: hírek, 22:50: hírek, 22:55: hírek, 23:00: hírek, 23:05: hírek, 23:10: hírek, 23:15: hírek, 23:20: hírek, 23:25: hírek, 23:30: hírek, 23:35: hírek, 23:40: hírek, 23:45: hírek, 23:50: hírek, 23:55: hírek, 24:00: hírek.

Vasárnap nyílik meg Jeruzsálemben a nemzetközi bűnügyi tanfolyam

Több világhírű kriminológus fog előadást tartani a bűnhullám okairól és megfékezéséről

A 12-ik nemzetközi kriminológiai tanfolyam, amelyen harminc külföldi előadó és ötven továbbképző vesz részt, vasárnap nyílik meg a Jeruzsálemi Héber Egyetemen. A kurzust a külügyminisztérium és a Héber Egyetem közösen szervezik, a kriminológusok nemzetközi szervezeteinek kezdeményezésére, amely az UNO mellett tanácsadóként működik.

A tanfolyammal kapcsolatosan J. Drapkin professzor, a Héber Egyetem kriminológiai intézetének vezetője és E. Soham külügyminisztériumi osztályvezető sajtóbeszámolóban elmondották, hogy ez a tanfolyam a harmincadik szervezett kurzus ebben az esztendőben és a hallgatók száma ezzel mintegy ezerre emelkedik. Az előadók nagyobb része Európából és Amerikából érkezik és valamennyien nemzetközi tekintélyűek a kriminológiának.

A többi között a tanfolyam előadója lesz L. M. Miltos, a paraguayi felsőbíróság elnöke, S. Gluck, a newyorki Harvard-egyetem professzora és a kriminológusok világszervezetének tiszteletbeli elnöke, Di Toleo, a római egyetem tanára, dr. J. Fenakel Bombayból és még sokan mások.

Mintegy ötven továbbképző jelentéssel beérkezett a különböző országokból, javarészt Afrikából és a latinamerikai országokból. A továbbképzősök sorában lesz a többi között Tanganyika, valamint Venezuella börtönügyi felügyelői, két katolikus pap, egy államügyész, pszichológusok, szociológusok és más hasonló foglalkozásbeliek.

A tanfolyam keretében mind az előadásokon, mind a szimpozionokon résztvehet halgatóság is és minden alkalommal a világszerte megjelent szakemberekkel érdeklődő tanulókat fogadják a tanfolyamot. A tizenkét napig tartó tanfolyamon a fejlődő országokban található bűnözés okait fogják kivizsgálni és megtárgyalják milyen eszközökkel lehet megfékezni a bűnhullámot.

A feltett kérdésekre adott válaszaiban Drapkin professzor arról beszélt, hogy Izráelben a bűnözés aránya megfelel a világ-átlagnak és habár nem állították fel szervezeteket az ifjúkori bűnözés megfékezésére, vannak olyan organizációk, amelyek egyéb feladataik mellett ezt a szerepet is betöltik, így a hadsereg, a kibucok és az ifjúsági mozgalmak.

Egyébként most először rendezik meg a kriminológiai tanfolyamot Európán kívüli.

Dr. Geyer Albert rivájára

... És elhullottak legjobbjaink a hosszú harc alatt... Még friss a hant Wittmann Dönes Makkabeus testvérünk porladó csontjait felett és — mely fájdalomunkra — a haitai temetőben örök nyugalomra helyezték dr. Geyer Albert Makkabeus testvérünk drága tetemét.

A magyar zsidó közélet vezetőregényiségének a mi szerető Bertinc érdemei elismeréséül sok dícsérő és elismerő jelzőt sorolhatnánk fel, de úgy érzem, emlékezni a legméltóbb, ha utolsó Isten hozzában Makkabeus mivoltát helyezem első helyre. Ezt szerettem is a legjobban.

Makkabeus volt a szó igaz és nemes értelmében. Mindazok, akik valóban ismerték, szerették, becsülték és tisztelték is őt. Szerették az embert, becsülték a zsidó közéleti férfit és tisztelték a cioni eszméért lelkesedő idealista vezetőharcost.

A zsidó közéletben vezetőszerepet vitt, magas pozíciókat töltött be, amelyek tisztelget, tekintélyt jelentettek, de ezekben ő csak a kötelességek és a feladatok teljesítését nézte és be is töltötte felelősségtudattal, igaz zsidó lelkiismeretességgel.

A hitleri ildűzések idején az úgynevezett Vadászúcai üveg ház mentőakciójának első szervező, közbiztonsági tiszt, majd a felszabadulás után, mint a magyarországi cionista szervezet elnöke és a Joint egyik vezetője vette ki részét a megmaradt magyar zsidóság felsegítésében és alijjaztatásban. Ugyanezen időben 1950-ben történt ellijjazásáig a Pesti Izráeli Hitközség elnökhelyettese, valamint a Zsidó Világkongresszus magyarországi tagozatának ügyvezető elnöke volt. Elnöki minőségben vett részt az 1947-ben Prágában megtartott európai, majd 1948-ban Montreauban lefolyt világkongresszionokon.

Hosszú volna munkássága.

Dr. Ungvár Béka

Göbbels naplója

London (STA). Londonban megjelentette egy kiadó Josef Göbbels ifjúkori naplóját, amelyet 1925—1926-ban írt a hirhét náci vezető. A naplóban Göbbels többször kifejti, hogy a zsidók tönkreteszik Németországot, de az a fájdalom, hogy kicsendült naplójából, az izsidó szerkesztők és kiadók visszautasították cikkeiket és regényeit.

Az Evening Standard irodalmi kritikusa, S. G. Thompson a többi között megállapítja, hogy Göbbels naplója „egyetlen olyan eszmét és gondolatot sem tartalmaz, mely megérdemli a nyomdafestéket." Am Observer kritikusa pedig így fejezi ki véleményét: „Göbbels naplójáról: „Dölyfős, úresjújú, kegyetlen és törtető ember írása.”

A marokkói zsidók Judeából származnak

Casablanca, (Reuter). — Három fiatal angol orvos a Szahara sivatag marokkói övezetében lakó zsidók vérét vizsgálja annak bizonyításra érdekében, hogy őseik Erec Jisráelből jöttek a Szaharán keresztül több ezer évvel ezelőtt. Az angol orvosok, akik a dr. Lister-intézet megbízásából folytatják kutatásukat, háromszáz marokkói zsidótól vettek vért és annak vizsgálata alapján megállapították, hogy a vérminőség azhoz a ritka vércsoporthoz tartoznak, amely a régi Erec Jisráelből kivándorolt zsidók vérével azonos. Ez a felfedezés megerősíti dr. Léveque rabbi tudós elméletét, amely szerint a marokkói zsidók az Erec Jisráelből kivándorolt zsidók leszármazottai.

Letartóztattak két csaló telekügynököt

A tel-avivi rendőrség tegnap letartóztatta Arje Sahnár 66 éves tel-avivi és Jozsef Ben Arje 58 éves rámat-gáni csődbe ment telekügynököket, akiket azzal vádolnak, hogy nagyjelölőkkel terkeltek „adta el" hiszékeny embereknek, akik nem győződtek meg arról, hogy az ingatlan tulajdonosai valóban el kívánják azokat adni. A két ügynök több ezer fontnyi előleget vett fel a hiszékeny vásárlóktól.

Ugyanakkor azzal is gyanúsítják őket, hogy uzoraköltöztetőket vettek fel, amelyeket nem térítettek vissza, arra számítva, hogy a hitelezők nem merik feljelenteni őket, mert félnek az uzoravetés legutóseleményeiktől.

S. Nachmann járásbíró 15 napi vizsgálati fogvatartást rendelt el a két gyanúsított ellen.

Brit Ovidia Mirdakim Böjjszérei

Idősebb Dolgozó Szövetség Központi iroda: Tel-Aviv, Allenby út 2. Levélcím: T.-A., POB 9045. Telefon: 57901.

Munkát kaphatnak

Alumínium csiszoló; vegyes vasaszerződések; asztalos; portás; bincér; cipőfelsőszárazító-tízono; overlokozók; konfektó varróknok; kávéházi és konyhai kisegítők; házzvetőknok és betegpolok kezelkással.

Munkát keresnek: Elektro mérnök; fogtechnikusi gyógyszerész; - műszaki rajzoló; kozmetikusok; könyvelők; magyar, német, angol, francia levelező sajtó írógeppel; szakiás; oklevetős apólcnik; akorden tanárnok; beteszítetek; akorda takarítók.

HÁIFA

Iroda: Herzl-u. 26. Tel. 2346. Hívtálción 6 órák d. e. 9-1 órák. Munkát kaphatnak: Gépesí technikus; fényképes; nyomdai gépmester; asztalos; póltúrözö; sűtő munkás; szakácsok; fodrászok.

Munkát keresnek: Pénzbeszedők óvadékai; bádogos; installátor; tehervozat sofor; nyomdai szakember; ártükörök; ozeteké egész és félnapra; letegondozók; varrónok.

Közvetű hirdetésérték z. Kev Kik 13. sz. alatti irodájában szoptember 1-től kezdve d. e. 10-11-g létesítéssel áll munkaadóknok és munkavállalók rendelkezésére.

Munkaadók! Segítségét kénykeresethez az idősebb dolgozóktól 1962 VIII 31 Új Kelet 15

Küldjön vámmentes IKKA-csomagot magyarországi rokonainak és barátainak.

A ros-hásáná előtt kiosztásra kerülő augusztusi (8. sz.) listát már továbbítottuk Budapestre.
A szeptemberti (9. sz.) listára

szukkofig való kiosztásra veszik már fel a megrendeléseket a

MEGRENDELŐHELYEK:
JERUZSÁLEM: Vajda Mose (délután 4-6 óráig) a TVV TAAM cukrászdában, King George 25.
TEL-AVIV: G. Komény, Ben Jehuda 27. I. emelet, d. e. 10-11 óráig és délután 5-7 óra között. Telefon: 55052.
HÁIFA: Léber ékszerüzlet, Nordau 21., d. e. 4-7 óráig.

Levelezést kizárólag: G. Komény, Tel-Aviv, Ben Jehuda 27., címre kérünk.

IKKA az egyetlen vám- és minden egyéb költség nélkül küldés lehetőség.

De Gaulle módosítani akarja Franciaország alkotmányát

Alelnököt szándékozik kinevezni arra az esetre, ha őt meggyilkolják

Páris, (UPI, IFP). — De Gaulle tábornok nagyszabású bejelentésre készült. A francia elnök közölni fogja az ország népével, hogy módosítani fogja az ötödik köztársaság alkotmányát, mert ezzel akarja megakadályozni polgárháború kitörését, ha őt esetleg meggyilkolják. Az alkotmánymódosítás lehetőséget nyújtana az elnöknek, hogy alelnököt nevezzen ki és ezzel biztosítsa a kormányzat zavartalan működését, mert az alelnök automatikusan átvenné az elnöki jogok gyakorlását.

Az 1958-ban megszavazott alkotmány szerint ha a köztársaság elnöke meghal, ideiglenesen a szenátus elnöke veszi át a helyét, amíg megválasztják az új elnököt. A szenátus jelenlegi elnöke Gaston Monnerville 65 éves néger, aki Francia Guinea gyarmatát képviseli a felsőházban.

Máris találgatják, hogy kik az alelnöki pozícióra számítható jelöltek. Ezek között emlegetik Michel Debré volt miniszterelnököt, aki áprilisban távozott állásából, valamint Pierre Pflimlin katolikus néppárti politikus, aki szintén volt Franciaország miniszterelnöke, mégpedig abban a négy kormányban, amely megelőzte De Gaulle hatalomra jutását.

De Gaulle a legutóbbi minisztertanácsán ismertette terveit, khangsúlyozva, hogy biztosítani akarja az államvezetés folytonosságát és a köztársasági intézmények megvédését. Az elnök nem bocsátott közleményeket, de politikai körökben azt hiszik, hogy a kérdés ismét napirendre kerül De Gaulle németországi látogatása után, amelyet szeptember 4. és 9. között tüztek ki.

Franciaországot és főleg Páris vidékét újabb terrorista merényletek sora nyugtalanítja.

Párisban és környékén hét tüzeset történt és a rendőrség biztos benne, hogy mindegyik az OAS műve volt.

Az egyik tűz az Elyséepalotával, az elnök rezidenciájával szemben tört ki a csütörtökre virradó éjjel. A Faubourg Saint Honoréban, Páris egyik legegységesebb utcájában, egy pincében butorok kaptak lángra és a tüzeset színhelyén égő szalmacsokvákat találtak.

A hatóságok véleménye szerint, az OAS merénylőgyűjtötták fel az erődéseket Dél-Franciaországban, amikor néhány héttel ezelőtt az egész lakosságot is megmozgították a tüzvesztély elhárítására.

Amiensben plasztikus bomba elpusztított egy garázst, amelynek tulajdonosa bérbeadta autóját egy párisi fiatalembernek és kiderült, hogy ebből a koszból löttek rá De Gaulle-ra mult hét szerdáján.

A terroristák bizonyára azért akartak bosszút állni, mert a garázstulajdonos kiszolgáltatta a merénylő adatait a hatóságoknak.

Páris, (STA). — Dr. Lichtwitz, Charles De Gaulle francia államelnök háziorvosának hirtelen halála nagy megrendülést váltott

ki a tábornok közvetlen környezetében. Az államelnök állítólag annak a lehetőségét mérlegeli, hogy könnyebb munkakört vállal, vagy esetleg megválna az elnöki tisztségtől.

Megbízható orvosának híjánya miatt, mert tart attól, hogy nem lesz képes fel-

adatok nagyságához mérten megőrizni testi kondícióját.

Dr. Lichtwitz, aki tíz évvel fiatalabb az elnökénél, a felszabadulás óta háziorvos De Gaulleknak, amellyel pedig bizalmas jóbarátja, akinek egészségügyi utasításait a tábornok mindig pontosan betartotta.

Letartóztatták egy jeruzsálemi éjjeli mulatóhely összes vendégeit

Nem volt egészen tabu a „Tabu” nevű lokál

Nagy feltűnést keltett Jeruzsálemben az ismert „Tabu” nevű éjjeli mulatóhely elleni rendőrségi eljárás. A rehov Jesájahum működő mulatóban tegnap előtt éjszaka a rendőrség razziaát tartott és a mulatóban tartózkodó összes vendégeket — 17 férfit és kilenc nőt — letartóztatták. Az eljárás a mulató ellen azért indult meg, mert a rendőrség információja szerint a mulató helyisége er-

kölcstelen találkozások lebonyolítására szolgált.

Egy kivételével, a letartóztatottak a rendőrség fogdáiban töltötték az éjszakát. Az egyetlen szabadon bocsátott személy kötelezte magát arra, hogy esténként 9 órától kezdve a lakásában fog tartózkodni.

Ez nem az első eset, hogy rajtaütnek erre a mulatóra, amelynek látogatói mind ismeretek a rendőrség előtt a „Tabu” ellen lefolytatott régebbi eljárásokból.

30.000 FONTOT NYERT A 039222 SZÁMU SORSJEGY

A 039222 számú sorsjegy nyerte meg a 30.000 fontos főnyereményt a Mifal Há-pájisz tegnapi húzásán. A 222372 számú sorsjegy tízezer fontot nyert, míg a 338433 és a 023454 számú sorsjegyek egyenként 5000 fontot nyertek.

1000 fontot nyertek: 154358 419171 338154 372581 205881 100213 395694 301398 101852 447498

500 fontot nyertek: 295084 449540 239533 473554 477632 306109 390343 328916 403996 407649 181917 081942 223257 096351 361415 361851 440105 325696 498053 166903

200 fontot nyertek: 284581 332833 087008 049920 103525 299322 310603 096645 249978 326405 074947 097118 477524 304692 124925 268906 007512 275933 479130 411130

384833 121635 394699 475359 078522 469658 125888 012971 047262 090039 251013 213817 181046 010377 411562 285302 310008 451013 266440 361652 162093 407193 393989 468651 402702 013063 171421 418193 395728 328881 090791 347060 101589

A vigaszdíjak közül a 039221 és 039223 sz. sorsjegyek 125 fontot, a 222371 és 222373 számú sorsjegyek 75 fontot nyertek.

Az 5677 5043 és 6953 végződésű sorsjegyek 100 fontot nyertek.

40 fontot nyertek a következő végződésű sorsjegyek: 9326 7132 0413 5470 9140 1258 5226 9268 1323 6866 4552 1759 9757 1532 6394 7850 0254

A 2 és 5 végződésű sorsjegyek visszanyerték a két fontot.

A 38 ÉVES TANÍTÓ TILTOTT VISZONYT FOLYTATOTT EGY 14 ÉVES KISLANNYAL

Jákov Mádai nős ember és öt gyermeke van

Jákov Mádai, Kirját Málachi iskolájának 38 éves tanítója, egy 14 éves kislány ellen elkövetett erkölcsstelen merénylet vádjával került tegnap letartóztatásba. Az áskeloni vizsgálóbíró előtt, aki 15 napos vizsgálati fogságot rendelt el a tanító ellen, Mádai bevallotta, hogy tiltott viszonyt folytatott a kislánnyal, de nem követett el ellene merényletet. Jákov Mádai, aki Kirját Málachi első telepesei közé tartozik, nős ember és 5 gyermeknek az apja. A legnagyobb fia 15 éves. A tanítót a kislány panaszára

tartóztatták le, hogy Mádai erkölcsstelen merényletet követett el ellene és annak a következményei már mutatkoznak nála.

A leány tavaly végezte a népiskola 8-ik osztályát és Mádai megígérte neki hogy a szünidő alatt előkészíti a gimnáziumi tanulmányokra. A leánnyal való együttlétét használta ki a tanító arra, hogy vele erkölcsstelen viszonyt kezdjen. A 14 éves leány, aki szivbajos is, most orvosi vizsgálaton megy keresztül, amely el fogja dönteni, vajon a terhességet nem kell-e nála megszakítani.

Vasárnap nyílnak meg az iskolák

(Folytatás az 1. oldalról) két éves szeminárium helyett a jövőben három éves főiskolai jellegű tanintézetben legyenek kiképezve.

A miniszter sulyosan megkövetelte azokat a képzett tanítókat, akik közül számosan munka nélkül forognak a három nagyvárosban, mert nem hajlandók vidékre menni.

bár a minisztérium külön pótlékot fizet a délvideken és a határmenti településeken működő tanítóknak.

Miután a szakmai oktatásra jelentkezők száma nem emelkedik az ország érdekei által megkívánt arányban a jövőben előzetes szakmai irányításban fogják részesíteni az iskolágyerekeket a hatodik elemőtől a hatodik gimnáziumig.

A minisztérium tervezetét dolgoz ki, amely szerint kétféle érettségi bizonyítvány lesz. Az egyik csak vég bizonyítvány lesz a 8.

gimnáziumi osztály elvégzéséről, de nem jogosít főiskolai tanulmányok folytatására, míg a másik érettségi bizonyítvány a jelenlegihez hasonlóan az összes tanulmányi jogokat biztosítja majd a végzett növendéknek.

Eltemették Friedmann hadnagyot

Katonai szertartással és nagy részvét mellett temették el Jüda Friedmann hadnagyot, Dáfné kibuc tagját, aki a Kfar Szold mellett történt szíriai provokációnak esett áldozatul. A fiatal tisz volt a parancsnoka annak a Járörnek, amely a Kfar Szold mellett ütéspiteki munkálatoknál dolgozóknak a testi épségére vigyázott.

Tegnap egyébként az új építési munkálatok zavartalanul folytak.

Norvégia nem ígért támogatást az arab-izráeli békejavaslataknak

Nem valószínű az sem, hogy Svédország kezdeményezzen ilyen lépést az UNO-közgyűlésen — Ben Gurion és kísérete megtekintette Norvégia nehévíz-készítő laboratóriumát — Kampmann dán miniszterelnök két újabb szivrohamot kapott és lemondásra készül

Rjukan, Norvégia (Reuter). Dávid Ben Gurion miniszterelnök és neje tegnap helikopteren Rjukanba érkeztek, ahol megtekintették a Norsk Hydro-üzemet, a legnagyobb norvég állami műtrágya- és vegyiparát. Ugyanebben a városkában van Norvégia nehévíz készítő laboratóriuma is, melyet a vendégek szintén megnézték. Ben Gurion látogatást tesz a környéken lévő modern munkásnegyedekben és megtekint egy helyi mezőgazdasági települést is.

A tegnapi programhoz tartozott a Gaustaufen 2000 méter magas csúcs megmásása is. A vendégek felelőtlen helikopteren mennek, utána drótkötél-vasúti vizitüket a csúcra.

Szerdán este Einar Gerhardsen norvég miniszterelnök Osloban díszvacsorát adott az izráeli vendégek tiszteletére. A norvég miniszterelnök pohárköszöntőjében örömeinek adott kifejezést afölött, hogy végül láthatja Izráel miniszterelnökét. Tavalyi izráeli látogatásáról szólva, Gerhardsen magasztalta a zsidó állam vívmányait, egyúttal pedig azt is hangsúlyozta, hogy nem szabad elfelejteni a zsidó nép tra-

gikus sorsát, amelyben évszázadokon keresztül része volt. „Aggaszt bennünket a feszült nemzetközi helyzet és tudjuk, hogy Izráelnek megvannak a maga gondjai, amelyek a szomszéd államokkal kapcsolatosak. Reméljük, hogy meg lehet majd teremteni a rendes, békés viszonyokat az összes közeliállamok között.”

Osloból érkező jelentés alapján izráeli politikai körökben olyan hírek keringenek, hogy Ben Gurion miniszterelnök nem kapott kötelező ígéretet Lange norvég miniszterelnöktől az UNO-közgyűlés elé terjesztendő javaslat támogatására, amely közvetlen tárgyalásokra szólítja fel az arab államokat Izráellel. Lange udvariasan megmagyarázta a miniszterelnöknek, hogy Norvégiának miért kell tartózkodnia állásfoglalástól ebben a kérdésben.

Ugyanezen források úgy tudják, hogy a svéd kormány sem vállalt semmiféle kötelezettséget a békétárgyalásokra vonatkozó javaslattal kapcsolatban. Mindkét fővárosban megígérték a miniszterelnöknek, hogy ezt a kérdést szeptember 13-án előterjesztik a skandináv külügyminiszterek

konferenciáján, amely Helsinkiben ül össze.

Ezeknek a híreknek nyomán kétségbevonják annak az előzetes jelentésnek a hitelességét is, hogy Svédország kezdeményezője lesz az UNO-közgyűlésen az arab-izráeli békejavaslataknak.

Koppenhága (Reuter). — Vigo Kampmann dán miniszterelnök, akit néhány nappal ezelőtt szivrohammal kórházba szállítottak, csütörtökre virradóra további két szivrohamon esett keresztül — közölte dr. Aidersen, a kórház főorvosa. A nyilatkozat szerint a miniszterelnök állapota nem ad aggodalomra okot, de kellő nyugalomra van szüksége. Megbízható körök szerint, a miniszterelnök 24, vagy 48 órán belül egészségi okokból benyújtja lemondását. Dr. Kampmann négy hónappal ezelőtt érte az első szivrohamot.

A dán miniszterelnök utódja, a jelek szerint, Jans Otto Kregg külügyminiszter lesz. Az alkotmány értelmében a miniszterelnökkel együtt az egész kormány lemond s Kampmann a külügyminisztert fogja ajánlani a miniszterelnökségre.

Chruscsev nem utazik az UNO-közgyűlésre

U Tant főtitkár szerint a szovjet miniszterelnök hajlandó volna Kennedyvel találkozni — Varsóban csak az amerikai és az orosz nagykövetet hívták meg a repülőtéri fogadásra

Moszkva (Reuter, UPI). Nikita Chruscsev, a Szovjetunió miniszterelnöke nem tervezi, hogy jelen legyen az UNO öszi közgyűlésén. — mondotta U Tant, az UNO főtitkára Moszkvában tartott sajtófogadásán. Ez azonban — tette hozzá — nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy Chruscsev esetleg előjőjön a közgyűlésre egy későbbi időpontban, ha a körülmények ezt szükségessé fogják tenni.

Az újságírók kérdéseire válaszolva, U Tant elmondta, hogy közölte a szovjet miniszterelnökkel azt a nézetét, mely szerint feltétlenül kívánatosnak tartaná a találkozás létrejöttét Kennedy elnök és Chruscsev között és a szovjet miniszterelnök szavaiából azt a benyomást nyerte, hogy az hajlandó volna találkozni Kennedyvel, ha erre szükség lesz.

Arra a kérdésre, hogy a találkozásról szó volt-e a német kérdésről. — U Tant igennel válaszolt. „Az volt a benyomásom, hogy a miniszterelnök fel szeretné számolni a második világháború maradványait, de nincs semmi jele annak, hogy Chruscsev fel akarná vetni a berlini kérdést az UNO-közgyűlésen.” Ezzel szemben U Tant megerősítette, hogy tárgyaltak a két Németországnak az UNO-ba való felvételéről.

A tárgyalások ezenkívül az UNO átszervezésére is kiterjedtek és a szovjet vezető felvetette a kommunista Kína felvételét. Ami az atomrobbantások beszüntetéséről szóló egyezményt, valamint a leszerelést illeti, U Tant így nyilatkozott: „Nem hiszem, hogy jelentős haladás történt volna.”

Közvetlenül a sajtófogadás után U Tant repülőgépre ült és Varsóba indult, ahová már meg is érkezett. A repülőtérén az Egyesült Államok és a Szovjetunió nagykövetei fogadták, míg a diplomáciai testület többi tagjait nem hívták meg. Az UNO főtitkára Varsóban Joseph Cyrankiewicz miniszterelnökkel és Rappacki külügyminiszterrel

fog tárgyalni. A lengyel kormány fogadást ad a főtitkár tiszteletére. U Tant ma délben a varsói egyetemre fog nemzetközi jogi előadást tartani.

New-York (Reuter). Norvégia, Marokkó és Brazília beválasztása a Biztonsági Tanácsba az UNO szeptemberi közgyűlésén biztosítottak látszik. Az új személyi tárgyalások során ez a három állam ígéretet kapott a küldöttségek többségétől, hogy megszavazzák a BT-tagságukat. Norvégia, Arfa

nisztán, Nigéria, Mauritánia és Perzsa, amelyek szintén folytattak tárgyalásokat, hogy elfoglalják a tanácsban az évente, vagy kétevenként megürülő helyeket, ezáltal kénytelenek lemondani szándékukról.

A megválasztandó új tagok Egyiptom, Irland és Csile helyét foglalják el a Biztonsági Tanácsban. Ebben a kérdésben közvetlenül az UNO közgyűlésének megnyitása után ejtik meg a szavazásokat.

Szapir miniszter iparvállalatokat és turistaforgalmat ígér Éjlátnak

Az éjláti körön levő Pinchász Szapir ipar- és kereskedelemügyi miniszter tegnap kijelentette, hogy az elmúlt két nap folyamán számos gazdasági tényezővel tárgyalt, akik ösztönöztek hajlandóságot mutattak erőfeszítéseket tenni a déli kikötőváros gyors fejlesztésének érdekében.

A miniszter, aki optimis-

ta nyilatkozatában azt hangsúlyozta, hogy Éjlátnak a közeljövőben 25 ezer lakos lesz, nagy pontból álló munkaprogrammal utazott Éjlátra. Ennek szellemében Szapir arról tárgyalt, hogy a turisztika fokozására 500 szobával bővítsék az éjláti szállókat, a következő két év alatt létesítsenek új iparvállalatokat, melyek ezer család számára biztosítsanak megélhetést, a kormány és a város közösen fokozzák a közszolgáltatás színvonalát és megfelelő színvonalra emelik a kézműipart.

A miniszter tegnap megígérte a Chebra Házrec Jiszráelit Lekirur Veháspáká, az ország legnagyobb hűtőház vállalatának tulajdonosaival, akik hajlandók az éjláti kikötőben 500 tonna befogadású hűtőházat építeni. Ez a hűtőház lehetővé teszi, hogy a város lakói rendszeresen friss zöldséghez jussanak, ugyanakkor fokozni lehet majd a mezőgazdasági termékek exportját és importját a távolkeleti és kelet-afrikai országokkal. Ezenkívül két másik vállalat is hajlandókat mutatkozott hűtőházat építeni Éjláton.

Szapir minisztert elkísérte Éjlátra 28 gyémántgyáros is, akikkel megegyezett abban, hogy bizottságot létesítenek, amely 2-3 nagy gyémántgyártó felállítását fogja előkészíteni Éjláton.

שולם
147
R. P. TEL-AVIV
JAFFO 147

16 Uj Kelet 1962 VIII 31